

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž na
Cerklju, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 21 (13.554)

Trst, četrtek, 25. januarja 1990

Razmere v Zakavkazju postajajo iz ure v uro bolj dramatične

Na azerbajdžanski ultimatum Moskva odgovorila s topovi

Granate in rakete prebile pomorsko blokado Bakuja - Republiška partija v razsulu Aretacije azerbajdžanskih aktivistov - Ameriški predsednik Bush podprl Gorbačova

MOSKVA — Sovjetska armada je s 40-minutnim topovskim in raketnim ognjem »odstranila« blokado bakujskega pristanišča, ki so jo od sobote izvajali azerbajdžanski kapitanji tankerjev in tovornih ladij pred pristaniščem. Na azerbajdžanski ultimatum, da se bo republika odcepila od SZ, če ne bi do večerj umaknili sovjetskih vojakov, je Moskva odgovorila s trdo roko. Pred tem so začeli z množičnimi aretacijami azerbajdžanskih aktivistov. Po zadnjih podatkih so aretirali že več kot 150 ljudi, glavnih pobudnikov azerbajdžanskega odpora pa po vsem sodeč niso izsledili.

Topovske salve so torej v trenutku izničile večerajšnje dopoldanske izjave generala Vladimirja Dubinjaka, da je noč v Bakuju »minila brez žrtev«. Kakšen je obračun večerajšnje prebitja blokade, v katerem je sodelovalo tudi sovjetsko kaspjsko vojno brodovje, ni znan. Vojaške oblasti trdijo, da so se azerbajdžanski nacionalisti po sovjetskem vkorakanju v mesto zatekli na ladje pred bakujskim pristaniščem. Kapitani teh ladij so že v nedeljo zagrozili, da jih bodo pogrnali v zrak, če se »Rusi ne bodo umaknili«.

Medtem pa je Moskva v Baku že poslala dva visoka partijska funkcionarja, in sicer konservativca Jegorja Ligacova in zagovornika perestrojke Georgija Razumovskega. Dvojica naj bi poskusila postrojiti azerbajdžanske komuniste, ki so v popolnem razsulu, obenem naj bi poiskala novega republiškega partijskega sekretarja, ki bo zamenjal odstavljene Vizirova. Azerbajdžanci trdijo, da je v Baku prispel celo obrambni minister Dmitrij Jazov, ki naj bi osebno vodil vojaške operacije.

Strategija Moskve postaja torej bolj jasna. Na vojaškem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Protisovjetski napisi pri sedežu azerbajdžanske partije govorijo o sovjetskem kolonializmu in o krvavem pokolu (Telefoto AP)

Andreotti potrdil da ima zaščitni zakon sedaj prosto pot do senata

RIM — Že dolgo se vprašujemo, kdaj bo minister za ustavna vprašanja in deželne zadeve Maccanico predstavil zakonski osnutek o zaščiti slovenske manjšine v senatu. Je mar pot od Palače Chigi do Palače Madama res tako dolga, da sta bila potrebna že dva meseca, pa osnutek kljub temu še ni došel na cilj? Delno je na to vprašanje večerj odgovorilo predsedstvo senata slovenskemu senatorju Spetiču. Dejstvo je namreč, da je moral zakonski osnutek tudi skozi Kvirinal. Praksa je, da gredo vsi tisti zakoni, ki tako ali drugače izpolnjujejo ustavna določila, skozi roke predsednika republike. Tako je bilo tudi z osnutkom zaščitnega zakona. Predsednik Cossiga je tekst proučil in dal svoje pripombe tako formalnega kot vsebinskega značaja, ki pa jih vlada menda ni sprejela.

Tako so senatorju Spetiču odgovorili na predsedstvu senata, to pa mu je osebno potrdil tudi sam ministrski predsednik Giulio Andreotti, ki se je večerj udeležil senatne plenarne seje. Andreotti je dejal, da se je vsa zadeva dejansko zavlekla, ker se je moralo o njej izreči predsedstvo republike, hkrati pa je zagotovil, da ima sedaj zakon prosto pot in da bo po vsej verjetnosti predložen v senatu že prihodnji teden.

Senatna komisija za ustavna vprašanja je medtem v nekakšnem stalnem pripravnem stanju. Njen predsednik Elia je še enkrat izrazil željo, da bi se komisija čimprej lotila obravnave vladnega zakonskega osnutka, hkrati pa je izrazil pripravljenost, da se bo tega lotila takoj po zaključku razprave o reformi parlamentarnega sistema, ki je sedaj v polnem teku. Če bo vladni zakonski osnutek došel pravočasno seveda.

D. K.

V Prištini spet množične demonstracije

Posebne enote s silo razgnale manifestante

MARJAN DROBEŽ

PRIŠTINA — Položaj na Kosovu se je večerj ponovno zaostрил in poslabšal. Pred zgradbo pokrajinskega vodstva Zveze komunistov v središču Prištine so skoraj ves dan potekale srdite demonstracije študentov in drugega prebivalstva albanske narodnosti. Demonstrantov se je do 15. ure nabralo približno 20 tisoč, kasneje pa je njihovo število naraslo na približno 40 tisoč, vse skupaj pa se je končalo s posegom posebnih policijskih enot, ki so demonstrante razgnale z vodnimi topovi in solzilcem.

Množica je zahtevala odpravo izrednih ukrepov, prenehanje diskriminacijske politike in ukrepov do albanske narodnosti, opustitev političnih procesov, osvoboditev Azema Vllasija in drugih političnih zapornikov, razpis referendum o statusu Kosova, uvedbo političnega pluralizma z razpisom svobodnih volitev, ter izpolnitev drugih zahtev. Slednje so formulirali študenti albanske narodnosti iz prištinske univerze.

Jedro demonstrantov so tvorili študenti, v množici pa je bilo tudi veliko delavcev, zlasti iz bivšega gradbeno-industrijskega podjetja Ramiz Sadiku. Zahtevali so pogovor s predsednikom Zveze komunistov Kosova Rahmanom Morino, ki pa se dalj časa ni hotel odzvati. Pozneje je sicer nagovoril demonstrante, a so ga ti izvižgali in pričeli zmerjati. Nato se je vzdušje še bolj zaostřilo. Demonstranti so zahtevali proglasitev nezaupnice kosovskim delegatom na 14. izrednem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije. Množica pred poslopjem Zveze komunistov in drugih družbeno-političnih organizacij Kosova je poskajala pritrditi na predlog slovenskih delegatov, ki je pozdravil odhod slovenskih delegatov s kongresa v Beogradu. Med gesli, ki so jih vzklikali in ponavljali, so bila tudi tista o svobodi in enakopravnosti za vse narode in narodnosti na Kosovu,

o tem, da tudi Kosovo sodi v Evropo in da Rahman Morina ne uživa zaupanja ljudstva. Slišati pa je bilo tudi mnogo žaljivk, še zlasti na račun pokrajinskega notranjega ministra Karakušija.

Množica demonstrantov je vzklikala, vpila in na druge načine kazala svoje zahteve in ogorčenost. Ni jih bilo mogoče pomiriti, tako da je v Prištini nastalo vzdušje splošne ogorčenosti in stalnih demonstracij. Množica je vzklikala različna gesla, od katerih nekatere navajamo. Vpili so: »Zahtevamo svobodo in enakopravnost, proč z izdajalci Kosova, zahtevamo pluralizem, svobodo in demokracijo, hočemo referendum in svobodne volitve, osvobodite Azema Vllasija, tudi Kosovo je Evropa, prenehajte z aretacijami, narod vas noče.«

Množica demonstrantov se je kljub večkratnim pozivom in grožnjam milice ni hotela raziti. Pomiriti je ni mogel niti predstavnik študentov, ki pa je prebral nove zahteve demonstrantov. Vse pokrajinske organe Kosova je pozval, da se sestanejo, preučijo novo stanje in podajo ostavke. Če tega ne bodo storili, bodo v petek na Kosovu organizirali splošno stavko. Naraščajoča napetost je na koncu povzročila poseg posebnih enot milice, ki so s silo razgnale demonstrante. O demonstracijah je večerj zvečer sekretar pokrajinskega komiteja ZK Kosova Popović dejal, »da so demonstracije sovražne, zahteve demonstrantov nesprijemljive in po svoji drznosti podobne zahtevam na lanskih februarjskih demonstracijah.«

Videti je, da v Prištini potekajo mrzlični pogovori in posvetovanja med predstavniki raznih pokrajinskih organov, zlasti na ravni Zveze komunistov. Poskušajo reagirati na zahteve demonstrantov, medtem pa se splošna napetost povečuje. Večerj so bila protestna zborovanja demonstrantov albanske narodnosti tudi v industriji akumulatorev v Titovi Mitrovici ter v Uroševcu.

Demokrščanska levica še ni prebolela palermskega udarca

Z glasovanjem o zaupnici skuša Andreotti utrditi svoje vrste

RIM — Kaj se dogaja v italijanski politiki? Še predvečerajšnjim so si partnerji petstranske koalicije pridno metali polena pod noge in očitali eden drugemu, da želijo vladno krizo in predčasne volitve. Večerj pa so se vsi kar naenkrat pomirili in se kar se da spoštljivo obračali eni na drugega ter zagotavljali, da v vladni večini vendar ni takšnih sporov in nesoglasij, ki bi ogrožala zaveznitvo. Kaj se je zgodilo? Nekaj pa je jasno. Vsaj do 6. maja si nihče od peterice ne želi vladne krize, ki bi neizbežno odprla problem predčasnih političnih volitev. To bo kvečjemu prišlo v pošteve po 6. maju. Odvisno bo pa od tega, kakšno volilno srečo bo imela komunistična partija, ki jo trenutno mučijo hudi notranji problemi. V primeru njenega hudega poraza bodo vladni zavezniki prav gotovo znali najti primerno pretevo za daljšo poletno krizo, ki bi neke jeseni spet potegnila italijansko prebivalstvo na volišča.

Zaenkrat se torej narasle vode v vladni večini umikajo. Socialdemokratski tajnik Cariglia je večerj govoril

po telefonu s socialističnim tajnikom Craxijem, ki je zagotovil svojo pripravljenost na skupno srečanje peterice. Do tega srečanja bo verjetno prišlo na polovici prihodnjega tedna.

K pomiritvi duhov je vsekakor veliko pripomogla tudi Andreottijeva odločitev, da postavi v poslanski zbornici zaupnico glede reformnega zakona o krajevnih upravah, ki je že izval toliko slabe krvi. Socialisti so v tem Andreottijevem dejanju uzrli znamenje dobre volje tako s strani ministrskega predsednika kot demokristjanskega tajnika Forlanija.

Sicer pa so očitne tudi praktične ugodnosti te odločitve. Glasovanje o zaupnici naj bi pospešilo postopek odobritve zakonskega osnutka o krajevnih upravah, hkrati pa preprečilo poskuse opozicijskih strank in demokristjanske levice, da bi z vnašanjem popravkov spremenili volilni zakon.

Če pa je Andreotti s tem preprečil ene težave, si je nakopal druge. Komunisti in predstavniki neodvisne levice so ogorčeni nad to odločitvijo, ki

predstavlja po njihovem mnenju direkten napad na vlogo in pristojnosti parlamenta, sklenili poseči po starem, a vedno učinkovitem oročju obstrukcije, da bi s tem protestirali nad še hujšo »obstrukcijo večine na škodo svobodnega parlamentarnega izražanja«. Tako sta KPI in neodvisna levica objavili k razpravi več kot devetdeset govornikov. Komunistično akcijo so podprli tudi radikalci. Čeprav so čas, ki ga imajo govorniki na razpolago, skrajšali z desetih na pet minut, bo razprava trajala celo noč in ves dan.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Paolo Romanzin
in Gianpaolo Cicutta
sta bila oproščena

NA 8. STRANI

Poziv pristojne komisije evropskega parlamenta naj Italija odobri zaščitni zakon za Slovence

DUŠAN KALC

RIM — Evropski parlament je prejšnje dni sprejel še eno pomembno pobudo v korist zaščite slovenske manjšine v Italiji in drugih manjšinskih jezikovnih skupnosti. Komisija evropskega parlamenta za manjšinske jezike je namreč prejšnji četrtek sprejela resolucijo, s katero poziva italijanski parlament, naj čimprej odobri tako okvirni zakon o manjšinih jezikovnih skupnostih, ki že od 9. junija 1988 čaka v poslanski zbornici, da bi bil spet postavljen na dnevni red, kot zakonski osnutek o zaščiti slovenske manjšine, o katerem bi morala že zdavnaj steči razprava v senatu.

Predsednik komisije za manjšinske jezike evropskega parlamenta Joachim Dalsass se zato s posebnim pismom obrača na predsednico poslanske zbornice Nilde Iotti in na predsednika senata Giovannija Spadolinija ter ju seznaja z dejstvom, da se evropski parlament zavzema za reševanje manjšinskih problemov v Italiji, kakor priča sprejeta resolucija. Hkrati ju vabi, naj ga sproti seznanjata s tem, kar bo italijanski parlament v prihodnje ukrenil na zakonodajnem področju v korist manjšin. Komisija evropskega parlamenta se bo namreč spet sestala 15. marca in

tedaj bi Dalsass rad že poročal o morebitnih premikih v italijanskem parlamentu tako v korist okvirnega zakona 612 kot zakona o zaščiti Slovencev.

Resolucija, ki jo je Dalsass dostavil italijanskima parlamentarnima predsednikoma skupaj z omenjenim priporočilom, se sklicuje na znamenito poročilo evropskega parlamentarca Willyja Kuijpersa o jezikih in kulturah etničnih in krajevnih manjšin, ki ga je evropski parlament odobril 30. oktobra 1987 z veliko večino glasov. Dokument daje članicam Evropske skupnosti celo vrsto priporočil in predlogov za zaščito manjšinskih jezikov in kultur na šolskem, upravnem, kulturnem in družbenogospodarskem področju.

Kaj je Italija, kot članica te skupnosti, doslej storila za svoje manjšine? Če odštejemo nemško skupnost, se Andreottijeva vlada (in pred njo De Mitova, Spadolinijeva in Craxijeva) res ne morejo ponašati z velikimi rezultati, čeprav se navzven rade s tem ponašajo, kot dokazujejo tudi nekatere nedavne izjave zunanje ministra De Michelisa.

Resolucija komisije evropskega parlamenta se seveda ne spušča v karanje italijanske vlade in parlamenta, opozarja pa na to, da se tako okvirni zakon št. 612 kot zaščitni zakon za Slovence nista premaknila z mrtve točke. Od tu torej priporočilo Spadoliniju in Jottijevi, naj se podvizata.

V ponedeljek vsedrjavna stavka novinarjev

RIM — Novinarski sindikat FNSI je za ponedeljek, 29. januarja, oklical celodnevno vsedrjavno stavko. Dnevnikarji ne bodo izšli, okrnjene pa bodo tudi državne in zasebne radijske in televizijske informativne oddaje oziroma poročila.

Stavka spada v okvir sindikalnih pobud, s katerimi želijo novinarji uveljaviti svobodo tiska in obveščanja v pravem pomenu besede, poleg tega pa zahtevajo, da vlada čimprej izdela ustrezen zakon proti informacijskemu trstu in koncentraciji tiska. Zakonska ureditev tega pomembnega sektorja se vleče že trinajst let. V tiskovnem sporočilu, ki ga je izdal novinarski sindikat, med drugim beremo, da je dosledna informacija temeljnega pomena za demokratični razvoj države, zato se ne sme podrežati gospodarski in politični logiki ter tržnim zakonom.

ZKS se zahvaljuje delegatom, ki so preprečili nadaljevanje kongresa

Zaplet na izrednem kongresu v Beogradu še ne pomeni konca Jugoslavije in ZKJ

LJUBLJANA — Predsednik slovenskih komunistov Ciril Ribičič je včeraj izjavil: »V imenu centralnega komiteja ZK Slovenije in delegatov ZKS na 14. izrednem kongresu ZK Jugoslavije želim izraziti iskreno hvaležnost za ravnanje Ivici Račanu in delegatom iz ZK Hrvaške, Nijazu Durakoviću in delegatom iz ZK Bosne in Hercegovine, Petru Goševu in delegatom ZK Makedonije ter Petru Šimiću in delegatom ZK iz JLA, ker so se zavzeli za prekinitev kongresa po odhodu naše delegacije in s tem zavrnili poskuse, da bi kongres nadaljeval delo, kot da se ni nič zgodilo. S svojo aktivnostjo ste zbudili vsaj žarek upanja, da bi iz ZKJ nastala nova organizacija, zasnovana na sodobnih reformskih programskih temeljih, v katerih bodo samostojne in enakopravne republiške organizacije suvereno odločale o medsebojnem sodelovanju in delovanju v skupni organizaciji.«

Izjava je izredno zanimiva, saj potrjuje vse naše vesti, ki smo jih zbrali med nočno sejo, ko je velika večina delegatov zavrnila Miloševićev predlog, da naj se takoj nadaljuje kongres ZKJ, kot da se ne bi nič zgodilo. S tem pa je ponovno postavljeno na laž včerajšnje pisanje beograjske Politike, da bo kongres nadaljeval delo, kot da ne bi bilo nič novega,

da je za njihovo politiko večina članstva in da so Slovenci povsem osamljeni.

To preprosto ni res. Ustvarjeno je povsem novo razmerje sil, kar izhaja tudi iz številnih komentarjev jugoslovanskega tiska. Srbska politika je ostala osamljena.

Verjetno pa bi morali bistvo problema iskati v včerajšnjem uvodniku beograjske Borbe, ki je potegnil ločnico med partijo, staro boljševisko, in novim sistemom, ki nastaja v Jugoslaviji. Tu je parlament, tu je vlada. S propadom stare partije ni izgubljena Jugoslavija, ni se podrla, niti ni propadla in vse stvari tečejo naprej.

Narejen pa je bil orjaški skok iz starega v nekakšen nov ustvarjajoči se sistem in pri tem je Slovenija ponovno odigrala vodilno vlogo.

Beograjski Tanjug pravi, da se v veliki zgradbi CK dela kot običajno, čeprav večine vodilnih funkcionarjev ni na svojih delovnih mestih. Namigujejo tudi, da naj bi se zvezni CK sestel že v petek. To pa je zelo malo verjetno in take vesti izražajo upanje in želje ter idajajo zaskrbljenost zveznega aparata partije, ki mu še ni povsem jasno, da je s staro partijo konec in da je obsojen tudi ves njen birokratski aparat.

V Sloveniji pa je ozračje naravnost zmagoslavno. Cirila Ribičiča, Kocjančiča, Bekeša, mlade partijske

leve, vso slovensko delegacijo so Slovenci sprejeli kot zamgovalce. O Kučanu pa že vsi (tudi opozicija) govorijo kot o našem narodnem predsedniku. Delnice volilne formacije »Evropa zdaj« so na volilni borzi spet bliskovito preskočile.

Slovenska vlada pa je sklenila, da bo vrnila udarec. Slovenski skupščini je predlagala, naj 7. februarja po hitrem postopku sprejme zakon, po katerem Slovenija ne bo več prispevala deleža v sklad nerazvitih; tistega, ki ga plačuje Srbiji kot pomoč za Kosovo. Srbska blokada je namreč škodovala slovensko gospodarstvo že za več kot 205 milijonov dolarjev, slovenski družbeni proizvod bo nižji za 5 odstotkov. Ker ni videti, da bo blokada popustila, mora Slovenija v skladu z ustavnimi amandmaji zaščititi svoje koristi. Zmanjšala bo prispevek za nerazvite v delu, namenjenem Srbiji. Gre za 48% obveznosti do nerazvitih, v enakem deležu bodo zmanjšali tudi kvotizacijo za zvezni proračun in zahtevali, da posamezne terjatve od slovenskega gospodarstva preneso na srbske partnerje. Neplačani zapadli računi iz Srbije že dosegajo 147 milijonov dolarjev, kar znese 1,32 odstotka narodnega dohodka Slovenije. Slovensko gospodarstvo pa dolguje srbskemu 2,9 milijona dolarjev zapadlih obveznosti.

B. S.

V Bologni policija onemogočila študentom skupščino na univerzi

BOLOGNA — Študentski protest na mnogih italijanskih univerzah še traja, vrstijo se stalne skupščine študentov, njihov protest proti zakonskemu predlogu ministra Rubertija pa so ponekod podprli tudi univerzitetni profesorji. Proti Rubertijevemu zakonskemu osnutku sta se včeraj izrekla tudi državna tajnika CISL-Univerita in CIGL-SNU. Protestna akcija poteka v glavnem povsod mirno in brez incidentov z izjemo Bologne, kjer študentom ni uspelo, da bi imeli skupščino v glavni dvorani bolonjske univerze.

Ta je bila namreč zasedena, saj je v njej potekal neki simpozij. Mnogo študentov je kljub temu skušala prodreti do dvorane, pred katero pa so jih pričakali policisti, ki so proti študentom uporabili tudi silo (na sliki AP). Študenti so se bili zato prisiljeni umakniti, splošno skupščino pa so imeli v občinski palači.

Milijardni rop na rimski pošti

RIM — Včeraj malo po 15. uri so štirje oboroženi roparji vdrli v mehanografski center rimske pošte in se polastili dveh vreč, v katerih so bile plače poštne službenice. Po prvih ocenah so odnesli več kot milijardo lir. Direktor mehanografskega centra je preiskovalcem povedal, da je bilo včeraj zjutraj v blagajni skupno več kot tri milijarde bankovcev, vendar je večina uslužbenec dvignila plačo še pred petnajsto uro. Roparji so na pultu pustili tudi več svežnjev vrednostnih papirjev, saj so jih očitno zanimali le bankovci. Roparji se se pred poštne urad v Ulici Scalo San Lorenzo pripeljali z dvema velikima avtomobiloma. Samo eden od četverice je imel zakrinkan obraz.

Očividci so povedali, da so bili zlikovci razmeroma mladi, le eden od njih pa naj bi imel približno šestdeset let. Podvig so opravili v pičlem času, vendar je enemu od uradnikov uspelo sprožiti alarm, ko so še bili v poslopiju. Kljub temu da je policija obkrožila vso mestno četrt, je za roparji izgubila vsaka sled. Mehanografski center rimske pošte se nahaja v neposredni bližini tovarne železniške postaje, in preiskovalci ne izključujejo možnosti, da so roparji ubrali prav pot med številnimi tiri za beg. Policija se je zato poslužila tudi posebnih enot z izurjenimi psi in helikopterjev, cestne zapore pa je postavila tudi na vseh ključnih križiščih v rimskem predmestju.

Cossuttova struja na kongresu odločno proti liniji Occhetto

RIM — V KPI se z nezmanjšanim ritmom nadaljuje razprava o treh resolucijah, kar sodi v tok priprav na izredni kongres, ki bo v začetku marca v Bologni. Glavni dogodek včerajšnjega dne je bila uradna predstavitev Cossuttove resolucije. Kot je postalo že ustaljena praksa, je bil Cossutta zelo kritičen do Occhettovega predloga, iz katerega izhaja po njegovem mnenju eno samo jasno dejstvo, in sicer, da želi Occhetto razpustiti partijo, čemur se je treba na 19. izrednem kongresu jasno zoperstaviti. Možno je, da bo imel Occhetto na kongresu večino, je dejal Cossutta, treba pa se je vprašati, kakšna bo ta večina, kajti zmaga s 75 odstotki je vse kaj drugega kot zmaga s 55 odstotki. Vse je torej po Cossuttovem mnenju odprto. Zato je tudi nesmiselno trditi, da za proces, ki ga je sprožil tajnik, ni več povratne poti. Če bo prevladal »ne«, bo še mogoče dejansko prenoviti in preosnovati komunistično partijo, če pa bodo prevladale Occhettove teze, bomo šli silno nejasni in kaotični prihodnosti naproti. Boj za utrditev partije po Cossuttovem mnenju torej še ni izgubljen.

Cossutta je med včerajšnjo predstavitevno tiskovno konferenco v Ul. Botteghe Oscure izrekel

tudi avtokritiko na račun svojega nekdanjega ocenjevanja realnega socializma. Nevihta na Vzhodu nas mora prisiliti, da se kritično zazremo v krizo in tragedije, ki se tam porajajo, je med drugim dejal in priznal, da se je sam tega zavedel z zamudo, da pa je treba sedaj kritično naprej. Zatem je kritiziral Occhettovo linijo tako na področju zunanje kot notranje politike ter dejal, da je tudi predlog o vstopu v socialistično internacionalno popoln anahronizem.

Nekaj kritičnih pripomb je Cossutta namenil tudi resoučiji Ingraa, Natte in Libertinija, izrazil pa je željo, da bodo korektno ravnali, ker bo le na ta način mogoče preprečiti, da bi prevladal Occhettovo načrt, ki teži po oblikovanju nove nekomunistične stranke, Cossuttova struja bo torej na kongresu v Bologni nastopila odločno proti Occhettovi liniji. Ta stališča so seveda tudi včeraj izzvala več komentarjev s strani zagovornikov prve resolucije. Najbolj značilna je bila izjava Fassina, ki je vzel na znanje Cossuttovo priznanje o zmoti, istočasno pa se je vprašal, v kako dramatičnem položaju bi danes bila italijanska komunistična partija, če bi prisluhnila in sledila Cossuttovim idejam.

D. K.

Srbi se že oddaljujejo od Miloševićeve politike

BEOGRAD — Taksisti, ki noče denarja, je za res bela vrana. Še pred nekaj meseci bi bil tudi Beograjec, ki bi na glas izjavil: »Slovenci su u pravu!« Toda oboje se je res zgodilo.

Razgovor je brž stekel, ko je taksist zagledal oznako, da potnik sodeluje na kongresu in da je povrh še novinar. Toda časnikarja je predvsem zanimalo njegovo mnenje, saj so taksisti znani po svoji radovednosti. Srečujejo se z mnogimi ljudmi, če ne vozijo, pa berejo. Takole je začel: »Slovenci imajo prav. Zdaj in tudi prej so imeli. Pred desetletji so nas policaji po Beogradu pretepali, če smo vozili taksije. V Sloveniji pa je bil red. Majhne zasebne prevoznike so preganjali kot črno živino, plenili so jim kamione, a v Sloveniji si dobil licenco, mirno prevažal in služil. V Sloveniji se dela, plače so dvojne, tu pa se mitinguje.«

»Ampak tudi ti si zastoj vozil mitingarje...« Sledilo je razočarano momljanje, nato je nadaljeval: »Pri nas ne smeš reči, kar bi rad. V Sloveniji pa lahko. Pri nas vlada partija, v Sloveniji bodo svobodne volitve in vi greste v Evropo. Samo tisto, kako se že reče - ne vem, zakaj ste separatisti.«

»Kje si to prebral?«
»No, v Politiki, kje neki.«
»Bereš samo Politiko, ne bereš Dela?«
»Ne, berem samo Politiko.«
»Torej v Politiki si prebral!«

Končni zaključek, mučen dolg molk in ugotovitev: »Imaš prav, tudi ti ne boš plačal...«

In res nič nisem plačal, čeprav je šlo le za 110 dinarjev, toda za revnega beograjskega taksista je to precejšnja vsota, in kljub prigovarjanju, Beograjeci so mu ljudje časti.

Ta zgodba veliko pove, dejstvo pa je, da se ni po nočni seji prav nič spremenilo in da so si bili vsi: osebje hotela, taksisti, čistilke, predvsem pa množica srbskih novinarjev, edini: »Slovenci imajo prav, mi ga lomimo.« O Miloševiću noče nihče govoriti, tisti, ki spregovorijo to ime, ga omenja samo v negativnem pomenu. V nebo kujejo Markovića, pljujejo na lastno politiko, ki je bila proti vladnemu programu. Edino glede Kosova se ni skoraj nič spremenilo. Villasija je treba obsoditi, čeprav o tej temi neradi govorijo, toda z njo v zvezi ponavljajo stare fraze iz srbskega tiska.

Vendar tokrat to v Srbiji ni več osamljen glas naključnih znancev, ki se slovenskim novinarjem ne boje povedati resnice. To je že tudi glas

uradno organiziranih strank in gibanj. Med njimi je zlasti vidna demokratska stranka, ki je nadaljevalka srbske stranke, ustanovljene pred prvo vojno, formalno pa 1921. leta. To je bila vedno stranka poštenih ljudi, demokratična in široka, in zato je bila že pred vojno ena od močnih. Sedaj v Srbiji obnavljajo vrsto demokratičnih strank in v začetku prihodnjega meseca bo ustanovno zasedanje demokratične stranke, ki že razpolaga z okoli dvajsetimi podružnicami in več kot dva tisoč člani.

Vidni predstavnik stranke dr. Slobodan Inić ves navdušen pripoveduje o programu, ki je naravnost klasičen: večstrankarski sistem, svobodne volitve, tržno gospodarstvo, nobenega revanšizma, nobenega nacionalizma. Jasen odpor proti Miloševiću in nacionalistično boljševiski politiki srbske partije. Poln je optimizma in zavesti, da je napočil čas demokracije tudi v Srbiji, ki noče zaostajati za modernim svetom in noče biti pretveza za represijo, temveč bi rada bila zglad.

Uradna politika se poslužuje dvojnih metod. Ustanovljena je bila stranka »Srbske narodne obnove« Vuka Draškovića, izrazito nacionalistična, fašistična, pročetniška, krvava. Upravičen je sum, da gre za naročeno in izvedeno provokacijo. Stranko so z bučno medijsko propagando prepovedali, češ, vidite, kaj je večstrankarski sistem. S tem so pa naredili dvojno potezo: skušali so kompromitirati večstrankarski sistem v Srbiji in prikazati, da vodi k divjemu nacionalizmu, medtem ko je partija resničen razsodnik, po drugi pa obtožujejo Slovence, Hrvate in Bosance, da ustanavljajo podobne stranke, zaradi česar bi bilo treba omejiti strankarstvo in ohraniti del 114. člana, vsaj glede nacionalne mrznje. Skratka, smo za stranke, toda ne smejo škoditi, in ker mi odločamo, kaj je za narod dobro in kaj škodljivo, lahko tudi stranke pustimo ali razpustimo.

Druga varianta pe je v molku, popolnem in zlovesčem. V srbskem tisku doslej ni bilo natisnjene niti besede o ustanovitvi demokratične ali drugih podobnih strank. Ne žaljivk, ne kritik, niti navadnih skromnih obvestil. Preprosto ničesar.

Pa vendar, vesti se širijo od človeka do človeka, nenehno prihajajo novi člani, niti prave organizacije ni, toda podružnice rastejo kot gobe po dežju.

BOGO SAMSA

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Moskva odgovorila s topovi

področju ne dopušča nobenega izziva in je pripravljena v kali zatreti vsak odpor. Sodeč po pisanju sovjetskega časopisja pa so pripravljene na politična pogajanja, a kaj ko ni jasno, kdo je lahko sogovornik. Prav tako ni jasno, kako bodo Azerbajdžanci odgovorili. Vesti iz Zakavkazja so namreč dramatične. Časopisje že odkrito govori o azerbajdžanski gverili. Pogajanja za prekinitev sovražnosti med Armeniji in Azerbajdžanci so propadla. V Gruziji so z atentatom iztirili vlak, ki je bil namenjen v Armenijo.

Edine za Gorbačova pozitivne vesti prihajajo iz tujine. Ameriški predsednik Bush je med tiskovno konferenco zaželel, da bi »Gorbačov politično preživel in ohranil svojo moč, ker je v ameriškem interesu, da perestrojka uspe in napreduje«. Glede pokola v Azerbajdžanu pa je navedel, da baltski primer zgovorno dokazuje, da Gorbačov zagovarja mirno reševanje kriz. Za Gorbačova je tudi pozitivno, da v Teheranu že navajajo, da nihče ne sme spremeniti meja, ajatulahi pa so se obenem obregnili ob poslanca, ki je v parlamentu v azerbajdžanski podprl »brate v Bakuju«.

● Z glasovanjem

nji dopoldan in vprašanje je, če bo do glasovanja zaupnice sploh prišlo v prvih polpoldanskih urah. To pomeni, da bodo vso noč vsi budni, kajti lahko bi se zgodilo, da bi se leva opozicija, denimo, v zgodnjih jutranjih urah odpovedala nadaljnji obstrukciji in zahtevala zaključek splošne razprave. Ob morebitni odstopnosti poslancev večine bi se glasovanje o zaupnici sprevrglo v nezaupnico. Tako je torej opozicija nekako kaznovala večino na neprekinjeno prisotnost v zbornici.

Trditve o delni pomiritvi duhov v vladni večini pa ne velja za demokratijsko levico, ki je nasršena zaradi palermških dogodkov. Sinoči so se predstavniki levice KD zbrali na posvetu. Kaj so se dogovorili, nam še ni znano, govorili pa so vsekakor o možnosti, da bi stopili znotraj stranke v opozicijo. V tem primeru bi De Mita odstopil s predsedstva vsedrjavnega sveta stranke, Bodrato s podtajniškega mesta itd. Marsikdo je izrazil zahtevo, da bi odstopili tudi ministri in podministri, ki se prepoznajo v levici (Martinazzoli, Mattarella, Fracanzani, Misasi itd.), toda po vsej verjetnosti se bodo le-ti omejili le na besedni protest in ostali na svojih mestih, sicer bi povzročili vladno krizo. Kot vidimo, ostaja torej vreme v večinskih vrstah, kljub nekaterim razjasnitvam, še vedno nestanovitno.

D. K.

Jutri v Benetkah Štiri dežele o ozdravitvi severnega Jadrana

TRST — Kot je bilo dogovorjeno pred dobrim mesecem na sestanku na Brionih, se bodo predsedniki vlad Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Slovenije in Hrvaške ponovno srečali in nadaljevali s proučevanjem sedanega stanja, perspektiv sodelovanja in operativnih možnosti za zaščito severnega Jadrana, torej »skupnega morja« štirih obmorskih dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran.

Vrh štirih dežel bo jutri v Benetkah, udeležile pa se ga bodo delegacije, ki jih bodo vodili Adriano Biasutti za F-JK (v delegaciji bosta še podpredsednik deželne uprave Francescutto in odbornika Angeli in Carbone), Gianfranco Cremonese za Veneto, Dušan Šinigoj za SR Slovenijo in Antun Milović za SR Hrvatsko.

Na beneškem srečanju bo tekla razprava predvsem o dveh problemih: o izdelavi raziskovalnih načrtov in programih o dejavnosti za znanstveni nadzor o zdravstvenem stanju Jadrana od Kvarnera do izliva Pada. Drugi problem pa zadeva vprašanje informiranja oziroma nujnost po širši informativni kampanji, ki naj bo namenjena predvsem širši nemški javnosti. Namen te kampanje je preprečiti, da bi se v bližajoči se poletni sezoni širile dvomne in neresnične vesti o zdravstvenem stanju severnega Jadrana, kar bi imelo negativne posledice za turistični sektor.

Vprašanje svetovalca Brezigarja

Kako je s prispevki za manjšini v zakonu za obmejna področja?

TRST — Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Brezigar je deželnemu odboru vložil vprašanje v zvezi z zakonom za obmejna področja. Sklicujoč se na sestanek koordinacijskega odbora, ki ga je pred tednom dni v Rimu sklical podtajnik pri predsedstvu ministrskega sveta Cristoforo in katerega sta se med drugimi udeležila predsednik deželne vlade Biasutti in njegov namestnik Francescutto, je predstavnik SSK postavil predsedniku deželne vlade točno vprašanje. Želi namreč vedeti, če je v paketu amandmajev, o katerih so se na omenjenem sestanku dogo-

vorili, tudi kakšen popravek, ki zadeva tisti člen zakonskega osnutka, ki predvideva finansiranje kulturnih dejavnosti slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji, člen, ki je bil vključen v že odobreno besedilo v poslanski zbornici in katerega je ministrski svet pozneje predlagal, da se ga izloči iz osnutka. Svetovalec Brezigar je predsednika deželne vlade tudi vprašal, kakšno stališče misli zagovarjati deželna vlada, da bi zagotovila ohranitev finansiranja kulturnih dejavnosti obeh manjšin v zakonu za obmejna območja.

Deželni svet včeraj sprejel zakonski osnutek o osebju

TRST — Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je včeraj ponovno odobril zakonski osnutek, ki zadeva vprašanje osebja deželne uprave. Zakonski osnutek, ki ga je osrednja vlada pred časom zavrnila, je bil sprejet s široko večino glasov: vzdržali so se predstavniki Zelene liste, proti pa sta glasovala svetovalca Cavallo (zeleni-mavrice) in komunist Bratina, ostali svetovalci pa so zakonski osnutek podprli. Sicer pa je bil celoten postopek za odobritev osnutka dokaj nenavaden. Pristojni odbornik Barnaba se je v imenu ce-

lotnega odbora izrazil zelo dvomljivo, ker ni bil gotov, da bi osnutek lahko podprla potrebna absolutna večina svetovalcev. Socialista Bulfone in Tersar sta predlagala, da bi razpravo odložili, zahtevo po odložitvi pa bi morali podpisati vsaj trije svetovalci. Odbornik Barnaba se je izrazil proti temu predlogu, zavrnjen je bil tudi predlog svetovalca KD Carpeneda, da bi razpravo začasno prekinili. Diskusija se je nato nadaljevala in zakonski osnutek je bil nato odobren s široko večino glasov.

Galerija Insula odprla prodajni oddelek

IZOLA — V izolski galeriji Insula, ki so jo v Smrekarjevi ulici pred leti uredili in odprli člani društva likovnih umetnikov s slovenske Obale (DLUSO), so pred nedavnim odprli tudi prodajni oddelek. Z njim bodo skušali zagotoviti predvsem denar za nemoteno delovanje galerije, hkrati pa tudi zagotoviti hitrejšo prodajo likovnih del članov društva in drugih likovnikov, ki razstavljajo v Insuli.

Lani so v Insuli pripravili petnajst razstav, letošnji program galerije predvideva sedemnajst razstav, pri čemer naj bi galerija gostila precej več likovnih ustvarjalcev iz Jugoslavije, na šestih razstavah pa naj bi se predstavili likovniki iz Italije, Avstrije in Češke.

Zaradi odprtja prodajnega oddelka bodo v Insuli preuredili notranjost. Že prihodnji mesec pa bodo galerijo opremili z novo opremo.

I. U.

V Galežani skupščina Skupine 88

»Za regionalno, reformistično in večnarodnostno alternativo«

PULJ — V Galežani pri Pulju so se konec minulega tedna sestali člani Skupine 88 na prvi letošnji, sicer pa šesti skupščini, odkar Skupina deluje. V večurnem pogovoru o pravih na volitve so sodelovali tudi predstavniki koprškega kluba Istra, novoustanovljene politične organizacije Skupnost Italijanov in puljske stranke v ustanavljanju Diete demokracije istriane.

Na spomladanske volitve se Skupina 88 pripravlja s programskim motom »Za regionalno, neformistično in večnarodnostno alternativo«. Ne ogrevajo se za lastno enonacionalno politično stranko, temveč za tako sodelovanje, v katerem bodo zastopani vsi interesi, potrebe in želje narodnosti, s skupnim političnim programom regionalnega tipa. Svoj prispevek so združili v 21 točkah. Skupina je bila doslej brez vsakršne organizacijske strukture, kot miselno gibanje pod streho SZDL in še to le na slovenskih tleh. Med sadove njenega dela, omejenega predvsem na gostoljubje koprške Skupnosti Italijanov v Galizi, sodi vrsta družbenih premikov: problematika te avtohtone narodnostne skupnosti je našla mesto v programih slovenskih komunistov in mladine in to brez starih ideoloških predsodkov; zatem so dopolnila k slovenski ustavi odprla vrata vsem oblikam sodelovanja narodnosti z matično Italijo. Omeniti gre tudi vrsto pogovorov za okroglo mizo, literarnih večerov, razstav in članstvo Skupine 88 v

Bavčarjevem odboru ter v odboru za zaščito človekovih pravic na Kosovu. Aktualno politično dogajanje v svetu in doma, tu še zlasti v naši in sosednji republikah, neposredno vpleta tudi italijansko skupnost, ocenjujejo njeni člani.

Skupini 88 je programsko blizu puljska stranka v ustanavljanju Dieta democratica istriana - zbor z vodilom: »Istro Istranom« in z vabilom za sodelovanje vsem, ne glede na spol, vero ali narodnostno pripadnost, ki so za večnarodnostno sožitje v skupnem istrskem domu. Svoj program so ocenili kot pošten in odgovoren, z vrlinama torej, ki v obstoječi družbi nista preveč pogosti. Brez sodelovanja istrskih Italijanov v tem demokratičnem zboru ne bo šlo, so poudarili predstavniki v Galizi, četudi so ustanovitelje stranke že doslej obtožili nacionalizma, fašizma, separatizma in drugih modnih izmov.

Na šesti skupščini Skupine 88 so se predstavili tudi zagovorniki obalne politične organizacije Skupnost Italijanov, ki je, po besedah predstavnika iz Pirana, rezultat slovenskega skupščinskega dela z zakonom o volitvah in političnem združenju. K oblikovanju politične organizacije jih je vodilo najprej dejstvo, da Socialistične zveze delovnega ljudstva - koklje matere, ki je med svojimi piščanci imela tudi italijansko narodnostno skupnost in skrbela za njeno prisotnost na volitvah, zdaj ni več. Narodnosti je tokrat ponuje-

na možnost za samostojno delovanje in za zastopanje svojega narodnostnega programa. Resda so ta vprašanja v svoje programe vključile tudi nekatere druge politične stranke, vendar ni nikakršnega jamstva, da bodo po volitvah to tudi uresničevale. Težišče volilnih priprav so v Skupnost Italijanov postavili tudi zato, ker so te organizirane na celotnem območju Istre in Reke, kjer narodnost živi; samoupravne narodnostne skupnosti pa obstoje le v Sloveniji.

V Galizi je skupina pripadnikov italijanske skupnosti z Reke v petek opozorila na potrebo po spremembah v ustanovah narodnosti in predvsem njene osrednje organizacije Unije Italijanov, ki ne zadovoljuje več pričakovanih in potreb njenih pripadnikov. Podpisali so posebno izjavo za oblikovanje, ustanovitev nove družbene in politične organizacije italijanske skupnosti, ki bi naj preseglala oblike, pogojene in omejene s strani sedanje Unije. Poudarili so, da želijo s pobudo le dopolnjevati vsa prizadevanja obstoječih ustanov narodnosti za rast in razvoj njenih pripadnikov!

V večurni razpravi je bilo čutiti tudi pomembno razliko med možnostmi volilnih priprav v Sloveniji in na Hrvaškem: zakonsko urejenemu predvolilnemu cirkusu s prvim pluralizmom pri nas stoji ob boku hrvaška praznina brez zakonskih okvirov za prihodnje volitve.

MIRJAM MUŽENIČ

Na ustanovnem sestanku

Takoj množična podpora zelenim Ilirske Bistrice

ILIRSKA BISTRICA — Sinočnji ustanovitveni sestanek zelenih Ilirske Bistrice je v dvorano Sokolskega doma privabil lepo število Bistričanov. Množični odziv na ustanovitveni sestanek si lahko razlagamo le kot odraz številnih in skrb vzbujajočih ekoloških problemov občine, ki sodi med ekološko najbolj ogrožene v republiko, kot tudi podporo gibanju, ki se bo prizadevalo za ohranjanje naravnega in zdravega okolja in za smotrno gospodarjenje s prostorom.

Na ustanovitvenem sestanku so sprejeli tudi program zelenih Ilirske Bistrice, ki se bodo že na spomladanskih volitvah vključili v boj za mesta v občinski in republiški skupščini (v okviru DEMOS). Program ilirskobistriških zelenih zahteva odpravo vseh onesnaževalcev okolja, pri čemer je izpostavljena predvsem lokalna industrija, ki so jo razvijali v občini. Največ pikrih je zato sinoči šlo na račun Lesonita in Tovarne organskih kislin kot glavna krivca za ekološko uničeno reko Reko in zastrupljen zrak nad Ilirsko Bistrico. V občini pomeni velik problem obolenost prebivalstva na dihalih, zato si bodo zeleni prizadevali, da čimprej izvedejo strokovno študijo, s katero naj bi ugo-

tovili vzroke obolenj, s čimer bi preprečili tudi najrazličnejše govorice, ki samo begajo občane. Kot predvideva program naj bi se občani z referendumom odločili o nadaljnjem obstoju večjih industrijskih obratov.

Zeleni Ilirske Bistrice so občinski skupščini predlagali, da jim po zakonu o političnem združenju zagotovijo denar iz proračuna za delo enega funkcionarja in kritje materialnih stroškov od 1. februarja naprej in sicer vsaj do sklica nove občinske skupščine.

I. U.

ANDREJ MOHAR

Tudi v Zazidu in Rakitovcu imajo sedaj telefonske zveze

ZAZID — Tik pred novim letom so prebivalci najodročnejših krajev skupnosti v sežanski občini, Zazida in Rakitovca, s skromno slovesnostjo počastili uresničitev skoraj 20 let stare želje, da bi tudi ta predel nad dolino Rižane dobil telefone.

Ker so vse prejšnje zamisli za napeljavo telefonov iz kozinske strani propadle, so se odločili, da bodo do njih prišli preko koprške centrale. S pomočjo občinskega sisa za PTT so dobili projekt, odkupili so eno telefonsko številko v Gračišču in s tem odprli po-

vezavo s Koproj ter začeli kopati jarke oziroma postavljati drogove za omrežje. Poleg velike iznajdljivosti in precejšnjega denarnega prispevka so prebivalci obeh KS za uresničitev tega načrta žrtvovali tudi več kot 2200 delovnih ur in tako v Rakitovcu zagotovili 40, v Zazidu pa 20 telefonskih števil.

Sveda to ni edini uspeh teh pridnih ljudi, ki so v zadnjih letih predvsem z lastnimi močmi prišli do boljših poti, močnejšega električnega toka in drugih izboljšav. J. O.

Z metlo po planinskih postojankah

KRANJ — Planinske postojanke obiskuje izredno veliko ljudi. Tam, kjer je množica, pa je razumljivo vedno tudi veliko dela za sanitarno inšpekcijo. Zato je sanitarna inšpekcija Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko opravila v lanskem sezoni pregledne večine planinskih domov na območju Triglavskega narodnega parka, Karavank in Kamniških Alp, ki so v njeni pristojnosti.

Vodja sanitarnega inšpektorata Justin Zorko pravi, da so pregledovali predvsem to, kako so v planinskih domovih upoštevali dogovor sestanka, ki so ga imeli pred sezono na upravi Triglavskega narodnega parka. Tako se na primer nihče ni držal dogovora, da bodo postavili opozorilne table za planince, naj odnašajo svoje smeti nazaj v dolino. Pri odstranjevanju odpadkov sicer uporabljajo različne načine. Nekateri jih odnašajo v dolino (Planika, Dolič), največ pa je tak-

šnih, ki jih zasipavajo, žal pa so še vedno tudi takšni, ki odpadke enostavno mečejo po bregu, kot se je to dogajalo na (tistem čudovitem od Avsenikov opevanem) Robleku.

Higijena prostorov je odvisna predvsem od zaposlenega. Inšpekcija je ugotavljala tudi vrsto hujših kršitev higiene, tako da je kar v treh primerih začasno prepovedala obratovanje doma (Vodnikov dom, Koča na Gozdu in Dom v Krnici). V dveh primerih je prišlo do zastrupitve s hrano (Vodnikov dom in Dom na Doliču), skupno je obolelo 40 do 50 oseb.

Vodja sanitarnega inšpektorata zato razmišlja o tem, koliko so planinska društva kos nalogam naraščajočega planinarjenja, ki postaja že pravi planinski turizem. Društva se srečujejo z velikimi težavami, saj je vedno manj članov, ki so se pripravljani spoprijeti s takšnim delom in zato iščejo oskrbnike s ponudbami in razpisi. Večkrat pri-

haja tudi do neustrezne izbire oskrbnikov, saj se zaposlujejo ljudje, ki iščejo predvsem zaslužek in jim ni veliko do lepote gora. Inšpektorat krivi za nepravilnosti v enakih meri planinska društva in oskrbnike. Pravijo, da je neodgovorno zaposliti oskrbnika in ostalo osebje brez nadzora nad delom in ob nepravilnosti čakati, da bo zadevo uredil nekdo drug.

V zadnji sezoni so morali izločiti tudi kar precejšnjo količino živil zaradi zapadlega roka trajanja. Zaradi neprosvetljenosti osebja je prišlo do večjega števila obolenj in zato bo treba tudi temu v bodoče posvetiti več pozornosti.

Planinski domovi se oskrbljujejo z vodo pretežno iz karnic. Izjema so Vodnikov dom, Koča pri Sedmerih jezerih in Dom na Vogarju. Inšpekcija ocenjuje, da voda nikjer ne predstavlja takega problema kot živila, vendar bi ji le kazalo posvečati več pozornosti. Tako je

na primer najmanj urejena lovnilna ploščad nad Domom na Kredarici, ki je nedograjena, brez opozorilnih napisov in zato služi velikokrat planincem kot prostor za sončenje. Sanitarna inšpekcija je zato izdala ureditveno odločbo za postavitev zaščitne ograje.

Poseben problem predstavlja uporaba čistilnih oziroma pralnih sredstev. Samo v domovih v območju Triglavskega narodnega parka porabijo v letu dni čez 1.000 kilogramov čistilnih praškov. Čistilna sredstva s težko razgradljivimi fosfati so eden najhujših onesnaževalcev gora. Inšpekcija je zato z zadovoljstvom ugotavljala, da je precej planinskih društev upoštevalo dogovor in je pri pranju uporabljalo brezfosfatne praške (Planika, Dom na Kredarici, Dolič, Vogar), precej pa je tudi takšnih planinskih domov, ki odnašajo posteljnino na pranje v dolino.

PETER COLNAR

Odgovor odbornika Antoninija Brezigarju Združitve slovenskih šol zaenkrat ne bo

Šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem ne bodo združevali, vsaj za sedaj. Takšno zagotovilo izhaja iz dolgega pisnega odgovora, ki ga je deželni odbornik za kulturo in šolstvo Antonini poslal deželnemu svetovalcu Slovenske skupnosti Bojanu Brezigarju. Vprašanje, ki ga je poslal Brezigar deželnemu odborniku za šolstvo že 14. januarja lani, se je nanašalo na predloge o združevanju nekaterih slovenskih šol.

Brezigar se je izrecno nanašal na namere tržaškega šolskega skrbnika, da združi didaktični ravnateljstvi pri Sv. Jakobu in Sv. Ivanu ter spremeni nižjo srednjo šolo Fran Erjavec v Rojano v podružnico nabrežinske nižje srednje šole Igo Gruden. Ob tem je predstavnik SSK poudaril, da gre za protizakonit postopek, kajti Londonski memorandum in Osimski sporazum izrecno določata obstoj slovenskih šol, poleg tega pa se o predlogu ni predhodno izrekla deželna komisija za slovenske šole.

V dolgem odgovoru odbornik Antonini potrjuje pristojnosti deželne komisije za slovenske šole, dodaja pa, da se je komisija sestala šele 18. januarja '89, ko je tržaški šolski skrbnik že poslal v Rim svoj predlog. Prej se komisija ni mogla sestati, na sestanku pa se o vprašanju ni hotela izreči, piše Antonini, ker še ni bil odobren zakon za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Zato je šolskemu skrbniku odgovorila negativno, ki je mnenje posredoval italijanskemu ministru za šolstvo in drugim pristojnim uradom. Ob tem jih je skrbnik opozoril, da zakon št. 1012 iz leta 1961 določa, da je šole s slovenskim učnim jezikom mogoče ustanoviti ali ukiniti samo z odlokom predsednika republike.

Šolski skrbnik je torej za eno leto odložil sklep o združitvi obeh didak-

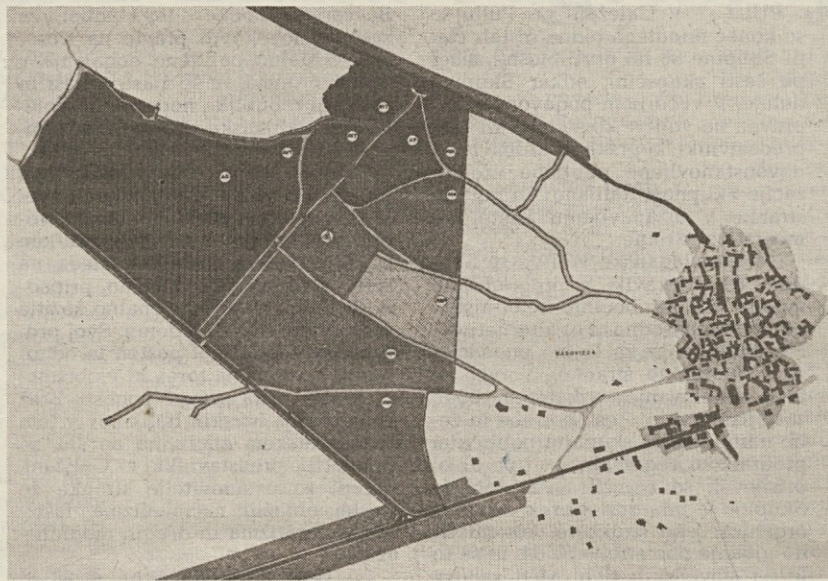
tičnih ravnateljstev, medtem ko je v zvezi z nižjimi srednjimi šolami pozval oblasti, da čimprej ocenijo stališče deželne komisije za slovenske šole, da bi lahko pravočasno izdelali in izdali ustreznih odlokov, »da bi ne prišlo do razlik v ukrepih, ki zadevajo obe jezikovni skupini«.

Ob koncu deželni odbornik za šolstvo Antonini dodaja, da sklepi ministrstva v zvezi s tem vprašanjem še niso znani. Vsekakor pa odbornik zagotavlja, da je že posegel pri tržaškem šolskem skrbniku ter deželnem šolskem nadzorniku, medtem ko bo posegel tudi pri ministru za šolstvo s prošnjo, da poglobi vprašanje tudi glede na stališče, ki ga je zavzela komisija za slovenske šole.

Tombesi o konzorciju FJK - Vzhodna Evropa

Predsednik tržaške Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi je poslal začasnemu predsedniku novoustanovljenega Konzorcija Furlanija-Julijska krajina — Vzhodna Evropa Gianniju Bravu protestno pismo, ker decembra ni bilo najavljene skupščine tega konzorcija, na kateri bi morali izvoliti njegovo vodstvo, in ker v konzorcij nista bili sprejeti Tržaška hranilnica in Friulgiulia. Po prvotnih obvezah, sprejetih tudi na politični ravni, bi moral biti konzorcij po Tombesijevem zatrdilu ustanovljen v sklopu deželne zveze trgovinskih zbornic, zadalnosti v njem pa paritetično razdeljene med vse štiri pokrajine. Med neizpolnjenimi obvezami omenja Tombesi tudi sklep, da se za predsednika konzorcija imenuje človek iz podjetniških vrst.

Včeraj upravni svet ni izvolil podpredsednika Anzelotti pooblaščen upravitelj družbe »Sincrotrone Trieste«

Včeraj dopoldne se je pod predsedstvom prof. Rubbie sestel upravni svet družbe »Sincrotrone Trieste«. Na dnevnem redu sta bili poročilo predsednika in pa izvolitev nekaterih članov odbora. Od pomembnejših funkcij pa so določili samo pooblaščenega upravitelja, funkcijo, ki jo bo odnesel tudi uradno opravljal Fulvio Anzelotti.

V prejšnjem upravnem odboru, kateremu je mandat zapadel v začetku decembra lani, je predsedniško mesto zasedal prof. Rubbia, ki so ga že decembra takoj potrdili. Podpredsednik je bil dr. Anzelotti, ki pa je že nekaj mesecev dejansko opravljal funkcijo pooblaščenega upravitelja, kar so člani upravnega odbora včeraj pretvorili v uradno odločitev. Na včerajšnjem zasedanju pa ni prišlo do izvolitve podpredsednika, ker se svetovalci

očitno še niso opredelili za nobenega izmed kandidatov (med predlaganimi kandidati je tudi tržaški pokrajinski tajnik KD Tripani).

Iz maloštevilnih izjav, ki smo jih lahko zbrali o poteku včerajšnjega zasedanja upravnega sveta družbe »Sincrotrone Trieste«, izhaja, da v svetu glede izvolitve podpredsednika ni prišlo do večjih nasprotij, rezultat pa je jase dokaz, da ni prišlo do dogovora. O poročilu predsednika Rubbie pa smo v glavnem izvedeli, da je bilo obširno in da bodo svetovalci podrobneje razpravljali o njem na naslednjem srečanju, ki bo 12. februarja.

Vsekakor pa je Rubbia govoril o kratkoročnem in srednjeročnem načrtu družbe »Sincrotrone Trieste«. Glavni cilj te družbe pa je, da bi najprej

namestila, nato pa še usposobila svetlobni pospeševalnik. Glede tega projekta pa je bilo ugotovljeno, da so pri začetnih delih že določene zamude.

Prof. Rubbia je namreč z vso odločnostjo poudaril, da bi bilo treba vprašanje o zemljiščih, na katerih naj bi stal sinhrotron, urediti najkasneje do aprila. Vprašanje je letelo na predsednika Centra za tehnološke in znanstvene raziskave pri Padričah Domenica Romea.

Družba »Sincrotrone Trieste« bi namreč uporabo tako ali drugače določenih zemljišč prevzela od padriškega Centra. Kočljivo vprašanje bi torej morali razrešiti Center za tehnološko in znanstvene raziskave, deželna uprava FJK in tržaška Občina. Jabolko spora seveda ni v tem, kdo naj sklene sporazum z lastniki, temveč v tem, da je družba »Sincrotrone Trieste« kot najbolj primerna zemljišča evidentirala obširne površine, ki so z vidika kmetijstva med najbolj uporabnimi na tržaškem.

Glede precejšnjega razkoraka med predlogi družbe in stališči lastnikov do sedaj ni izgledov, da bo v kratkem prišlo do sporazuma, kar bi seveda bistveno skrajšalo predvideni birokratski iter. Zato družba »Sincrotrone Trieste« že dalj časa zahteva, naj bi se odločili za hiter postopek, ki bi omogočil, da bi lahko že čez par mesecev začeli s prvo fazo izgradnje sinhrotrona. Deželna uprava je še pred dnevi glede tega specifičnega vprašanja izjavila, da hiter postopek nikakor ne pomeni, da bi prišlo do razlastitev.

Vsekakor pa družba »Sincrotrone Trieste« odločno postavlja april, kot neodločljiv termin začetka gradnje tržaškega sinhrotrona.

Na sliki (foto Križmančič) načrt o tržaškem sinhrotronu.

Živahno predavanje Stefana Bianchinija v Slovenskem klubu V. Magnani, lik protistalinista

S svojim nepredvidljivim dogajanjem nas zlasti v zadnjem letu sedanjost izredno zaposluje. Film zgodovine, ki se odvija iz dneva v dan pred našimi očmi, nas večkrat odvrča od tega, da bi se ozrli za trenutek nazaj. Morda pa je prav ob tako burnem dogajanju, kot je današnje, nujen tudi pogled nazaj v polpretekli čas, da bi bolje spoznali, na kakšnih ravneh človek dogajanje obvlada in na kakšnih ravneh je od dogajanja obvladan.

S to uvodno mislijo je Ravel Kodrič v imenu Slovenskega kluba predstavil in utemeljil torkov večer, ki je bil tokrat posvečen liku Valda Magnanija, prvega italijanskega politika, ki je skušal v Italiji postaviti na noge levčarsko, protistalinistično in nedogmatično stranko in je na ta način zasejal v italijansko politično kulturo seme, ki je vzklilo veliko pozneje in je šele v zadnjih letih bogato obrodilo. Svojo drznost je Magnani v petdesetih letih plačal s popolno osamitvijo in še danes so redki tisti, ki bi njegov lik radi oteli pozabi. Pred časom so v Reggio Emilii pripravili simpozij o življenju in delu Valda Magnanija in ob tisti priložnosti je eden od zgodovinskih voditeljev KPI Giancarlo Pajetta poudaril, da bo Magnani ostal v zgodovini, ker se je v začetku šestdesetih let vrnil v KPI. V taki oceni se najbrž odraža spokus, da bi odmislili del zgodovine, kajti - kot trdi Stefano Bianchinija - »Valdo Magnani bo ostal v zgodovini predvsem zaradi njegovega spora s KPI in s taktirno italijansko levico o vprašanju stalinizma«.

Lik Valda Magnanija je v Slovenskem klubu zaživel v živahni pripovedi Stefana Bianchinija, profesorja na univerzi v Bergamu, ki je kot Magnani po rodu iz Emilie, predvsem pa je - kar najbrž ni naključje - kot Magnani

globok poznavalec in raziskovalec jugoslovanske stvarnosti. Valdo Magnani je politično in kulturno zorel ravno v vojnem obdobju in v stiku z jugoslovanskimi partizani in jugoslovanskim osvobodilnim gibanjem. V tem okviru se je v njem zakoreninilo prepričanje o nujni nacionalni neodvisnosti in o obrambi pred vsakršnim zunanjim sovražnikom, pa naj bo kakršne koli ideološke usmeritve.

Po koncu vojne in vrnitvi v Italijo se je Magnani močno zavzel za uveljavitev Togliattijeve linije o progresivni demokraciji in v tem okviru je razvijal tudi svojo linijo o nacionalni suverenosti, zaradi katere je pozneje prišel navzkriž z vodstvom KPI. Do razkola je prišlo v začetku petdesetih let, ko je bil spor med jugoslovansko in ostalimi komunističnimi partijami na višku in ko se je Magnani vrnil z obiska na Poljskem in Češkoslovaškem z izredno negativnimi vtisi o sovjetski

prisotnosti. Toda korenine spora so bile, po oceni Stefana Bianchinija, povsem italijanske. Tedaj je namreč v KPI že bledela linija progresivne demokracije in Togliatti je bil zaradi sovjetskega pritiska in agresivnosti bolj dogmatičnih severoitalijanskih voditeljev kot sta bila Longo in Secchia v težavah.

Po izstopu iz KPI je Magnani s finančno pomočjo Jugoslavije oblikoval lastno politično stranko USI, ki je imela kot osnovno značilnost protistalinizem. Ta stranka, čeravno majhna, je v znatni meri pripomogla, da ni leta 1953 prodrli volilni zakon, ki je bil splošno znan kot »legge truffa«. Kljub temu pa so bili njegovi odnosi z italijansko levico izredno težki. Nekoliko lažji so postali šele po zbliznanju med Moskvo in Beogradom in po XX. kongresu sovjetske partije, na katerem je Hruščov razkril Stalinove zločine. USI je bila razpuščena in večina članov je pristopila k socialistični stranki. Kazalo je, da se bo Magnani tedaj vrnil v KPI, toda po sovjetski invaziji Madžarske so se odnosi spet zaostri. Magnani se je vrnil v partijo šele leta 1962.

Ob Magnanijevem izstopu je bila reakcija KPI proti njemu izredno ostra, nič manj ostri pa niso bili tedaj tudi socialisti. Valdo Magnani je bil povsem osamljen tako na človeški kot tudi na politični ravni. Še danes pozvrača lik Valda Magnanija levici precejšnje zadrego. Ta zadrega se je odražala tudi v torkov v Slovenskem klubu, sicer bolj zaradi pomenljivih odsotnosti kot pa zaradi predavanja samega in razprave. Udeležba je bila namreč skromna kljub nedvomno mikavni temi, ki je v polpretekli zgodovini globoko in boleče zarezala tudi v tržaško stvarnost.

V. T.

Na sliki (foto Križmančič) Kodrič in Bianchini.

Na seji rajonskega sveta je bil govor tudi o antenah pri Ferlugih Na Kolonji in Škorklji zavrnilo resolucijo LpT

Ob tako razširjenem protislovenskem razpoloženju, kateremu je botrovalo vladno sprejetje Maccanicovega zakonskega osnutka, lahko zabeležimo sicer medel, a pozitiven znak, ki prihaja z rajonskega sveta za Škorkljo in Kolonjo. Če zanemarimo velik pomen poziva neodvisne levice, ki ga je podpisalo več kot 140 tržaških izobražencev, smo v Trstu na vseh upravnopoličnih ravneh opazili namreč nasprotovanje tudi tistim bornim pravicam, ki nam bi jih priznali s sprejetjem Maccanicovega osnutka. Litarji, ki skušajo na vseh ravneh izsiljevati politične akcije proti temu osnutku, so tudi rajonskemu svetu za Škorkljo in Kolonjo skušali »podtakniti« resolucijo proti njemu. Na torkovi seji rajonskega sveta, na kateri so razpravljali o resoluciji, pa je prišlo do majhnega presenečenja: s podporo svetovalcev KD so svetovalci KPI preglasovali listarsko resolucijo, ki so jo z večino glasov zavrnilo (pomembno je bilo tudi, da sta se socialisti vzdržala). Kljub temu pa komunistični skupini ni uspelo uveljaviti svojega popravka k resoluciji s čisto nasprotno vsebino.

Trije svetovalci Liste za Trst so se v svoji resoluciji sklicevali na že znane argumente: da zakonski osnutek uvaja dvojezičnost v Občino Trst, a da ni dovolj jasen glede preštevanja; da vlada v Trstu odločno nasprotovanje zakonskemu osnutku in da bi le-ta uvedel privilegije za Slovence. Zato so listarji zahtevali, naj predsednik rajonskega sveta Baxa (ki je tudi listar) poseže, da bi v parlamentarni razpravi vnesli potrebne popravke.

Kot rečeno, se je LpT znašla v manjšini. Za resolucijo so glasovali namreč trije listarji in liberalec, proti pa komunisti in trije demokristjani, medtem ko sta se socialisti vzdržala.

Kljub svojemu dobremu razpoloženju pa demokristjani niso podprli komunističnega popravka, o katerem so

glasovali še pred listarsko resolucijo. Komunistični popravek je namreč ugotavljal, da italijanska ustava in številne mednarodne pogodbe predvidevajo zaščito slovenske manjšine. Komunisti so torej zahtevali, naj predsednik poseže, da bi zakon predvideval tudi razne pobude za sožitje in da bi upošteval potrebe Slovencev, zlasti tistih, ki bivajo na območju rajonskega sveta (ta postavka je najbolj zbudila svetovalce, ki nočejo priznati, da v tem rajonu živijo Slovenci).

Med glasovanjem o popravku se je izoblikovala čisto drugačna večina. Proti so glasovali trije demokristjani, liberalec in trije listarji, za pa samo komunisti, medtem ko sta se socialisti ponovno vzdržala. Kljub vsemu je zavrnitev resolucije preprečila, da bi se tudi v tem rajonskem svetu ponovila škedenjska afera.

Na torkovi seji pa je bilo na dnevnem redu tudi drugo pomembno in sporno vprašanje, ki zanima zlasti prebivalce Ferlugov. Rajonski svet bi moral namreč izreči svoje mnenje (ki je sicer samo posvetovalnega značaja) o načrtu družbe Società edile adriatica (ki ga je naročila Fininvest), da bi pri Ferlugih, in sicer ob anteni RAI, postavili novo večjo anteno, na katero bi se priključilo šestnajst oddajnikov (za postavitev antene je treba namreč spremeniti regulacijski načrt). Glede na odločno nasprotovanje prebivalcev, ki bi celo želeli, da bi odstranili vse radijske in televizijske oddajnike, je rajonski svet soglasno sklenil, da sklep odloži in da Občino prosi za obisk mesta, kamor bi morali postaviti novo anteno. Svetovalci so med drugim še enkrat izrazili zahtevo, da bi na sedežu rajonskega sveta imeli ljudsko posvetovanje, na katerem bi prebivalci sami izrazili svoje mnenje, in da bi enkrat za vselej v celoti rešili problem televizijskih oddajnikov.

Na SDGZ dnevnik za obrtnike

V tajništvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja delijo včlanjenim obrtnikom letošnji dnevnik Deželne ustanove za razvoj obrti ESA. O tem dnevniku smo v Primorskem dnevniku že pisali. Gre za namizni dnevnik, v katerem so informacije o deželnih in drugih prispevkih in posojilih za obrtne dejavnosti. Prav je, da si vsi naši obrtniki nabavijo ta dnevnik, ki ga je ESA razdelila brezplačno.

Vozovi miljskega pusta

Miljski pust se bo letos odvijal od 22. do 28. februarja, sodelovalo pa bo 10 skupin, ki sedaj vneto pripravljajo vozove. Odbor miljskega pusta je že posredoval javnosti vrstni red vozov in teme posameznih skupin. Vsekakor bodo vozovi tudi letos bogati, tako da bo poskrbljeno za zabavo tisočev gledalcev, ki si vsako leto ogledajo miljski pust.

V vrstnem redu se bodo na povorki vrstile naslednje skupine: Spasimo z vozom "L...meo nati" (narečna besedna igra), Bellezze naturali z vozom "Non svegliate il gigante che dorme" (Ne zbudite spečega velikan), Brivido z vozom "La Pioggia" (Dež), Trottoia z vozom "Bomboni...e baloni" (narečna besedna igra), skupina Falische z vozom "Non solo samba" (Ne samo samba), Bulli e Pupe z vozom "L'Universi-

tà" (Univerza), Bora z vozom "Doman mattina in America Latina" (Jutri zjutraj v Latinski Ameriki), Ongia "Fuma, fuma merlo" (narečni rek), skupina Mandrioi z vozom "Disturberemo la tivù e zogeremo de più" (Motili bomo televizijske oddaje in se več igrali) in končno skupina Lampo, ki bo zaključila sprevod z vozom "Fantasy lampo". Osrednja povorka bo v nedeljo, 25. februarja.

Vsaka skupina je za izdelavo vozov prejela 3 milijone in 200.000 lir podpore. Zmagovalci bodo prejeli nagrado v znesku dveh milijonov lir, drugouvrščeni milijon in pol, ostale skupine pa po 200.000 lir vsaka. Pustovanje, ki se bo pričelo na pustni četrtek, se bo zaključilo na pepelnico sredi slovesnim pokopom pusta in ognjemeti.

Raztegnil »prepovedani« ribolovni pas s 6 na 12 milj Ministrov dekret prizadel ribolov v Tržaškem zalivu

Vse kaže, da se bo moralo tistih več desetih ribičev v tržaški in goriški pokrajini, ki preživljajo svoje družine z ribolovom ali pa z ulovom zaokrožajo mesečni obračun, odpovedati ribarjenju v Tržaškem zalivu. V včerajšnjem Uradnem listu je bil namreč priobčen odlok ministra za trgovsko mornarico Carla Vizzinija, ki odreja, da se morski pas, znotraj katerega ni dovoljen priobalni ribolov, raztegne s 6 na 12 milj. To velja seveda za vso Italijo, a to tudi pomeni, da tržaški, goriški in drugi ribiči s svojih vrš ali drugih šest do sedem in pol metrskih bark ne bodo več mogli zajemati v mreže listov, plošč, škarpen in bele ribe nasploh v Tržaškem zalivu. Seveda le, če bo ostal Vizzinijev dekret v veljavi, kajti zaenkrat je ta sklep poskusne narave in bo veljal leto dni.

Minister je utemeljil omejitveni ukrep s potrebo, da se priobalna morska območja razbremenijo ribolova oziroma, da se zaščiti naravno razmnoževanje ribjih vrst, sicer v prvi vrsti mladice. Iz istega razloga je Vizzini tudi odredil, da smejo posadke ribiških ladij iznad 30 bruto registrskih ton ribariti najmanj 30 milj daleč od obale, medtem ko je ta razdalja poprej znašala 20 milj. Tudi ta ukrep je poskusnega značaja in bo v veljavi eno leto.

Vest o ministrovem dekretu smo prejeli včeraj pozno popoldne in poizkusili kaj več o tem zvedeti pri tržaškem luškem poveljstvu, kjer pa žal nismo dosegli pristojnega funkcionarja. Vsekakor bi moral biti odlok že v veljavi, ker veljavnost navadno steče od trenutka objave v Uradnem listu.

Trst v vojni: danes srečanje zgodovinarjev

V konferenčni dvorani Tržaške trgovske zbornice (Ul. S. Nicolò 5) bo danes ves dan mednarodno srečanje zgodovinarjev na temo »Fašizem, Podonavje in Balkan ob koncu tridesetih let«. Pobuda sodi v okvir manifestacije »Trst v vojni«, ki jo prireja Pokrajina Trst in Deželni inštitut za proučevanje odporiškega gibanja.

Na tem privlačnem in gotovo zelo zanimivem seminarju, ki se bo začel ob 9. uri bodo med drugim sodelovali nemški zgodovinar Jan Petersen, avstrijski strokovnjak Karl Stuhlfarrer, novinar komunistične revije Rinascita, profesor Stefano Bianchini z univerze v Bergamu ter tržaški profesorji Giorgio Conetti, Teodoro Sala in Jože Pirjevec. Pobuda pokrajinske uprave in deželnega inštituta za odporiško gibanje predvideva tudi vrsto strokovnih raziskav o vojnih dogajanjih in vojnih doživetjih na Tržaškem.

Zvišanje tarif za mestni plin

Medministrski odbor za cene je odredil podražitev mestnega plina, in sicer povprečno za 4,4 lire pri kubičnem metru. Sklep o tem je bil objavljen v včerajšnjem Uradnem listu, kar pomeni, da je že formalno v veljavi, seveda pa še ne vemo, koliko bo znašal povšek pri nas, ker mora nove tarife določiti tržaški pokrajinski odbor za cene, ki se bo po neuradnih vesteh baje sestel v prihodnjih dneh.

Vladni odbor za cene je namreč predpisal nov način oblikovanja tarif, ki bodo odvisne celoletne porabe kalorij po osebi.

Deželni odbornik Gonano odgovoril svetovalcu Wehrenfennigu Na tržaškem Krasu daleč premalo gozdnih čuvajev

Deželni svetovalac Zelene liste Andrea Wehrenfennig je naslovil 30. novembra lani na pristojnega odbornika Nema Gonana interpelacijo v zvezi s pomanjkanjem gozdnih čuvajev in zapuščenostjo zadevnih struktur na tržaškem Krasu. Sestavil jo je na podlagi pritožb samega osebja Področnega nadzornišтва za gozdarstvo v Trstu, ki je 4. decembra oklicalo protestno stanje. Odgovor je prejel 10. januarja.

Wehrenfennig ugotavlja, da ima tržaški inšpektorat le 15 gozdnih čuvajev oz. marešalov, kar je premalo glede na breme, ki ga nalagajo preprečevanje gozdnih požarov, stikanje za nezakonitimi odlagališči odpadkov, učinki urbanizacije in siceršnji nadzor nad spoštovanjem predpisov o zaščiti teritorija. Svetovalac pripija, da je Deželno ravateljstvo za gozdarstvo te probleme vselej omalovaževalo. Težave pa se bodo še povečale spričo novih zadolženosti na področju policijskega pregona napadov na okolje in zaradi uvedbe novega kazenskega postopnika. Slednji poverja izključno marešalom večji del funkcij, ki pripadajo sodni policiji, toda v vsej tržaški pokrajini sta samo dva marešala, vtem ko bi jih potrebovali najmanj šest. Ne samo, pri gozdarski postaji v Dolini marešala sploh ni, kar pomeni, da tam niso mogoči učinkoviti represivni posegi, kaj šele preprečevanje zlorab in prekrškov. Wehrenfennig omenja še izredno slabo stanje zgradb, v katerih sta gozdarski postaji v Devinu (ena sama soba z 20 kv. m površine in povrh neogrevana) in Bazovici.

Deželni svetovalac vprašuje tedaj odbornika naslednje: zakaj je tržaški inšpektorat že toliko let v tako bednem stanju; zakaj še ni bil razpisani javni natečaj za namestitev novih gozdnih čuvajev in zakaj nihče ne poskrbi za ureditev ustreznih struktur; katere so zapreke, ki ovirajo razpis tudi natečaja za namestitev novih marešalov in kaj se ukrepa - tudi na zakonodajni ravni - za prebroditev teh zaprek.

Svetovalac Wehrenfennig nazadnje naglašja, da vse to postavlja v dvom verodostojnost zamisli o uresničitvi »deželnega kraškega parka«, ki je bil v deželnem urbanističnem načrtu že leta 1978 označen kot »prioriteten«.

Odbornik Gonano odgovarja svetovalcu, da se Deželno ravateljstvo za gozdarstvo in parke že delj časa bavi s temi problemi in da je za njih rešitev večkrat posredoval pri pristojnih dejavnikih. Na Tržaškem - nadaljuje odbornik - je usluženih zdaj 19 čuvajev in marešalov in organik in je res pomanjkljiv. Zakon 123 o »nujnostnih ukrepih na področju personala«, ki ga je začel deželni svet na novo proučevati, predvideva 8 novih mest marešala v staležu deželne gozdarske službe pa tudi pomožitev ustreznega organika, razen tega se sporazumno s sindikati pripravljaja osnutek pravilnika o razpisu javnega natečaja za namestitev novih gozdnih čuvajev. Odbornik priznava, da je vprašanje gozdarskih postaj v Bazovici in Devinu še odprto, vendar: problem stavbe v Bazovici se bliža rešitvi, ker je že v teku sestava pogodbe za ureditev poslopja po sistemu »ključ na dlani«; v Devinu pa ni mogoča racionalna ureditev obstoječe strukture, »zaradi česar tehniki proučujejo operativen predlog, ki ga bodo obravnavali po prednostni poti«.

O Kraškem parku pa Gonano trdi, da je problem delno rešen. Občina Dolina je v okviru Razvojno-zaščitnega plana že sestavila načrt za ovrednotenje Doline Glinščice in sprožila prva ustrezna dela, finančna sredstva za izvajanje plana v občinah Doberdob, Sredipolje in Ronke so tudi že bila nakazana, a izoblikovanje preostalega dela parka na območju Tržaškega je bilo poverjeno Pokrajini.

Častni doktorat Univerze Trst ekologu Goodallu

Univerza Trst je včeraj na kratki slovesnosti v dvorani Bachelet podelila znanemu in pomembnemu 76-letnemu angleškemu ekologu Davidu Goodallu častni doktorat iz naravoslovnih ved. To visoko akademsko priznanje so angleškemu ekologu podelili — kot je med slovesnostjo dejal profesor uporabne ekologije na departmaju za biologijo tržaške univerze Enrico Feoli — za pomembne rezultate, ki jih je Goodall dosegel na področju uporabne ekologije, in za velik inovativni pomen njegovega raziskovanja, ki je ekologiji omogočilo, da je postala avangardna veda. Goodall je bil namreč prvi ekolog, ki je v ekološkem raziskovanju uporabljal računalnik za multimodalno analizo.

Angleškega znanstvenika sta pozdravila tudi predstojnik fakultete za matematične, fizikalne in naravoslovne vede Giacomo Costa in rektor Univerze v Trstu Paolo Fusaroli. Oba sta podčrtala pomen Goodallovih znanstvenih dosežkov.

Dobrodelno društvo je podelilo štipendije iz Flajbanovega sklada

Slovensko dobrodelno društvo je sinoči podelilo Flajbanove štipendije zaslužnim študentom in dijakom. Flajbanovo štipendijo za šolsko leto 1989-90 v višini dveh milijonov lir je prejel Damjan Hlede iz Števerjana, študijske podpore pa so dobili Jordan Pisani (Trst), Paolo Dimarantonio (Nabrežina), Adriana Škamperle (Trst) in Marko Ozbič (Gropada).

Štipendije je podelila posebna komisija, ki ji je predsedoval prof. Franc Pisani in ki je sinoči prebral utemeljitve. O pobudi pa je obširneje govoril predsednik dobrodelnega društva prof. Ivan Artač. Na prireditvi so se tudi spomnili preminulega inž. Borisa Sancina ob obletnici njegove smrti. O Sancinovem liku je spregovorila Irena Srebotnjak.

Na sliki (foto Mario Magajna) dobitniki Flajbanovih štipendij s člani komisije in predsednikom dobrodelnega društva.

Danes v Nabrežini občinska seja

Danes se bo v Nabrežini sestel devinsko-nabrežinski občinski svet, ki ima na dnevnem redu celo vrsto upravnih zadev. Nabrežinska občinska skupščina se bo sestala tudi v ponedeljek. Med drugim bo vzela na znanje odstop demokratskega odbornika Bussanija, ki ga bo v upravi zamenjal nekdanji melonar Baici, ki je pred kratkim vstopil v svetovalsko skupino KD. Na dnevnem redu so tudi odgovori župana in pristojnih odbornikov na interpelacije in vprašanja posameznih svetovalcev.

Jutri pa bo zasedal dolinski občinski svet, ki ima med drugim na dnevnem redu ratifikacijo nujnih sklepov občinskega odbora, programsko poročilo za trilete 1990-92, predstavitev osnutka finančnega sporazuma, razpravo o kanalizacijskem sistemu ter o perspektivah Ustanove za upravljanje industrijske cone EZIT. Beseda bo tekla tudi o načrtu za odstranitev arhitektonskih pregrad v smislu državnih zakonov.

Na Proseku so pokopali speleologa M. Puntarja

Na Proseku so včeraj pokopali mladega tržaškega jamarja Massimiliana Puntarja, ki je umrl v breznu pod Kaninom, kjer se je ponesrečil kolega Mario Bianchetti. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudi iz mesta, a tudi s Proseka, od koder je doma Puntarjeva družina. Krsto so položili v družinsko grobnico na proseškem pokopališču. Med nosilci krste je bil tudi Mario Bianchetti, ki je član jamarškega oddelka tržaške alpinističnega društva »Alpina delle Giulie«, katere aktivni član je bil tudi nesrečni Puntar.

Na sliki (foto Križmančič) pogrebni sprevod na poti proti proseškemu pokopališču.

Jutri protestna stavka uslužbencev podjetja SIP

Jutri bodo v Trstu stavkali uslužbenci telefonskega podjetja SIP. Stavko so proglasila sindikalna tajništva CGIL, CISL in UIL v znak protesta proti ravateljstvu SIP za Furlanijo-Juljsko krajino, ki ga sindikati obtožujejo, da je kršilo sporazum o delovnem urniku in o delovnih izmenah. Stavkajoči delavci bodo jutri priredili tudi protestno stavko in sicer ob 10. uri na Oberdanovem trgu, kjer ima sedež ravateljstvo podjetja. Sindikalne organizacije so izdale tiskovno sporočilo, v katerem utemeljujejo razloge jutrišnje stavkovne akcije. Uslužbenci SIP so že pred časom oklicali stanje sindikalne pripravljenosti.

Aretirali so ju, medtem ko sta gledala TV oddajo o usodi sina

Tržaško sodišče, in sicer javni tožilec De Nicolò, je v torek zvečer nehote popostrilo večerno informativno oddajo na prvi mreži RAI TG1sette, na kateri so govorili o primeru 12-letnega fantka Hermanna Crocija, ki si ga potegujejo štirje »stariši«. Fantek ob rojstvu ni bil namreč nikjer prijavljen, živi pa v pokrajini Brescia z Walterjem Crocijem in Auroro Bonato, ki vztrajno trdita, da je to njun sin.

Fantka pa si lastita tudi Milančana Giambattista Notarnicola in Anna Maria Desiati, katerima je neznanka ugrabila otroka le nekaj mesecev po njegovem rojstvu. O usodi malega Hermanna, ki je doslej rastele dejansko izven »omikanega« sveta (Crocij in Bonatova ga nista niti vpisala v šolo) in je trenutno v nekem milanskem zavodu za zapuščene otroke, bo odločilo milansko sodišče.

Medtem pa je njegova zgodba že pretresla italijansko javno mnenje, tako da mu je priljubljena oddaja RAI posvetila oddajo. Na tej so nastopili Notarnicola in Desiati-jeva, Crocij in Bonatova pa sta jo gledala doma. Medtem ko sta zakonca prizadeto strmela v televizijski zaslon, pa je nekdo nepričakovano potkal na vrata. Bili so agenti letеške oddelka iz Brescice, ki so prišli aretirat zakonca. Tržaško sodišče je namreč izdalo zaporni nalog pod obtožbo, da sta Crocij in Bonatova sodelovala pri kraji tovarnjakov oziroma blaga, ki je bilo na njih natovorjeno in ki je bilo last neke tržaške prevozne tvrdke. Do kraje je prišlo v bergamski pokrajini pred nekaj dnevi, pri preiskavah pa sodeluje seveda tudi tržaška kvestura, ker so oškodovanci Tržačani. Crocij naj bi si na podoben način kot skupina, ki je lani poleti ukradla in izpraznila lepo številno prikolic tovarnjakov, prilastil velike količine raznovrstnega blaga, zlasti pa zdravil.

Zakonca Crocij se bosta zagovarjala torej ne le pred obtožbo, da sta obrekovala, uničila uradne akte in poneverila anagrafske podatke, pač pa tudi pred obtožbo, da sta kradla v bremenilnih okoliščinah.

Danes posvet KPI o javnih prevozihi

Deželno tajništvo KPI prireja danes ob 9.30 na strankinem sedežu v Ul. Capitolina 3 javno razpravo na temo »Javni prevoz v Furlaniji-Juljski krajini: predlogi za razvoj tega sektorja«. Uvodno poročilo bo imel Sergio Tremul, član deželne komisije za prevoze, ki je tudi član izvršnega odbora Konzorcialnega podjetja za prevoze ACT, zaključke srečanja pa bo podal Franco Mariani.

■ Pokrajina Trst obvešča, da imajo združenja, ki delujejo v pomoč prizadetim osebam in so v pristojnosti pokrajinske uprave, možnost, da vložijo prošnjo (po deželnem zakonu št. 59 iz leta 1986) za finančne prispevke za tekoče leto 1990. Prošnjo, ki naj bodo napisane po določilih obstoječih predpisov, je treba vložiti na pokrajinsko upravo, Trg Vittorio Veneto 4, Trst, do vključno 31. januarja 1990.

Ansambel TPPZ Pinko Tomažič izreka globoko sožalje rednemu članu Pepiju Žagarju ob izgubi brata Franca.

Preminil je Marjo Klun. Svojem izreka občuteno sožalje

KD Fran Venturini

Generalni konzul SFRJ obiskal opensko banko

Na povabilo upraviteljev je pred kratkim obiskal Hranilnico in posojilnico na Opcinah generalni konzul SFRJ v Trstu Livio Jakomin. V prijetnem razgovoru s predsednikom upravnega sveta Paolom Miličem, ravnateljem Klavdijem Brajnikom in ostalimi voditelji se je gost pozanimal o poslovanju in o načrtih tega našega pomembnega bančnega zavoda.

Na sliki generalni konzul Jakomin med srečanjem v openski hranilnici.

gledališča

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Jutri, 26. t. m., ob 20. uri bo v gledališču Verdi na spredu premiera Leharjeve opere VESELA VDOVA (red A). Dirigent Daniel Oren, režiser Gino Landi. V glavni vlogi bo nastopila Luciana Serra, ostali interpreti so: D. Mazzucato, R. Frontali, M. R. Cosotti, G. Riva, E. Pandolfi G. Vanzelli, D. Zerial, G. Botta, R. Susovski, M. Volo, M. Lubini, P. Zuzich, G. Jenčo.

V ponedeljek, 29. t. m., ob 18. uri bodo v mali dvorani gledališča Verdi v sklopu ciklusa VIDEO FILMOV predvajali video s protagonistom H. von Karajanom in pianistom A. Weissenbergom.

ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 po skupina OSI 85 predstavila Gardnerovo delo RAPPAPORT. Režija E. Coltorti. V abonmaju odrezek št. 10 A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Ponovitve do 28. t. m.

Od 30. t. m. do 4. februarja se bosta v gledališču Rossetti predstavila Dario Fo in Franca Rame z delom IL PAPA E LA STREGA Daria Foja. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 bo v gledališču Cristallo ponovitev glasbene komedije Ashmana in Menkena MALA TRGOVINA GROZOT.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KVINTET ACADEMIA.

Glasbena matica vabi ljubitelje glasbe in abonente na premiero operne predstave Kogojevih ČRNIH MASK, ki bo v torek, 30. t. m., ob 19. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani. Prijave sprejema tajništvo Glasbene matice, tel. 418605.

KD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da koncert Igorja Kureta - violina ter Francesce Frigotto - harfa, ki je bil najavljen za jutri, 26. t. m., ODPADE za radi bolezni.

Gledališče Ananian - Ul. Ananian 5/2 - V torek, 30. t. m., ob 20.30 dobrodelni koncert GLASBA ZRCALO DUŠE. Sodelujejo: duo Boch-Minghinelli z deli klasične glasbe in s sodelovanjem Claudia Ribettija - vibrafon, Gwenc'hlan z deli keltske glasbe in irske folkorne glasbe ter kvintet trobil in tolkal z glasbo od renesanse do danes.

Tor Cucherna - Nocoj ob 20.30, jutri in v soboto bo v MUSIC CLUBU nastopila pevka jazz glasbe Crystall White. Spremljali jo bodo F. Vallisneri - klavir, G. Spirito - boben in R. Prever - kontrabas.

razstave

V **TK Galeriji** v Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava kiparja PETRA JOVANOVIČA.

V prtiličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - razstavlja svoje najnovije grafike ZORA KOREN SKERK.

V **galeriji Cartesius** - Ul. Marconi 16 - je na ogled razstava slikarja CLAUDIA CERNI-GOIA.

V **galeriji Rettori Tribbio 2** je odprta do 2. februarja po običajnem urniku razstava slikarja NICOLE SPONZE.

Na **sedežu CENTRO VOLTAIRE** - Trg S. Giovanni - je na ogled do 3. februarja fotografska razstava CLAUDIA DEL BIANCA in FERRUCCIA BUTA. Urnik: od ponedeljka do petka ob 16.00 do 19.30.

V **Peterlinovi dvorani** - Ul. Donizetti - je do 1. februarja na ogled grafična razstava osmih slikarjev z naslovom OD DUNAJA DO JADRANA. Urnik ob delavnikih od 18. do 20. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Tennessee Williams

Tetovirana roža

Režija Mario Uršič

Premiera jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.

Ponovitvi: v soboto, 27. t. m., ob 20.30 - Abonma RED B

v nedeljo, 28. t. m., ob 16. uri - Abonma RED C

razne prireditve

KD Lipa priredi jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu SREČANJE s psihologoma Marijo in Vinkom Skalarjem na temo: "Vzgojni stiki in narcizitnost". Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 27. t. m., na SREČANJE S PISATELJEM LOJZETOM KOVAČIČEM. Predstavila ga bo prof. Zora Tavčar - Rebula, člani gledališkega krožka pa bodo brali značilne odlomke iz pisateljevih del. Začetek ob 18.30. Vsi prisrčno vabljeni.

KD Kraški dom vabi na ogled komedije Josipa Tavčarja LOČITEV v izvedbi amaterskega odra Jaka Štoka. Režija Drago Gorup. Prireditve bo v nedeljo, 28. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu na Colu.

V **Društvu slovenskih izobražencev v Trstu** bo v ponedeljek, 29. t. m., govoril dr. Edi Kovač na temo: IZZIV IZROČILA V NOVI DOBI. Začetek ob 20.30.

KD Fran Venturini vabi na koncert ansambla ZVEZDE z diaprogramom s turneje po Kanadi in ZDA v nedeljo, 28. t. m., ob 17. uri v Kulturnem centru Anton Ukmar - Miro pri Domju. Vljudno vabljeni!

šolske vesti

Osnovna šola Ivan Grbec v Šklednju obvešča, da poteka vpisovanje za prvi razred za šolsko leto 1990/91. Šola ima tudi popoldanski pouk do 16.15 z vključenim kosilom. Za informacije tel. na št. 814379 od ponedeljka do petka od 8.15 do 16.15, ob sobotah od 8.15 do 12.15.

Mestna osnovna šola Karel Širok, Ul. Donadoni 28, ima podaljšani pouk do 16.30, ko se otroci ukvarjajo z različnimi zanimivimi dopolnilnimi dejavnostmi. Vse informacije dobite v šoli od 8.30 do 16.30, tel. 391529.

Rok za vložitev prošnje za premeštev v vrtcih, osnovnih šolah in nižjih srednjih šolah zapade danes, 25. t. m., za višje srednje šole pa 5. februarja. Obrazci in informacije so na razpolago pri ŠSS v Ul. Carducci 8/II, v torek in četrtek od 11. do 12. ure ter v sredo in petek od 16. do 17. ure.

čestitke

Laura in Oskar sta starša postala in malega DEVANA bosta odslej najprej pestovala. Da bi vedno priden in ubogljiv deček bil in da bi ju ponoči prevečkrat ne budil, vse to njemu in njima od srca želijo prababica Marija iz Bazovice, "teta" Zora, teta Ines ter še Marko in Marina.

AVTONOMNA USTANOVA OBČINSKO GLEDALIŠČE "Giuseppe Verdi" TRST

AVDICIJE

Avtonomna ustanova občinskega gledališča "G. Verdi" v Trstu razpisuje javne avdicije dne 8. februarja 1990 ob 9.30 za člane zbora s pogodbo za določen čas za potrebe glasbene sezone 1990 za naslednje glasove:

— MEZZOSOPRAN — TENOR
— BARITON

Interesenti lahko dobijo informacije in oddajo prošnjo na nekolikovnem papirju v uradu ustanove "SERVIZIO AFFARI GENERALI" (tel. 040/366636) do 7. februarja 1990.

AVTONOMNA USTANOVA OBČINSKO GLEDALIŠČE "Giuseppe Verdi" TRST

AVDICIJE

Avtonomna ustanova občinskega gledališča "G. Verdi" v Trstu razpisuje javne avdicije, namenjene italijanskim državljanom, ki so diplomirali na državnih glasbenih ali drugih enakovrednih šolah, za potrebe svoje gledališke sezone 1990 z delovno pogodbo za določen čas. Avdicije bodo 1., 2. in 3. marca 1990 za naslednje instrumente:

— PRVI KONTRABAS — SKUPINSKI VIOLONČELI
— SKUPINSKI KONTRABASSI — TOLKALA

Interesenti lahko dobijo informacije in oddajo prošnjo na nekolikovnem papirju v uradu ustanove "SERVIZIO AFFARI GENERALI" do 28. februarja 1990.

AVTONOMNA USTANOVA OBČINSKO GLEDALIŠČE "Giuseppe Verdi" TRST

Avtonomna ustanova občinskega gledališča "G. Verdi" v Trstu razpisuje dveletni tečaj za poklicno usposabljanje člana zbora s pooblastilom Dežele Furlanije-Juljske krajine v sklopu deželnega načrta za poklicno usposabljanje v letu 1989/90. Tečaja se lahko udeležijo italijanski državljani, največ 25 oseb, od 18. do 45. leta starosti s stalnim prebivališčem v Furlaniji-Juljski krajini.

Dne 10. februarja 1990 bo prva selekcija za prepušitev k tečaju za: BAŠE, BARITONE, TENORJE, MEZZOSOPRANE.

Kandidati se morajo predstaviti z lirično arijo in osnovnim glasbenim znanjem s poučkom na solfegiju.

Vpisovanje in informacije v gledališču "G. Verdi" - Riva Tre Novembre 1 - 34121 - TRST - Tel. 040/366636.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Knjižne izdaje

Vas vabita na predstavitev nove Javorškovske knjige

SPOMINI NA SLOVENCE I., II.

ki bo v prostorih Tržaške knjigarne v Ul. sv. Frančiška 20, danes, 25. t. m., ob 18. uri.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 25. januarja 1990
SAVEL

Sonce vzide ob 7.34 in zatone ob 17.00 - Dolžina dneva 9.26 - Luna vzide ob 6.55 in zatone ob 15.28.

Jutri, PETEK, 26. januarja 1990
TIMOTEJ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.36 najnižja -7 cm, ob 8.10 najvišja 42 cm, ob 15.07 najnižja -63 cm, ob 21.51 najvišja 37 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,4 stopinje, zračni tlak 1020,3 mb pada, veter 30 kilometrov na uro jug-jugovzhodnik, vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alberto Canciani, Aurora Alberto, Pietro Ambrosino, Marco de Helmersen, Martina Borin.

UMRLI SO: 64-letna Dženeta Giacometti por. Biasiol, 62-letni Bruno Malusa, 72-letni Fioravante Rebeschini, 50-letna Loredana Debernardi por. Vaccaro, 71-letna Emma Marchegiani vd. Zonta, 84-letni Ireneo Pasqualini, 77-letni Eugenio Lucio, 59-letni Antonio Luglio, 59-letni Romano Botteghelli, 78-letni Luigi Ukmar, 91-letna Clementina Sorrentino, 96-letna Giuseppina Cuk vd. Mlach, 88-letna Albina Padovan vd. Lugnan.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22. do sobote, 27. januarja 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (Milje).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Darujte v sklad Mitje Čuka

V spomin na Gina in brata Milka daruje Srečko Sedmak (Devinščina) 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Viktorijo Verginello darujeta Marij in Danica Verginella 20.000 lir za MPZ Vesna.

Namesto cvetja na grob drage gospe Ljube Cerlenizze - Gržinič daruje Zora Polojac 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na Stanislava Filipiča darujeta Stanka in Jelka 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

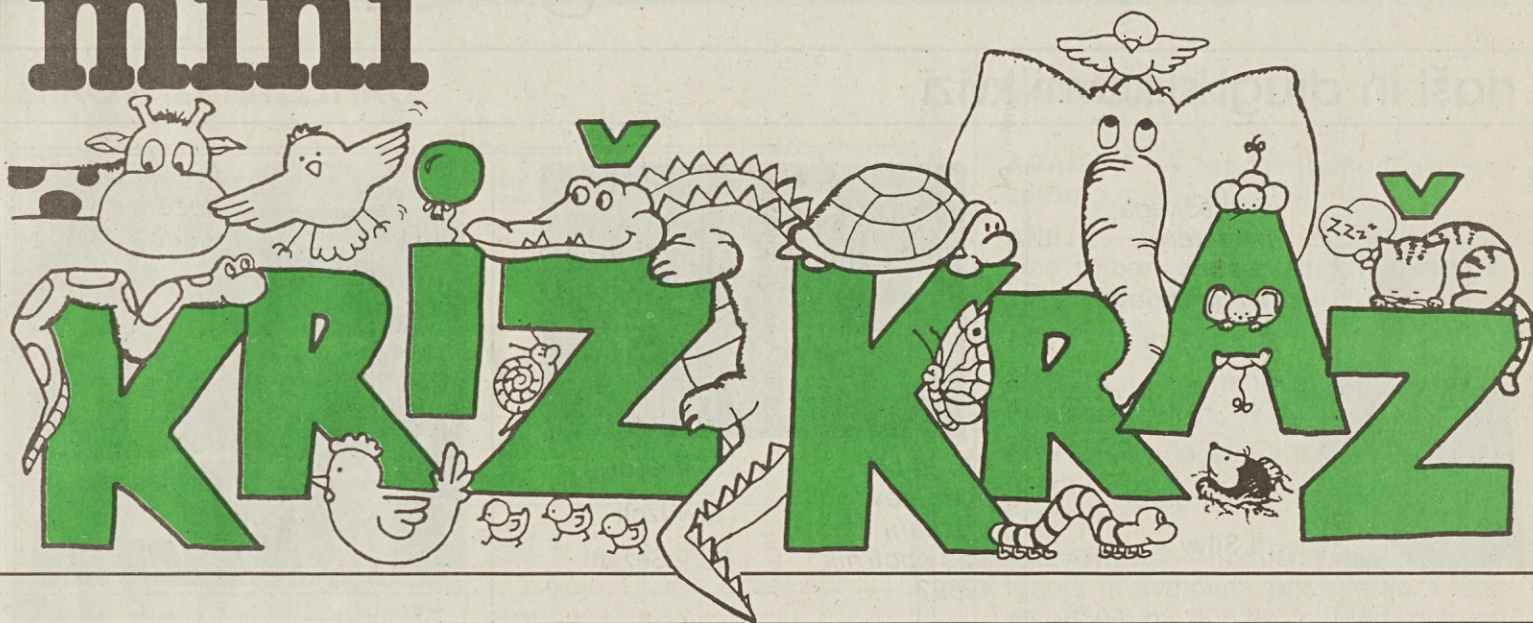
V spomin na pok. Josefino Štolfo vd. Grilanc darujeta Anica in Drago Štoka 20.000 lir za MPZ Rdeča zvezda - Salež.

V spomin na pok. Vladimira Gorupa darujeta Anica in Drago Štoka 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek-Kontovel.

menjalnica

	TUJE VALUTE		BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE		BANKOVCI TRST
	FIXING MILAN	BANKOVCI MILAN		FIXING MILAN	BANKOVCI MILAN	
Ameriški dolar	1256,100	1245.—	Japonski jen	8,632	8,400	
Nemška marka	744,120	742.—	Švicarski frank	839,100	834.—	
Francoski frank	218,900	217.—	Avstrijski šiling	105,706	105,300	
Holandski florint	660,180	658.—	Norveška krona	192,370	191.—	
Belgijski frank	35,566	35,200	Švedska krona	204,160	202.—	
Funt sterling	2081,600	2070.—	Portugalski eskudo	8,440	8.—	
Irski sterling	1969,250	1950.—	Španska peseta	11,469	11.—	
Danska krona	192,240	190.—	Avstralski dolar	959,750	950.—	
Grška dragma	7,962	7,500	Jugoslav. dinar	—	102.—	
Kanadski dolar	1064,300	1050.—	ECU	1514,250	—	

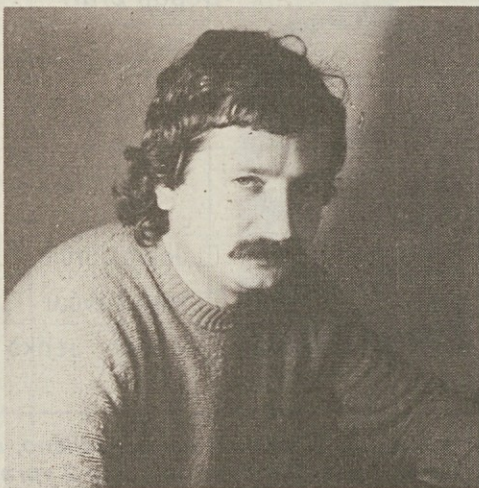
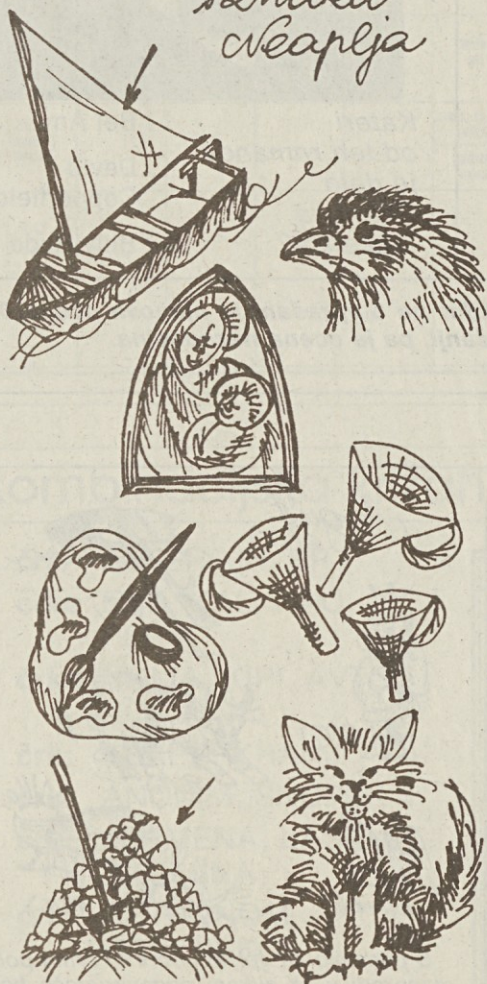
mini

slikovna križanka z našim književnikom

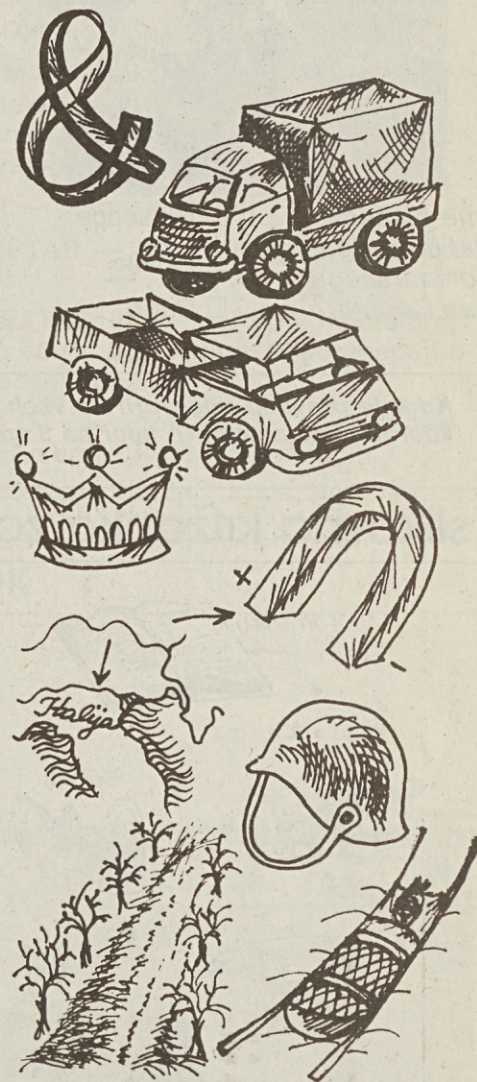
VODORAVNO

*Avtomobilska
savnaka
čveaplja*

■					
				■	M
■					
A	Č	■	A	O	N
			■		
			N		■

NAVPIČNO

Ugani, kaj predstavljajo sličice ob strani lika in besede vodoravno in navpično razporedi v lik. Če jih boš vse pravilno razporedil, boš v sivih poljih navpično dobil ime in priimek našega književnika na sliki.

naši in drugi slikovni kvizi

1 Ime angleškega premierja, gospe Thatcherjeve?

- Jane
- Margaret
- Silvy

2 Kje je bilo podelitev priznanj Naš špotnik 1989?

- v Kopru
- v Izoli
- v Sežani

3 Predsednik deželne vlade FJK?

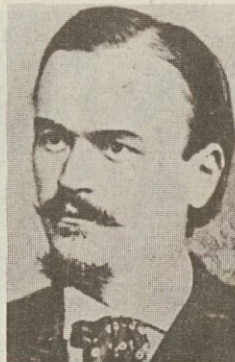
- Biasutti
- Richetti
- Coloni

4 Ime bivšega italijanskega kolesarskega asa Coppija?

- Giuseppe
- Fausto
- Carlo

5 Avtor romana Deseti brat?

- Josip Jurčič
- Ivan Tavčar
- Simon Jenko

6 Kateri od teh romanov je delo Charlesa Dickensa?

- Bel Ami
- David Copperfield
- Billy Budd

Kdor je pravilno odgovoril na vseh šest vprašanj, si zasluži oceno odlično, kdor na 5 vprašanj je njegova ocena 8, kdor na 4 vprašanja -7, kdor na 3 vprašanja 6. Točen odgovor na samo 2 vprašanji, pa je ocena nezadostna.

slikovna križanka za minipoliglote

UTEŽI = 2 N (IT.)

KOREN 4 N (IT.)

	1		2		3
	P			I	
4		5			L
6				T	
7					V
	O		A		8
9		O			10
	A			11	
				O	

August 6 (IT.)

S pomočjo že vpisanih črk in črnih polj razporedi v lik slikam odgovarjajoče besede v angleščini, oziroma v italijanščini, kot je navedeno v oklepaju ob risbica.

slikovna križanka

					PORTUGALSKA	PRIPADNIKI ARISTOKRACIJE	OKROŽJE, ODMOČJE, PODROČJE	STRUPEN BOJNI PLIN	ZASKOČITEV
					JE LAHKO KISLA				
					TUJE ŽENSKO IME				
					KRIŠKI SLIKAR (ALBERT)				
BERI MINIKRIŽKRAŽ	ZAHODNO-AFRIŠKA DRŽAVA	NI PROFESIONALNA	DELOVNO PODROČJE	AZIJSKA DRŽAVA (GL. M. TEHERAN)	ZBOR TREH PEVCEV				
IME TRŽ TRENERJA LOMBARDA					NIKELJ				
							TAKO BREZ VOKALOV		
							FILM, IGRALKA		
NOVI SVET								VRHOVI V ZAHODNIH ALPAH	NEMŠKO ŽENSKO IME
PASMA PLEME					MOŠKO IME				
KOPNO OBOJANO Z MORJEM					FINSKI RALLYST (MARKU)				
					ŠVEDSKA, FRANCIJA				
SKALA				MODERNI PEVEC LAHKE GLASBE					
ORANJE			ZVIJAČE, UKANE						

slovarček

ABADON — angel pokončevalec, smrtni angel, »angel smrti«.

ANILIN — strupena brezbarvna tekočina iz bencola za izdelovanje barv, zdravil in umetnih snovi.

AST — nemški filozof (Georg).

BARTOL — znani tržaški pisatelj. (Vladimir, 1903 - 1967)

DENT — vrhovi v Zahodnih Alpah (Dent du Midi v Švici; Dent du Dru v Franciji).

KAZANKINA — odlična sovjetska atletinja in svetovna rekorderka v teku na 1.500 m s 3'52"5. Med njenimi mnogimi uspehi naj omenimo zlati kolajni na olimpijskih igrah v Montrealu na 800 in 1.500 in v Moskvi na 1.500 m. (Tatjana).

NAO — rt v Španiji.

NOMA — pokrajina, upravna enota v sedanji Grčiji in v starem Egiptu; nevarna nekrozna razjeda lic ali drugih telesnih delov.

RIN — japonski dorbiž.

SKIPTAR — žezlo, simbol vladarske moči.

TANATOS — v starogrški mitologiji bog smrti, brat Hipnosa, boga spanja - poosebljena smrt.

ZELOT — gorečnež, zagrizenec, predvsem v verskih vprašanjih.

kombinacijska križanka - jugoslovanski otok

2 črki: AL, ER, JN, SR

3 črke: ERK, KAL, NAO, PER

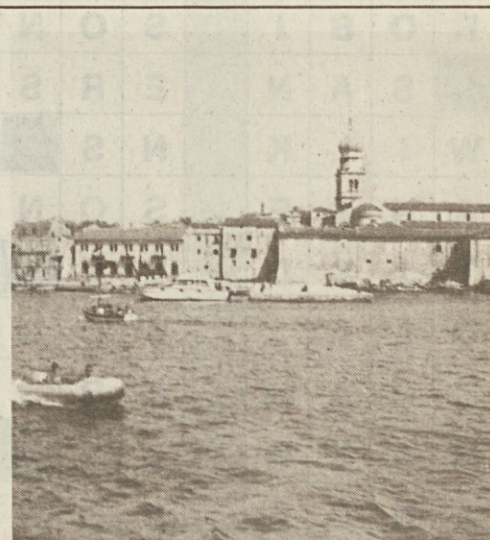
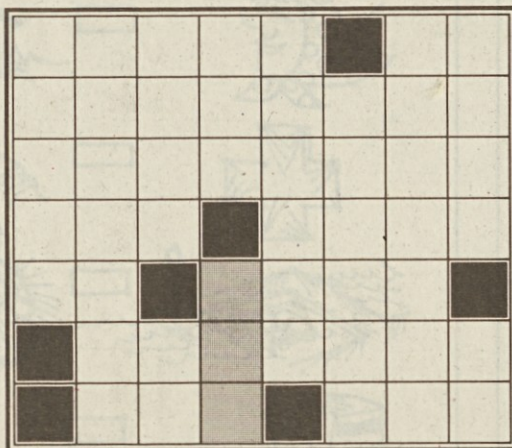
4 črke: NOMA, KIPI, AVTO, ROMA

5 črk: KLAPA, KRANJ

6 črk: ANONIM, SNOPEK

7 črk: JERMENA, LASANJE, SKOMINA

8 črk: ASTRONOM, RAVENSKO

Razporedi v lik vodoravno in navpično vse zgornje besede. Če jih boš pravilno razporedil, boš v sivih poljih navpično dobil ime jugoslovanskega otoka na sliki.

slikovna križanka

VODORAVNO

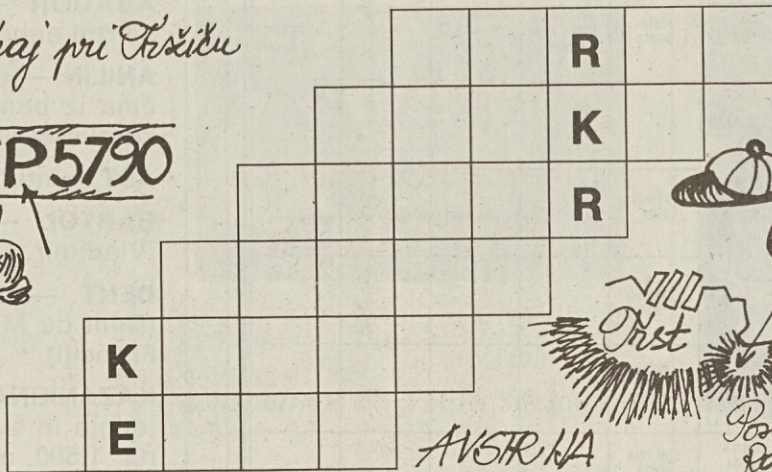
Kraj pri Trzinu

KP5790

NAVPIČNO

7 dni?

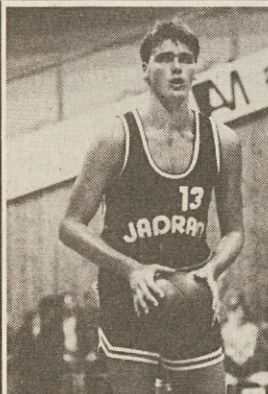
AVSTRNA

*Postaja na avtocesti
Rasdrto - Ljubljana*

Spanija

Ugani, kaj predstavljajo sličice in odgovarjajoče besede vpiši v lik vodoravno in navpično.

naš košarkar

V liku že imaš črna in siva polja ter več izpisanih črk. V siva polja izpiši črko, tako da boš v vsaki vodoravni vrstici lahko bral priimek znanega košarkarja, ki nastopa v ameriški profesionalni ligi NBA. Če boš pravilno v siva polja razporedil vse črke, boš v le-teh dobil ime in priimek Jadranovega košarkarja na sliki.

J	O	H	N		O	N	
B	E	N	J		M	I	N
R	O	B	I		S	O	N
	S	A	N		E	R	S
W	I	L	K		N	S	
A	N	D	E		S	O	N
T	I	S	D		L	E	
O	L	A	J		W	O	N
C	H	A	M		E	R	S
M	A	X	W		L	L	
A	N	D	E		S	O	N

odvzemanje črk

Spodaj imaš razne risbice. Ugani, kaj predstavlja prva risbica, potem pa druga v isti vrstici in si zapiši obe besedi. Druga beseda je sestavljena iz enakih črk kot prva, razen ene črke, ki jo vpiši v prazen kvadrat ob strani.

Če boš v kvadratke izpisal vse črke, boš navpično (v kvadratih) lahko bral ime mesteca Furlanije-Juljske krajine.

	□		□	□
	□		□	□
	□		□	□
	□		□	□
	□		□	□

umetniški slog

1	B	A			
2		B	A		
3			B	A	
4				B	A
5					B A

V liku imaš že vpisane besede BA, ki ti bodo v pomoč pri reševanju spodnjih razlag. Če boš v lik pravilno zapisal vse besede, boš v sivih poljih dobil ime umetniškega sloga iz razkroja renesanse v krčevite in razgibane vnanje oblike.

1. znan tržaški pisatelj (Vladimir),
2. angel pokončevalec,
3. neolikan, neroden človek
4. ozoban, nekoliko načet z zobmi,
5. majhna, lesena koč.

slikovna uganka

Poišči za narisana pojma prava imena in ju vpiši v spodaj oštevilčeni polji. Nakar s pomočjo številk prepisi črke v naslednja polja (istim številkam vedno odgovarjajo iste črke), kjer boš dobil slovenski pregovor.

1	2	3
---	---	---

4	5	6
---	---	---

3	4	2	6
---	---	---	---

1	5	3	5
---	---	---	---

4	2	1	5	3	5
---	---	---	---	---	---

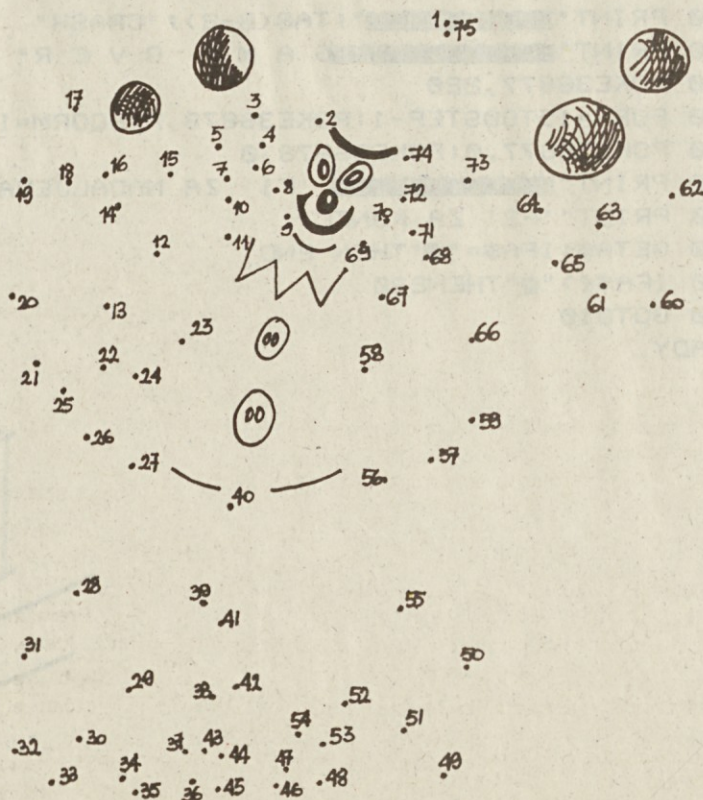
premikalnica

P A D A V I C A
 M A T U R A N T
 P R E N A P O R
 S I N A G O G A
 P O Z E J D O N

Gornje besede premikaj drugo pod drugo, tako da boš dobil v treh zaporednih navpičnih vrstah tri evropske prestolnice — sama milijonska mesta. Države pa so v pomešanem vrstnem redu: Avstrija, Francija in Grčija.

od pike do pike

od 1 do 75

skrita pregovora

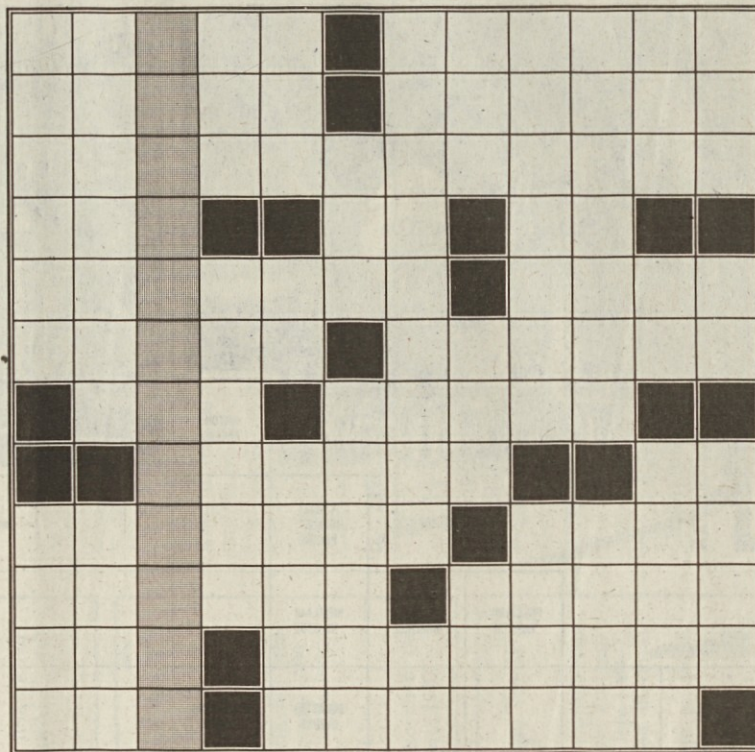
1. MOLJ, ČAST, PIJ, FEZ, BLATO.
2. ŽIVA, OLJE, NOJ, VEJE, ŠTOLA.

Vsaki zgornji besedi odzemi po eno črko, ostale, ki jih boš bral po vrsti, ti dajo lepa slovenska pregovora.

kombinacijska križanka — italijanski filmski igralec

- 2 črki: IR, JI, KE, KI, RA, SC, UN
 3 črke: ALA, ANA, ANI, ASI, IRA, JED, LIJ, LOI, ONA, ORO, RAL, SPA
 4 črke: ARES, GAJA, IBAR, KIKS, NATO, SKAT, SNOB
 5 črk: ANALI, ATILA, DINAR, KOLOS, PIOLA, SKALA, ZELOT
 6 črk: ANILIN, AREALI, DAKOTA, FAZANI, ILIADA, KLEJEC, KOBILA, PANIKA
 7 črk: BICIKEL, GARDENA, ILIRIJA, ITA RINA, TIMIJAN, TANATOS
 8 črk: OKUPATOR
 9 črk: KAZANKINA
 12 črk: KANALIZACIJA

Razporedi v lik vodoravno in navpično vse zgornje besede. Če jih boš pravilno razporedil, boš v sivih poljih navpično dobil ime in priimek italijanskega filmskega igralca na sliki.

rešitve iz te številke

NASLOVNA STRAN

Slikovna križanka z našim kjiževnikom

Maček - paleta - orel - M - Iijaki - jadro - AČ - AON - kup - NA - ikona. Na sliki = Marij Čuk.

STRAN 2

Naši in drugi dslikovni kvizi

1. Margaret, 2. v Sežani, 3. Biasutti, 4. Faust, 5. Josip Jurčič, 6. David Copperfield.

Slikovna križanka za minipoliglote

1. page, 2. v pig, 2. n pesi, 3. pesi, 3. gloves, 4. v case, 4. n carota, 5. somaro, 6. agosto, 7. remi, 8. re, 9. toro, 10. or, 11. oro.

STRAN 3

Slikovna križanka - evropsko mesto

Pariz - repa - Ives - Sirk - trio - Marino - tk - Amerika - rasa - Rudi - otok - Alen - ker - Sting - or - finte. Na sliki = Pariz.

Kombinacijska križanka - jugoslovanski otok
 Klapa - SR - Ravensko - astronom - Nao - Noma - JN - kipi - jermena - Erk - kal. Na sliki = Krk.

STRAN 4

Slikovna križanka

Puran - Ronke - Koper - zajec - kipar - teden.

Naš košarkar

Johnson - Benjamin - Robinson - Sanders - Wilkins - Anderson - Tisdale - Olajuwon - Chambers - Maxwell - Anderson. Rešitev = Sandi Rauber.

Odvzemanje črk

Kost - kos = T; ruta - uta = r; križ - kri = ž; pristan - prstan = i; črep - rep = č. Rešitev = Tržič.

STRAN 6

Umetniški slog

1. Bartol, 2. Abadon, 3. robavs, 4. ozoban, 5. koliba. Rešitev = barok.

Premiklanica

Rešitev = Pariz, Atene, Dunaj.

Skrita pogovora

Rešitev = 1. Molčati je zlato; 2. Življenje je šola.

Slikovna uganka

Čok, dar. Rešitev = Kdor čaka, dočaka.

STRAN 7

Kombinacijska križanka italijanski filmski igralec

Dinar - kobila - Atila - anilin - kanalizacija - oro - RA - Ir - Timijan - kiks - anali - klejec - ani - Piola - fazani - Kl - Gardena - snob - areali - skala - jed - okupator - asi - Tanatos. Rešitev = Nino Manfredi.

STRAN 8

Slikovna križanka - mesta v Sloveniji

Al - aja - lok - up - ker - udrihanje - orel - brezrokec - Peterlin - I.S. - DK - emisija - G.D. - rin - TA - SO - Te - enokrak - Maribor - epi - Ares - Ast - dnina - Italijani - serka - ded. Na slikah = Koper, Ljubljana, Kranj, Maribor.

MINIKRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali:

Mario Magajna, Mitja Malalan, Aleksander Mužina

Ilustrator: Liana Drašček

slikovna križanka - mesta v sloveniji

ANTON
AŠKERC

		FILMSKI IGRALEC PACINO				LONJERSKI KOLESARSKI KLUB		FILMSKA IGRALKA TAYLOR		MESTO V MAKEDONJI		POPOLN NERED. ZMEDA		MINI-KRIŽKRAŽ JE VAŠ		UGRIZ. PIK		AM. FILMSKI IGRALEC (GREGORY)	
		PUŠČAVNIK. SAMOTAR		OČESNE MREŽNICE		HIMALAJA NA DNU				OROŽJE S... PUŠČICO				NADA. UPANJE					
						BOGASTVO GOZDOV		UDRIHAČEVO DEJANJE											
SKALA																			
VELIKA UJEDA IN MESTO V SZ								ČLOVEK BREZ ROK											
						UBRANOST													
NAŠ ODBOJKARSKI DELAVEC (JOŽI)										INGEMAR STENMARK				DANSKA					
										GORBAČOV ZA PRIJATELJE									
RADIJSKA ODDAJA										GEORGIJ DIMITROV									
								SIMBOL VLADARSKE MOČI											
JAPONSKI DROBIŽ				TARANTO				SONDRIO				AOSTA							
								IT. MOŠKO IME (OREST)											
ZNAK ZA KEMIJSKO PRVINO TELUR				KI IMA EN KRAK															
														GLAVNO MESTO SAUDSKE ARABIJE		ITALJANSKA CRKA N		IME MAROKANSKEGA ATLETA AOUITE	
								VELIKE PRIPovedNE PESNITVE AVSTRIJA, ITALIJA, ŠVEDSKA						GRŠKI BOG VOJNE					
														DIAPOZITIVOV					
								NEMSKI FILOZOF (GEORG)											
								PREBIVALCI APENINSKEGA PLOTOKA											
								SAMICA BRKATEGA SERA						NONO					

Kulturna vez med Sardinijo in Katalonijo

CAGLIARI — Na Sardiniji so v teh dneh zabeležili pomembno rojstvo: na pobudo sardinske deželne uprave in katalonske deželne vlade je končno nastal sardinsko-katalonski inštitut za gledališče. Načrt zavoda, za katerega je dal pobudo režiser Pierfranco Zappareddu, so predstavili včeraj v Cagliariu ob prisotnosti odbornika za kulturo Joana Guitarta in direktorja za kulturne odnose pri katalonski deželni vladi Josepa Ma. Hagueta.

Katalonska gosta sta sprejela predsednik sardinske deželne vlade Mario Floris in evropski poslanec Mario Mellis, ki je v prejšnji mandatni dobi predsedoval Sardiniji in se je močno zavzel za katalonsko-sardinski gledališki zavod ter nakazal začetno finančno pomoč v višini 400 milijonov lir. V novoustanovljenem zavodu so poleg gledaliških umetnikov in raziskovalcev obeh narodov še prorektor univerze v Cagliariu Giancarlo Sorgia in semiolog Simonetta Silvestroni.

Na vprašanja novinarjev je Guitart poudaril, da se katalonska vlada obvezuje, da bo podprla novo kulturno telo v njegovih prizadevanjih, da bi postal dejanski kulturni most med Sardinijo in Katalonijo.

Zavod si je že za tekoče leto zastavil zelo ambiciozen program, saj namerava prirediti tri gledališke predstave, ki naj bi obšle Sardinijo, Katalonijo in druge evropske dežele. V programu imajo nadalje izmenjavno gledaliških prireditev (sardinskih v Kataloniji in katalonskih na Sardiniji) poleg tega pa eksperimentalno študijo o problemu gledališkega teksta.

Ustanovitev sardinsko-katalonskega gledališkega zavoda dokazuje, kako želita obe deželi aktivno spodbuditi vzajemno poznavanje. Na Sardiniji namreč živi krepka katalonska narodnostna skupnost, katere zavest je rasla skupno s krepitvijo zavesti sardinskega naroda. Ta vzajemni proces bogati obe skupnosti in zanimivo je, da k bogatenju tega procesa pristopata deželni vladi z zelo konkretno pobudo kot je gledališki zavod.

V hladni dvorani Tivoli Spandau Ballet vžgali

Angleška skupina Spandau Ballet je v okviru svoje evropske turnee gostovala v ponedeljek in v torek v Ljubljani.

Spandau Ballet so promocijsko turnejo zadnje plošče *Heart Like A Sky*, ki je na prodaj že od oktobra, temeljito pripravili. Na precej velikem odru so pretežno dekliško publiko zabavali pevec-lepotec Tony Hadley, kitarist Gary Kemp, basist Martin Kemp, bobnar John Keeble in Steve Norman, ki je odlično zaigral sax alto, sax tenor, flauto in tolkala. Za te nastope so se angleški skupini pridružili še klavirist, igralec na tolkala in pevki, ki so glasbeno plat koncerta precej popestrili. Zares dobro pripravljena sta bila scenografija in svetlobni efekti, kakršnih že dalj časa nismo videli.

Devetdesetminutni koncert skupine Spandau Ballet se je začel s predstavitvijo pesmi novega albuma, ki je precej boljši od prejšnjih, saj so romantično-melodični glasbi dodali odtenke funkija in podobne glasbe. Pevec Tony Hadley je s svojim odličnim glasom vžgal občinstvo in brezhibno

zapel tako romantične balade kakor skladbe s hitrejšim tempom, ki so v preteklem desetletju dosegle vrh evropskih top lestvic. Najbolj posrečeno so se nam zdele izvedbe skladb *I'll Fly For You*, *Lifeline*, *True*, *Be Free With Your Love* in *Through The Barricades*, s katero je skupina zaključila ljubljanski nastop. Na burno zahtevo občinstva so se Spandau Ballet znova vrnili na oder hladne dvorane Tivoli in zaigrali še tri pesmi iz svoje novejšje produkcije.

Dober koncert lahke glasbe torej, na katerem smo lahko poleg lepih Spandauv in prikupne glasbe občudovali predvsem lepo zrežirano pretapljanje barv light-showa. Tisti, ki so nastop angleške skupine v Ljubljani zamudili, jo bodo lahko poslušali drevi v Palaverde v Trevisu, kjer bo krstni nastop turnee po Italiji. (aw)

Na sliki (foto A. Waltritsch) skupina Spandau Ballet med nastopom v Ljubljani.

sklad mitje čuka jelka cvelbar

Premočni vtisi

Za avtistično pogojenost, kakršno doživlja dvajsetletni Dietmar Zoeller in jo popisuje nemška revija *Eltern*, so značilni določeni simptomi. Denimo govorne motnje, ponavljanje sogovornikovih vprašanj in celo pretirani red. Vse mora biti tako, kakor je vedno bilo. V nasprotnem primeru sprožimo v avtistu zmešnjavo.

Velikokrat so za avtistične ljudi značilne posebne spretnosti. Mnogi avtisti imajo odlične občutek za podrobnosti ali so nenavadno muzikalični. Značilna je odsotnost spodbud. Pogosto manjka tudi motivacija, da bi sami po sebi nekaj storili; namesto tega vztrajajo v njim lastnem, ponavljajočem se gibanju.

Pri avtistih opažamo tudi agresivnost. Včasih naravnajo notranjo napetost proti drugim ljudem (ali tudi predmetom) mnogokrat pa nanese, da ranijo same sebe.

Dietmarju se je dogajalo, da je zjutraj tolkel z glavo ob naslonjač. Ko ga je njegova mati veliko kasneje lahko vprašala, zakaj je to počel, ji je odgovoril: »V mojih ušesih je šumelo. Bilo je kakor valovanje morja. Tedaj povzročim hrup. Takrat šum ni več tako hud.« Profesor Kehrer, ki vodi v Muenstru Zavod za raziskavo avtizma, se v teoriji in praksi spoprijema s tem fenomenom že nad dvajset let. Tako pojasnjuje: »Avtisti ne morejo primerno predelati čutnih dražljajev iz okolja. Njihovi možgani ne filtrirajo in ne urejajo pravilno prejetih signalov.«

Tako pa opisuje te motnje v zaznavanju Dietmar Zoeller: »Jaz vidim in slišim preveč in potrebujem zaradi tega veliko več miru kot drugi. Velikokrat me vse razburja. Takrat sem rajši sam.« Kot nekaj peklenskega doživlja posebej večje skupine. »Težave imam pri razvrščanju neštevitih gibov. Ko bi otroci vsaj mogli sedeti pri miru! In tudi sam, brez drugih ljudi, doživlja velikokrat premočne vtise.« Toliko vsega imam v glavi, da skoraj ni več prostora. Odejo si moram pogegniti čez glavo, da se zaščitim!«

S tako neurenostjo lahko Dietmar opravi le kot sam pravi s »trmo«, tako

da tuli kot sirena. Zabeležil si je: »Zvečer sem tako truden, da samo še tulim. Tepem se in sem neukrotljiv.«

Najbolj mu je žal, da je tak, žal mu je, ker sam ne more reagirati drugače. Žal mu je, ker že dovolj lahko čuti, kaj mu pripisujejo soljudje: »Vedno se obnašam podobno kot oni in se čudim, ko gledajo ljudje name kot na bebeca. To gre že na bruhanje.«

(Se nadaljuje)

Otrok in družina

Izšla je prva letošnja številka revije *Otrok in družina*. Tudi ta revija za družinsko in družbeno vzgojo ni mogla mimo najaktualnejših dogodkov v sosednji državi in se v uvodnem članku posveča pripravam na volitve v Sloveniji.

Bolj značilni za revijo pa so ostali članki. Med njimi tisti o samomirih. Psihologinja Irena Dogša ugotavlja, katere osebnostne lastnosti so povezane s samomiri pri otrocih in mladostnikih.

O vlogi družine v otrokovem socialnem razvoju piše psihologinja Vlasta Zabukovec, ki bodri k spodbujanju pozitivnega vedenja otroka. Nekaj člankov o šoli, predvsem o boljši šoli, je prispevala Simona Fajfar.

Precej prostora zavzemajo različna mnenja o ocenjevanju in demokraciji v šoli.

Irena Kralj se je z znano glasbeno pedagoginjo Miro Voglar pogovarjala o otrocih in glasbi. O predšolskem otroku in televiziji piše prof. Slavica Pogačnik-Tolčić.

Zakaj nekateri otroci ne marajo telovadbe? Na vprašanje odgovarja dr. Janko Strel.

V bogati prilogi »Pozdravljeni otroci!« bo marsikaj zanimivega za vzgojitelje in malčke. Revijo dopolnjujejo reportaže in že ustaljene rubrike.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: Creature grandi e piccole 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Piaceri RAI 1 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Occhio al bi-glietto 14.10 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet 15.00 Aktualno: Primissima 15.30 Italijanske kronike 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.35 Odprti prostor 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.45 Kviz: Lascia o raddoppia? 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Impiccato più in alto (vestern, ZDA 1968, r. Ted Post, i. Clint Eastwood, Inger Stevens) 22.10 Dnevnik 22.25 Iz parlamenta 23.15 Film: Wanted (vestern, It. 1967, r. Giorgio Ferroni, i. Giuliano Gemma, Teresa Gimpera), vmes (0.10) dnevnik 1.10 Mezzanotte e dintorni	7.00 Otroški variete: Patarac in risanke 8.30 Nadaljevanke: Capitol 9.30 Renesančna Italija 10.00 Variete: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad: Quando si ama 14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 16.15 (Non) Entrate in questa casa, vmes (15.50) nanizanka Alf 17.00 Kratke vesti 17.05 Iz parlamenta 17.10 Lepa Italija 17.35 Rubrika: Tutto sul due 18.20 Športne vesti 18.35 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 Nanizanka: Hunter 21.40 Dnevnik in politična tribuna 22.20 Aktualno: Mode 1990 23.00 Košarka: za pokal prvaka, Maccabi-Philips 23.50 Dnevnik, vreme in horoskop 0.20 Film: L'uomo che morì tre volte (krim., VB 1962, r. Quentin Laurence, i. Stanley Baker)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Nervi sotto la pelle, Vita degli animali, Italian Style, Il nuovo processo penale 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Telestoria - O Sredozemlju 15.30 Videosport: športni prenosi, komentarji in zanimivosti - turnir v biljaru, nogomet in rokomet 17.00 BlobCartoon 17.15 Nanizanki: I mostri - Le voci bianche, 17.45 Vita da strega 18.10 Dok. oddaja: Geo 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato 20.35 Dokumentarna oddaja: Samarcanda, vmes (22.50) dnevnik 23.20 Film: La fiamma del peccato (dram., i. Barbara Stanwick) 0.10 Filmske novosti 0.20 Dnevnik - v kiosku	9.00 Zimski počitniški spored: risanka, 9.10 Smrkci - Smrčja juha, 9.30 kratki film Mala odiseja (Brvar-Pediček), 10.00 Studio je vaš, 10.35 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.40 nan. Sokoli, 11.05 dok. Tri milje visoko, 12.05 risanka, 12.15 film Kraj bistrih voda (mlad., VB 1969, r. Jack Couffer, i. Bill Travers) 15.55 Žarišče (pon.) 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Alpe Jadran, 17.15 dok. Možje, ki zapuajo ribam 18.00 Spored za otroke in mlade: nad. Mladi Sherlock (3. del), 18.25 Cican, dober dan, 18.40 Preproste besede - Za vami želje, za vami ljudje 19.00 Risanka, 19.20 TV Okno 19.30 Dnevnik, šport in vreme 20.05 Nad.: Paracelsus (2. del) 20.55 Teknik 22.00 Dnevnik, šport in vreme 22.20 Komedija na slovenskem odru: Pohujšanje v dolini Šentflorjanski (I. Cankar, SLG Celje)	13.30 TVD Novice 13.45 Teniški turnir Avstralian Open: polfinale (iz Melbourne) 18.45 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Štičišče 20.00 Juke Box - Zgodovina športa po želji 20.30 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera (vodi Bruno Longhi) 21.45 Teniški turnir Avstralian Open: polfinale (vodi Bruno Tommasi, Gianni Clerici in Ubaldo Scanagatta)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenski Ikar; 8.40 Revival; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Južnoameriška folklor; 9.40 Slovenska ljudska in umetna poezija; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Zvočne kulise; 12.00 Dogodki našega stoletja; 12.20 Melodije; 12.40 Revija ZCPZ; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Medigra; 15.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija 1918-1941; 15.40 Laha glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (18. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
7.30 Nanizanke: Fantasilandia, 8.30 Hotel, 9.30 Love Boat - Scusa, non abbiamo divorziato? 10.25 Filmske novosti 10.30 Kviz: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 za vas 16.55 Filmske novosti 17.00 Kviz: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Raffaele Pisù) 20.35 Kviz: Telemike 23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.) 1.10 Nanizanki: Lou Grant - Questura centrale, 2.10 Bonanza - L'uomo dinamite	8.00 Nan.: Il Virginiano 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.30 Così gira il mondo 12.15 Nan.: Strega per amore 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Topazio, 15.25 La valle dei pini, 16.00 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore 18.30 Variete: Star 90 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.30 Nanizanka: Mai dire sì 20.30 Film: La pantera rosa sfida l'ispettore Clouseau (kom., VB 1976, r. Blake Edwards, i. Peter Sellers, Herbert Lom) 22.20 Aktualna oddaja: Oltre lo smog (vodi Emilio Fede) 23.40 Film: Drive in 2000 (kom., Avstral. 1986, r. B. Trenchard-Smith, i. Ned Manning) 1.25 Nanizanki: Dragnet, 1.55 Adam 12 2.25 Filmske novosti	7.00 Otroška oddaja: Caffelatte in risanke 8.30 Nanizanke: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.20 Italijanske smešnice 15.30 Nanizanka: Batman 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanki: A-Team, 19.30 Genitori in blue jeans 20.00 Risanke: Bobobobs 20.30 Film: Codice Magnum (krim., ZDA 1986, r. John Irvin, i. Arnold Schwarzenegger, Kathryn Harrold) 22.30 Nanizanka: I-Taliani 23.00 Dokumentarec: Sorrisi e filmi 23.10 Rubrika o nogometu: Viva il mondiale 23.40 Šport: Grand Prix 1.00 Nanizanki: Crime Story, 2.00 Gli intoccabili	12.30 Nan.: Good Times 13.00 Otroški variete: Sugar 15.00 Nadaljevanke: Avenida Paulista, 16.00 Pasioness, 17.00 Mariana, il diritto di nascere 18.00 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo 18.30 Dok.: Človek in zemlja 19.00 Filmske novosti 19.30 Risanke in smešnice 20.15 Variete: Sportacus 20.35 Film: Afyon Oppio (dram., It. 1972, r. Ferdinando Baldi, i. Ben Gazzara, Silvia Monti) 22.30 Variete: Sportacus 22.45 Reportaža 23.15 Nanizanka: Quinta dimensione	12.30 Medicinska rubrika 13.00 Dnevnik 13.30 Nadaljevanke: I diamanti della morte 15.00 Music Box 17.15 Nad.: Diciotti'anni, Versilia 1966, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Rubrika o zdravstvu 20.30 TV film: A viso coperto (dram., It. 1985, r. G. Albano, 1. del) 22.00 Nad.: Vida de mi vida 23.00 Nanizanka: Kodjak 23.30 Dnevnik in News	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Lj.
TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE			
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Glasbeni spored; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi: glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinsko vesolje; 11.00 Pismo iz; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Glasba in čestitke v živo; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja; Za vse dopust v Jugoslaviji; 18.00 Proza; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi: C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 19.00 V svetu knjige; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.			

Možnosti za sodelovanje v turizmu na območju Brd

Pogovor med upravitelji Nove Gorice in Krmina

Predsednik Skupščine občine Nova Gorica Albert Bevc s sodelavci je včeraj zjutraj sprejel delegacijo krminske občine, ki jo je vodil župan Fausto Nunin. Srečanje je bilo namenjeno ocenjevanju možnosti boljše in uspešnejše sodelovanja predvsem na turističnem področju.

Skupaj s predstavniki turističnih organizacij obeh občin so preučili možne pobude, ki naj bi jih uresničili v Brdih, to je kraju, ki je ob vinogradništvu zanimivo tudi s turističnega vidika in nekatere pobude, ki so nastale na tem področju, potrjujejo pravilnost razmišljanj in sugestij, ki so bile izrečene na novogoriškem srečanju.

Včerašnji razgovor je delegacijama nudil priložnost tudi za oceno splošnega sodelovanja, ki se kaže predvsem na kulturnem in športnem področju. V nadaljevanju so si gostje iz Krmina ogledali na Stari gori muzejske zbirke iz prve svetovne vojne.

Na sliki (foto Pavšič): trenutek z novogoriškega srečanja na sedežu občinske skupščine.

Literarno popoldne v Kulturnem domu Gosta današnjega srečanja A. Mermolja in Košuta

V okviru Srečanj z avtorjem, ki jih upravni odbor goriškega Kulturnega doma prireja v želji, da bi tudi našemu občinstvu nudil možnost, da se spozna s knjižnimi prvenci in njihovimi avtorji, bosta danes popoldne prišla v goste Ace Mermolja in Miran Košuta. Prvi bo goriškemu občinstvu predstavil zbirko esejev »Premišljevanje na meji«, drugi pa svoj literarni prvenec »Rapsodija v treh stavkih«. Obe deli sta tematsko vezani na naš prostor in zato bo drevi v Kulturnem domu zanimivo poslušati izvajanja avtorjev ter se z njima pogovoriti in razviti misli, ki sta jih izrazila v svojih delih.

Goričan Ace Mermolja, ki živi in dela v Trstu, že več let objavlja poezijo, književno kritiko, kratke eseje in zapise v raznih časopisih in revijah. Sklop enajstih pesmi je najprej objavil v Pesniškem listu št. 3, nekaj let kasneje pa je izšla njegova prva samostojna zbirka »Nova pesmarica«, kateri sta sledili še »Med kaktusi kuham kavo« in »Z zvezdami v žepu«. S pesnikom Marijem Čukom sta izdala knjigo »Igra v matu«.

Nekoliko mlajši je Miran Košuta, ki je svoja prva dela objavjal v Literarnih vajah, Mladih potih, Mentorju, Primorskem dnevniku, Jadranskem koledarju in Naših razgledih. V glavnem piše kratko prozo pa tudi eseje, kritike, razprave, občasno tudi prevaja.

Srečanje v Kulturnem domu je napovedano ob 18. uri.

V Kulturnem domu film »Denar«

Drevi ob 20.45 bodo v veliki dvorani Kulturnega doma vrteli zahodnonemški celovečerni film »Denar«, ki ga je leta 1988 posnela Doris Dörrie. Film pripoveduje o povprečni nemški družini, ki se bori za vsakdanji kruh. Ko oče izgubi službo, skuša to prikriti ženi, vendar mu ne uspe. Žena se v obupu odloči, da bo oropala banko. Podvig ji res uspe, za nameček si vzame še prijetnega talca - ravnatelja banke. O ugrabitvi zve tudi ravnatelj ljujba, ki se ji poraja ideja o milijonu nemških mark... V glavnih vlogah nastopajo Billie Zückler, Uwe Ochsenknecht in Sunyi Melles.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Denar«. Režija Doris Dörrie.

CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Tesoro, mi si sono ristretti i ragazzi«.

VERDI 18.00-22.00 »Giochi di morte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Super vogliose di maschi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »La via proibita«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00-20.00 »Pet pogumnih«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »Čarovnice iz Eastwicka«.

DESKLE 19.30 »Nebeške lisice«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al moro - Trg de Amicis (Koren) 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 2 - Ul. A. Manlio 14 - tel. 480405.

Korejci so dokončno zbrali Lignano

Čeprav je vse kazalo, da bo nogometna reprezentanca Južne Koreje izbrala naše mesto za sedež priprav na svetovno prvenstvo, je vodja delegacije iz te azijske države Yoo In Kab včeraj uradno in dokončno sporočil, da bodo za kraj priprav izbrali hotel Greif v Lignano Pineti.

Nogometaši Južne Koreje bodo v letovičarski kraj dospeli 13. junija po veronskem srečanju z Belgijo. Pred tem datumom pa bodo za nekaj časa prebivali v Rivi del Garda.

S tako odločitvijo je Gorica izgubila priložnost, da bi za nekaj tednov bila v središču pozornosti svetovne športne javnosti.

Pred zadnjo in kot kaže dokončno odločitvijo so kot kraj namestitve južnokorejske enajsterice navajali Palace hotel v Gorici.

Jugoslovanski kajakaši in kanuisti na Pokrajini in v Kulturnem domu

Skupina uspešnih kajakašev in kanuistov iz Solkana, ki so na lanskem svetovnem prvenstvu v ZDA osvojili lepo število medalj, je bila v torek popoldan na obisku v Gorici. Člane jugoslovanske reprezentance sta sprejela tudi predsednik Pokrajine Crisci in odbornik za šport Dosso (foto Pavšič). Uspehe in kvalitete solkanskih fantov je predsedniku Pokrajine orisal v imenu prireditelja obiska Igor Komel. Predsednik Crisci je potrdil pomembnost takih srečanj in je predsedniku kajakaškega kluba Soških elektrarn iz Solkana Špalcu izročil knjigo o goriški pokrajini.

Kajakaši so še prej obiskali tovarno Robo, v večernih urah pa so se predstavili ljubiteljem kajakaškega športa, ki so se zbrali v mali dvorani Kulturnega doma. Zanimiv večer, na katerem so med drugim predvajali videoposnetek z lanskega uspešnega svetovnega prvenstva v ZDA in nekatere efektne diapozitive, sta priredila uprava Kulturnega doma in Teritorialni odbor ZSSDI. Poslušalci so lahko prisluhnili kajakašem Andreju Grobiši, Jerneju Abramiču, Marjanu štruklju, Jožku Kanclerju, Zlatku Oblokarju, zveznemu trenerju Silvanu Poberaju,

predsedniku KK Soških elektrarn Albinu Špalcu, predsedniku organizacijskega odbora za pripravo svetovnega prvenstva na Soči Dominiku Sobanu in vodji celotnega projekta svetovnega prvenstva Jožetu Tomažiču.

ga prvenstva na Soči Dominiku Sobanu in vodji celotnega projekta svetovnega prvenstva Jožetu Tomažiču.

Formul preveč, življenja premalo, zato se mladi življenja bojimo.

T. Š.

KD Oton Župančič

Težka prometna nesreča v torek zvečer pri Vilešu

S tovornjakom zadel kolesarja Morda je posredno kriva megla

V noči na sredo je za posledicami hude prometne nesreče izdihnil v goriški splošni bolnišnici 82-letni upokojenec Giuseppe Tiberio iz Vileša, Ul. Diaz. Nesreča se je pripetila v torek ob 19.35 na državni cesti

med Vilešem in Gradiščem. Proti Gradišču je bil namreč namenjen 37-letni Luciano Lazzarini iz Latisane, ki je upravljal tovornjak podjetja Friulana Calcestruzzi iz Pordenona. Pri Vilešu je zadel priletnega kolesarja.

Na kraj nesreče so prihiteli karabinjerji iz Gradišča in osebje Zeleznega križa, ki je ponesrečenca prepeljalo v goriško splošno bolnišnico. Dežurni zdravniki so Tiberiu nudili vso potrebno pomoč, vendar zaman, saj je mož umrl nekaj ur kasneje zaradi hudih notranjih poškodb.

Dinamika smrtne nesreče ni še znana, zapisnik sestavljajo karabinjerji iz Gradišča. Včeraj smo poročali o gosti megli, ki je v torek zvečer zajela vso Furlanijo in je najverjetneje prav megla glavni vzrok hude prometne nesreče.

Obtožena sta bila uboja Luigija Cleopazza

Romanzin in Cicutta prosta

Romanzin in Cicutta sta bila oproščena. Pozno sinoči, po več kakor petih urah posvetovanja, se je pred porotnim sodiščem v Vidmu zaključil prvostopenjski kazenski proces proti 27-letnemu natakariju in solastniku picerije Cjar-mat, Paulu Romanzinu iz Ločnika ter 28-letnemu Giampaolu Cicutti iz Sammardencie, zaradi umora Luigija Cleopazza.

Obtožnica je Romanzina bremenila navajanja k umoru, medtem ko naj bi umor — s strelom v glavo — zagrešil Cicutta. Sodišče je tako Romanzina, kakor Cicutto povsem oprostilo ter odredilo njuno takojšnjo izpustitev na prostost. Odredilo je tudi, da se javnemu tožilstvu vrnejo akti za morebitni postopek proti Ediju Godeasu, Romanzinovemu stricu.

Proces se je pričel v ponedeljek in je zanj upravičeno vladalo precejšnje zanimanje. Zgleda, da preiskovalci niso uspeli proti osumljencema zbrati dovolj trdnih obremenilnih dokazov. Slo naj bi torej za tako imenovani proces na podlagi indicij. Kljub temu je javni tožilec včeraj dopoldne zahteval za oba po 21 let zapore.

Oprostilna razsodba je v bistvu potrdila to, kar so zagovorniki ves čas ugotav-

ljali, da ni dokazov o kazenski odgovornosti obtožencev.

Dogodek sam — uboj se je pripetil 4. avgusta lani v poznih večernih urah v piceriji Cjar-maf v Centi — ki sta jo vodila Romanzin in ubiti Cleopazza je takrat zbudil precej prahu. Po mnenju nekaterih naj bi šlo za enostavno mafijško eksekucijo, kar naj bi potrdile tudi govorice o čudnih vezah Cleopazza, (med procesom je bilo slišati, da je bil tudi zaupnik finance) drugi so se opredelili za verzijo, da ima uboj vzrok v spornih med družabnikoma itd.

Ob zaključku prvostopenjskega procesa je mogoče reči le to: razprava ni pripomogla k razkritju ozadja tragičnega dogodka.

Romanzina so pred sodiščem zagovarjali odvetniki Devetaq, Chiello in Orlandi, Cicutto odvetnik Gioffre, medtem ko je odvetnik Giberti iz Pordenona zagovarjal interese Cleopazzijevih sorodnikov.

pogrebi

Ob 8. uri Mezzorana Elisabetta vd. Tinnella iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 9.30 Orsolina Kopeinig vd. Bonne iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče, ob 11. uri Amalija Mikulus vd. Prinčič iz hiše žalosti v Pevmi v cerkev in na pokopališče v Pevmi, ob 12.30 Bruna Medeot vd. Bregant iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

† Zapustila nas je naša draga **Delica Mikluš vd. Prinčič**

stara 90 let

Pogreb bo danes ob 11. uri iz hiše žalosti v Pevmi 17 v cerkev in na domače pokopališče.

Žalostno vest sporočajo sestrice Danica in Netica, nečaki in ostalo sorodstvo

Pevma, Gorica, 25. januarja 1990

Vabi na "srečanje z avtorjem"

Miran Košuta - Rapsodija v treh stavkih
Ace Mermolja - Premišljevanja na meji

Danes, 25. januarja, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA LETO 1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna 192.000 lir
Mesečna 20.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:

— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

— pri raznašalcih časopisa

— preko pošte na t/rn ZIT št. 13512348

— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

O avtorju nove premiere v SSG Tennesseeju Williamsu »Svoje življenje bom končal kot ženska«

Poleg Arthurja Millerja je Tennessee Williams gotovo najbolj reprezentativno in plodno ime povojnega ameriškega gledališča. Pisal je tako za gledališče kot za film, izšli so tudi njegov roman, novele, pesmi, spomini in eseji o gledališki umetnosti. Rečeno je bilo, da je Williams pravzaprav Millerjev kontrast: prvi naj bi bil trd, klen, atletski, »moško orientiran«, Williams pa mehak, občutljiv, sanjavec, ženski. (»V sebi nosim dve plati, sumim pa, da bom svoje življenje končal kot ženska,« je nekoč izjavil.) Nič čudnega, če je Williams ustvaril celo vrsto nepozabnih ženskih likov: od Blanche, Laure do Alme, Serafine in Katerine (Vlak, ki se imenuje poželenje, Steklina menažerija, Poletje in dim, Tetovirana roža, Naenkrat v prejšnjem poletju). Miller je rasel iz svojega severnega industrijskega, judovskega sveta, Williamsov milje pa je umirajoči, izkrvavljeni, romantični jug.

V nasprotju z redkobesednimi, a prav tako strtimi junaki Millerjevega severa, kažejo Williamsove dramske osebe tisto gostoto besedišča, podob, ritmov, ki so značilni tudi za Faulknerja, Weltyjevo, O'Connorjevo. Njegovi majhni, včasih groteskni »velikani« nosijo v sebi za takratni sever šokantno čutnost, senzualizem, ki je vselej povezan s človeško toplino, v njihovih besedah pa v hipu zaznamo nostalgijo, ki je prežeta z veseljem, sočustvovanjem z brezsrčnostjo, razočaranjem z upanjem.

Agrarnost ameriškega juga, ki kritične faze človeškega življenja interpretira s simboličnim jezikom, odpira Williamsu pot do simbolov. Ti pa »govorijo bolj direktno od besed«. Obrazložitev stvarnosti teče tudi po stranskih poteh: po poteh spomina (Steklina menažerija), progresivne norosti (Vlak, ki se imenuje poželenje, Poletje in dim), alkoholizma (Mačka na vroči pločevinasti stehi, Mila ptica mladosti). Njegove drame rastejo kot vizije direktno iz zavesti junaka. Gledalčev kot tudi junakovo razumevanje se z vsakim dejanjem širi, kljub temu, da je dogodkov malo.

Williamsov plastični teater podčrtuje skulpturno vrednost oblike, je in tudi hoče biti poezija v prostoru. Zanimivo je, da so Williamsove opombe k tekstu polne bogatih in izčrpnih oznak. Antirealistična orientacija celotnega ameriškega gledališča, vpliv ekspresionizma in nadrealizma, pa še dosežki velikih filmskih mojstrov (npr. De Mille, Griffith) podčrtuje - onkraj fasade realističnih dogodkov - tisti lirizem, ki je Williamsov najmarkantnejši prepoznavni znak. Iz njegovih scen izginja enotnost časa in prostora, izbrše se mejni zid med človeško notranjostjo in zunanjim svetom. Tako je, kot če bi se dejanje prav takrat odvijalo pred nami, brez togega kronološkega zaporedja. Zato je dogajanje v njegovih igrarh bliže filmskim sekvencam, kot pa klasičnim gledališkim dejanjem. Zvoki, luči, uporaba filmskih napisov kot pri nemem filmu postanejo del teksta

in način karakterizacije junakov. (V Vlaku, ki se imenuje poželenje spremljata junakinjo dve melodiji, ki sta prisotni vsakič, ko se ta zaze v svojo preteklost ali ko na dan privre njena osamelost.) Na gledališko desko večkrat postavlja filmsko platno kot simbol za zavest. Najbrž je bila Williamsova tista prva generacija, ki je rasla pod direktnim vplivom filma, se sklicevala nanj in se k njemu tudi stalno vračala.

Tematska plat Williamsovega gledališča kaže, da je njegovo izhodišče lik antiheroja, ki v sebi vedno nosi zamelek moralnega konflikta ter duševnega in fizičnega razkroja. Williamsov antiheroj poskuša dojeti in razumeti svet, ki je razkrojen, skorumpiran in umazan od samega začetka. Njegovi junaki so posamezne podobe človeštva, ki hodijo po poti moralne odgovornosti. Kot nekakšen Evripidov Orestes se tudi Williamsovi junaki sprašujejo o lastnih močeh in odgovornosti. Sprejmejo agonijo zavesti, priznajo svoj notranji konflikt, zasledujejo lastno identiteto kljub občutkom krivde. Williams sprejema Freudovo stratifikacijo človeške osebnosti (ego, superego id), njegovi mali junaki odigrajo in dejansko tudi so različne vloge, nivoji njihovih osebnosti se multiplicirajo. Zato moralni svet Williamsovih junakov ni črno-bel: nekemu »se odpusti« kljub njegovim tisočerm napakam, spet drugi je izgubljen, »obtožen«, pregan zaradi enega samega dejanja. V Williamsovem moralnem svetu je najhujši zločin zavrnitev ali odklon življenja, kar v njegovem jeziku sovpada z odklonom seksualnosti. »Gospodar pekla je bog sterilnosti«, tiste sterilnosti, ki je odklon ljubezni, nezmožnost, da bi jo sprejeli in se ji prepustili. Williams je z D. H. Lawrenceom delil prepričanje, da so naravni instinkti, predvsem tisti, ki izvirajo iz globlin nezavesti, za človeka dobri. Njegovi pozitivni junaki ohranjajo svojo otroško, večkrat divjo naravo, ki jih pa sama na sebi ne rešuje. Pot navzgor, izven zemeljskega pekla, je pot sočustvovanja, ljubezni, prostosti. Gre torej za spoj med naravnostjo in moralno. Zlo je tako brutalnost odklona, trasgresija, za katero Williams zahteva kazen. Dobro pa se mora spopasti s svetom, se včasih umakniti, večkrat celo bežati. Williamsovi »dobri« junaki so nemalokrat prekrhka bitja, zato bežijo, s tem pa so, vsaj delno, obsojeni na propad. Kot ptice so, ki si želijo leteti: podoba, ki se je Williams skorajda ni mogel otresti. Lahko torej trdimo, da je v njegovih delih prisotna tako krščanska tradicija krivde, kazni in pokore, odrešenja, kot starogrško pojmovanje zla kot zločina nad življenjem, ter romantični vitalizem, ki v naravnem vidi dobro. Razumljivo je, da so Williamsa označili kot globinskega avtorja, katerega genij leži v karakterizaciji, besedišču in dialogu, predvsem pa v simbolih, ki jih pušča za seboj.

BARBARA LAPORNIK

Skrivnosti in izpovedi znane madžarske pevke

Julija Kukely

Julija Kukely, sopranistka. Glasbo je študirala najprej na Konservatoriju Bela Bartok, nato na Akademiji Franc Liszt v Budimpešti. Na mednarodnem pevskem festivalu je prejela 1975. leta drugo nagrado in posebno Dvoržakovo nagrado na radijskem pevskem tekmovanju 1977. Od 1978. leta je članica budimpeštanske opere.

Ko je Richard Strauss pred skoraj devetdesetimi leti dokončal opero Salome, se mu še sanjalo ni, da bo imel z njo takšne težave. Premiera bi bila morala biti 1905. leta na Dunaju, a jo je cenzor zavrnil. Opero so nato 1907. leta izvedli v New Yorku. Nastal je takšen vihar, da je bila takoj umaknjena z repertoarja. Vse od takrat Salome buri duhove. Po zgodbi Oscarja Wilda z istim naslovom, v prevodu Hedwigja Lachmanna, si je Strauss zamislil tak-

šno zgodbo: Salome se zaljubi v Jochanana, kateremu je kralj Herold odvezel prostost. Med banketom v palači prosil Herold Salome naj zanj pleše. Salome se s tem strinja pod pogojem, da ji bo dano karkoli bo želela. Po plesu prosil Salome za Jochananoovo glavo. Ko nazadnje prinesejo glavo na srebrnem pladnju, jo začne Salome strastno poljubljati, dokler to ne ujezi Herolda, ki ukaže vojakom, naj naredijo konec temu erotičnemu prizoru.

Julija Kukely pripoveduje o Salome in o sebi.

»V našem življenju je prav tako. Zavrtnemo nekoga, ljubimo drugega, prave osebe ne najdemo drug drugega. Tudi to je Salome. Ujeti smo v svetu, v katerem ne moremo izraziti ljubezni. To je Salome.

Kaj naj bi povedala o sebi v tej vlogi? Da bi pela to vlogo, to je bila že odločitev prejšnjega direktorja Andraza Mihalya. To me je prvi hip zelo presenetilo, kasneje sem vlogo zavrnila, češ da sem premlada in da je najbolje, če še malo počakam. Čez kakšnih pet let se je novi direktor Petrovič odločil, da bi predstavo obnovili - dobila sem vlogo dvojnice! Tudi tedaj sem mislila, da je prezgodaj. Zelo zahtevna vloga je. Pa še nekaj je. Plešem, pojem in igram, tako rekoč brez pavze. Več kot eno uro.

Zakaj tisti, ki ljubi, lahko postane slab? Ponavadi se ravno velike ljubezni spreminijo v velika sovraštva. Salome ni vedela, da tako zelo ljubi Johana, zato, ker jo on zavrača. Na ulici, danes, je prav tako: ljudje se ljubijo in ločijo in potem leta in leta sovražijo. Plesni vložek, s katerim sem to izrazil, ni bil zame ustvarjalno zahteven, pač pa »kondicijsko«. Prvotna režiserjeva zamisel je bila, da izpustimo ta del. Meni se zdi bistven. Kaj delam, da bi bila kos takšni vlogi? K aerobiki hodim dvakrat ali trikrat na teden. Brez tega res ne bi bila dovolj »fit«. Vendarle imam rada takšne vloge in vse tiste, ki so bolj zahtevne.

Prej ste rekli, da si je Richard Strauss s Salome ustvaril takšno bogastvo, da si je v Garmisch Partenkirchnu zgradil vilo, v kateri sta z ženo Paulino živela kar udobno do konca življenja. Ali prinaša vloga tudi meni kakšno bogastvo? Prinaša. Notranje, ustvarjalno bogastvo. Sama ne vem ali sem koga toliko navdušila s to vlogo, da bi uspehu sledil nov uspeh. Nasprotno. Po vsakem uspehu »padem nazaj na tla«. Imela sem nekaj ponudb za delo na televiziji. Sodelovala sem z mnogimi režiserji, vendarle se mi zdi, da se ti televizijski ljudje ne znajo poglobiti v osebnost. V operi je drugače, režiserji vedo, kaj zmore. Madžarska televizija pa ima rada zvezde. Iz drugih opernih hiš se zanimajo za nas, a kaj, vselej dajejo prednost Dunaju, češ da ima večjo tradicijo. Prepričana sem, da naša budimpeštanska ni nič slabša. Ne, ne gledujem se po drugih pevcih. Rada imam Evo Marton, vendarle vloge, ki so mi dodeljene, najraje ustvarjam sama.

ALENKA AUESPERGER

Pred nekaj dnevi so v furlanski prestolnici gostovale štiri skupine

Živi videmski večeri s slovenskimi rock bendi

Mesto Videm in videmska pokrajina sta že nekaj časa predstavljeno okno dogajanja na slovenski in jugoslovanski rock-sceni. Tako usmerjenost posameznih mladinskih centrov je dobila razumevanje pri odborništvu za kulturo videmske pokrajinske uprave, ki je podprla večmesečno glasbeno manifestacijo CONTACTO MUSICA. Organizatorja Nova Akropola iz furlanskih Buj (od Laibachov sponoženi naziv kaže na zanimanje za glasbeno dogajanje v sosednji republiki) in Centro Servizi e Spettacoli iz Vidma sta namreč povabila na prva dva večera četverko jugoslovanskih bendov.

11. januarja sta se predstavila dva: Miladojka Youneed, skupina eksperimentalnega jazza ali »okruženega rocka«, je že lani požela splošno odobravanje na bienalu mladinskega ustvarjanja v Bo-

logni, sledila ji je še skupina Strelnikoff, funkypunk predstavništvo iz Celja. V soboto, 20. januarja, pa je ob še številnejši publiku v avditoriju Zanon preizkusila rušilno moč lastne trde elektronske dance-glasbe skupina Demolition Group iz okolice Ljubljane, ki je sicer v Italiji že posnela LP. Druga in najbolj pričakovana točka je bil nastop benda Disciplina Kičme, ki je že prava institucija jugoslovanske mladinske glasbene scene. Njihov svojevrsten toplini lonec najrazličnejših zvrsti je dokazal, da »rokenrol nije propao«, kot je ironično namigoval film trojice razposajenih filmskih avtorjev Gajića, Peza in Slavice Kako je propadel rock'n'roll, v katerem nastopa sam vodja skupine Disciplina Kičme - Koja. On je v Vidmu

na svojem scensko suverenem nastopu, v svojstvenem rap napevu in akordično uporabljenem basu povlekel k aktivnemu sodelovanju del gibanjsko nestrpnega gledalstva. »Koncert« - spomin preteklosti?

Vsekakor je dejstvo, da jezik mladinske kulture in glasbe - govornica brez meja - na naravni način začenja prebijati »berlinski« zid slovensko-romanjske odprte meje. Nova Akropola in Centro Servizi e Spettacoli pa vabita naprej 9. februarja v Cento (Tarcento), kjer bo nastopala nemška skupina Embryo, potem pa še na večere v družbi madžarskega benda Makam, belgijskega skladatelja Wima Mertensa in ameriške skupine Fuzztones.

ALEŠ DOKTORIČ

Danes gostuje v Vidmu gledališče iz Subotice

V Vidmu bo danes in jutri gostovalo Narodno gledališče iz Subotice s koreodramo Nade Kokotović »Anita Berber«. Predstave bodo ob 21. uri v gledališču Zanon.

Najnovejša subotiška koreodrama se uvršča v širok načrt gledališča Contatto, ki že od leta 1988 deluje v mednarodnem okviru in navezuje stike z evropskim Vzhodom, pri tem pa še posebej privilegira skupine iz Jugoslavije. V tem okviru ne bo odveč spomniti, da sta lani v Vidmu gostovala tudi režiserja Dušan Jovanović (Titus Andronicus) in Ljubiša Ristić (Richard III.). Najnovejši trud subotiškega teatra je predstava, ki govori o Aniti Berber, mladi nemški plesalki. Zaslovela je v dvajsetih letih, ko je povzročila pravi škandal s tem, da je plesala gola. A to je bil le zunanji vidik globoke navezanosti na umetniške avantgarde časa, ki so postavile na glavo pojmovanje umetnosti same. Berberjeva je umrla v neki berlinski bolnišnici leta 1928, stara samo 29 let, strlo pa jo je prekomerno uživanje alkohola.

Glavno vlogo v koreodrami tolmači prva plesalka zagrebške in düsseldorfske opere Almira Osmanović.

Predstavitev knjig v Tolminu

V tolminski knjižnici Cirila Kosmača so v četrtek, 18. januarja, predstavili knjižne zbirke Goriške Mohorjeve družbe za leto 1990. Na večer so sodelovali in ga tudi oblikovali prof. Drago Butkovič, ki je že nekaj let njen predsednik, dr. Jože Markuža, Marko Tavčar in dr. Branko Marušič. Govorniki so prikazali pot Mohorjeve družbe od njenega obstoja dalje (leta 1924) in orisali sedanje delovanje, ki ima še vedno veliko vlogo med Slovenci in to ne samo med tistimi, ki živijo v Italiji.

Letos so poleg Koledarja izšle še tri knjige. Med njimi II. del spominov Miloša Vauhnikarja z naslovom PE-FAU. Avtor v svojih spominih opisuje razmere okrog 1. svetovne vojne in boj za severno mejo. Druga knjiga je zbirka novel avtorice Zore Tavčarjeve. In kot zadnja publikacija je izšel 15. snopič Primorskega slovenskega biografskega leksikona. Poudariti je, da ta leksikon izhaja redno, pri njem sodeluje vrsta ljudi iz zamejstva in matične domovine.

Ob tem večeru se je ob živahnem pogovoru porodilo nekaj pomislekov. Ko so vsi omenjeni govorniki z veliko odgovornostjo in prizadevnostjo prikazali vsebino izdanih knjig, ki so res zanimive, so ugotovili, da med mladimi ni zanimanja za te knjige. Dokaz temu je tudi, da je bil obisk na tolminski predstavitvi slab. Le kaj zanima tamkajšnja inteligenco?

ADA KLINKON

Rappaport Američana Gardnerja v Rossettiju

Ironičen in topel pogled na starost

Ameriški dramatik Herb Gardner se je nekega dne sprehajal po Central Parku in na klopici opazil starčka, ki sta sedela dovolj blizu, da sta se lahko pogovarjala, a vendarle ne toliko, da bi bilo spoznati, da sta skupaj. »Dva stara mladeniča: eden bel in drugi črn,« se spominja Gardner. Veliko časa sta molčala, nato sta nepričakovano kričala eden na drugega. Potem spet molk in nato spet zmerjanje. In vsak dan sta se vračala k isti klopici, vedno skupaj, ne da bi prisledala h komu drugemu. Očitno sta bila prijatelja in sta se v medsebojnem zbadanju zabavala.

Ta realni okvir je nato Gardner s pisateljsko fantazijo prenesel na oder, pravzaprav v dramo »Rappaport«, ki jo ta čas igrata v gledališču Rossetti. Upodobil je osemdesetletnika, ki sedita na klopici v parku in skušal je ugotoviti njune pogovore, zaslutiti čustva in vzgibe, ki ju ženejo v življenje. Ne v smrt, to velja podčrtati. Kajti prav tematizacija starosti kot tretjega dejanja z epilogom človekove eksistence je srž te vsekakor lepo oblikovane predstave, polne ironije, humorja, melanholije, krutosti in človečnosti. Nat (Mario Scaccia) in Carter (Fiorenzo Fiorentini) izhajata iz različnih družbenih slojev, vendar ju družijo starost in skupna usoda emarginacije. Prvi je star židovski komunist, mogoče igravec, izobražen in poln idealov, drugi pa je delavec, ki je polovico svojega življenja preživel v nekem prikritnem prostoru in pazil, da je peč dobro delovala. Nat odgovarja na tr-

dost življenja s fantazijo, z ustvarjanjem različnih osebnosti, z drobnimi lažmi, ki so »dopolnila« resničnosti. Carter pa skuša živeti mirno in z večjimi ali manjšimi kompromisi sprejema nasilje, ki ga obkroža.

Režiser Ennio Coltorti je s skupino OSI 85 ustvaril dobro gledljivo predstavo, v kateri prevladujeta osebnosti obeh protagonistov: Maria Scaccie in Fiorenza Fiorentinija (na sliki). Scaccia je upodobil zanesenega starčka, ki črpa svojo moč v domišljiji in svojo starost občuti kot nekaj normalnega,

celo vitalnega. Starci niso nikomur v nadlogo, so del družbe, čeprav jih družba zavrača, a temu se Scacciov lik upira. Fiorentini pa je črnskega delavca upodobil z beckettovski potezami, ob tem pa mu je vdahnil neizmerno človečnost osebe, ki bi rada preživela svojo starost predvsem v miru, brez konfliktov s svetom, ki jo obkroža. Priče smo bili mojstrskega interpretacijama, kar je cenilo tudi sicer maloštevilno občinstvo Rossettija.

MARIJ ČUK

Razburljive tekme za italijanski nogometni pokal V polfinalu Napoli, Milan Juventus, Inter (ali Roma)

Napoli, Milan, Juventus in Inter ali Roma so polfinalisti letošnjega italijanskega nogometnega pokala. Napoli se je uvrstil med najboljšie štiri z remijem proti Fiorentini, Milan si je proti trdoživu Atalanti zagotovil napredovanje v predzadnji minuti dokaj nešportno z 11-metrovko Baresija. Enajstmetrovka je tudi odločila izid srečanja v Turinu med Juventusom in Sampdorijem. De Agostini je zadel v črno in popeljal črno-bele v polfinale. Inter je zmagal proti Romi z dvema goloma prednosti. Ker imata obe ekipi enako število točk in razliko v golih, bo o uvrstitvi v polfinale odločila sreča. Četrtega polfinalista bodo izžrebali danes na sedežu nogometne zveze. A pogledajmo podrobno, kaj se je dogodilo včeraj v italijanskem pokalu.

INTER - ROMA 3:1 (1:0)
STRELCI: Serena (I) v 26. in v 68. min. Di Mauro (R) v 59. min., Matthäus (I) v 81. min iz 11-metrovke.

INTER: Zenga, Bergomi, Brehme, Matteoli, Mandorlini, Verdelli, Bianchi (Morello), Cucchi, Klinsmann (Berti), Matthäus, Serena.

ROMA: Cervone, Pellegrini, Nela, Berthold, Tempestilli, Comi, Desideri, Di Mauro, Völler, Giannini (Gerolin), Rizzitelli.

IZKLJUČEN: Berti.
Po porazu proti Ascoliju je moral Inter zmagati z vsaj tremi goli prednosti, da bi se neposredno uvrstil v polfinale. Z dvema goloma prednosti bi se moral »zanesti« na žrebanje, in prav to se je včeraj dogodilo v Milanu, pa čeprav presenečen ni manjkalo. Trapattonijevi nogometaši so povedli v prvem polčasu, pol ure pred koncem pa so Rimljani izenačili. V zadnjih 17 minutah so Milančani dosegli še dva gola, zadnjega iz enajstmetrovke, ki jo je sodnik Amendolia dosodil zaradi povsem nepotrebne prekrška vratarja Cervoneja nad Sereno. Milančani so z zmago potrdili, da so v dobri formi, Roma pa očitno še ni prebrodila krize, v katero sta jo pahnila prvenstvena poraza proti Genoi in Atalanti.

LESTVICA

Inter	2	1	0	1	4:3	2
Roma	2	1	0	1	4:3	2
Ascoli	2	1	0	1	2:4	2

Ekipo, ki se bo uvrstila v polfinale, bo določil žreb med Interjem in Romo.

SKUPINA B
FIorentina - NAPOLI 1:1 (1:0)
STRELCA: Dunga (F) v 22. min., Maradona (N) v 49. min.

FIorentina: Landucci, Volpecina, Dell'Oglio, Iachini, Faccenda (Sacchi), Battistini, Malusci, Dunga, Dertycia (Basciu), Kubik, Nappi.

NAPOLI: Giuliani, Ferrara, Francini, Bigliardi, Alemao, Corradini, Fusi, Crippa, Zola (Mauro), Maradona, Carnevale (Bucciarelli).

Maradona se je v tork šele ob 22.30 pridružil klubskim tovarišem v Perugia, kjer so odigrali tekmo proti Fiorentini. Sedemnajst ur kasneje je argentinski as z lepim diagonalnim strelom izenačil gol Dunge in tako strl odpor vijoličastih, ki bi morali - za uvrstitev v polfinale - zmagati z vsaj dvema goloma prednosti. Poanta včerajšnje tekme je sila preprosta: Napoli je v dobrem in zlem še vedno odvisen od muhastega Diega Armada.

LESTVICA

Napoli	2	1	1	0	3:1	3
Bologna	2	1	0	1	3:4	2
Fiorentina	2	0	1	1	3:4	1

Uvrščen: Napoli.

SKUPINA C
ATALANTA - MILAN 1:1 (1:0)
STRELCA: Bresciani (A) v 42. min., Baresi (M) v 89. min. iz 11-metrovke.

ATALANTA: Ferron, Porrini, Pasciullo, Bordin, Barcella, Prognna, Stromberg, Madonna, Bresciani (Vertova), Bortolazzi, Caniggia (Bonacina).

MILAN: G. Galli, Salvatori, Maldini, Colombo (Massaro), F. Galli, Baresi, Donadoni, Rijkaard, Borgonovo, Fuser, Simone (Stroppa).

Odločilni dogodek tekme je bil v 89. minuti. Stromberg je zelo športno

namerno poslal žogo izven igrišča, da bi lahko priskočili na pomoč milanovemu napadalcu, ki je ležal v kazenskem prostoru Atalante. Milanovi napadalci so po izvajanju outa poslali žogo v kazenski prostor, kjer je eden od branilcev zrušil Borgonova. Sodnik Pezzella je dosodil enajstmetrovko, ki jo je Baresi realiziral. S športno potezo Stromberga je skratka splavala po vodi uvrstitev Atalante v polfinale, saj je Milanu za napredovanje zadostoval neodločen rezultat.

LESTVICA

Milan	2	1	1	0	7:1	3
Atalanta	2	0	2	0	1:1	2
Messina	2	0	1	1	0:6	1

Uvrščen: Milan

SKUPINA C
JUVENTUS - SAMPDORIA 2:1 (1:1)
STRELCI: Marocchi (J) v 6. min., Katanec (S) v 22. min., De Agostini (J) v 86. min. iz 11-metrovke.

JUVENTUS: Tacconi, Napoli, De Agostini, Galia (Alessio), Bonetti, trice, Alejnikov, Barros (Casiraghi), Zavarov, Marocchi, Schillaci.

SAMPDORIA: Pagliuca, Mannini, Katanec (Carboni), Pari, Vierchowood, Pellegrini, Lombardo, Cerezo, Salsano (Victor), Mancini, Dossena.

Tudi tekmo med Juventusom in Sampdorijem je odločila enajstmetrovka v zadnjih minutah srečanja. Juventus bi se lahko samo z zmago uvrstil v polfinale, zato je že od vsega začetka potisnil nasprotnike v obrambo. Že v 6. minuti je povedel z Marocchijem, sredi polčasa pa so gostje izenačili z lepim udarcem z glavo Srečka Katanca. Domačini so v nadaljevanju še napadali in štiri minute pred koncem končno spet zatresli mrežo, pa čeprav iz enajstmetrovke.

LESTVICA

Juventus	2	2	0	0	3:1	4
Sampdoria	2	1	0	1	3:3	2
Pescara	2	0	0	2	1:3	0

Uvrščen: Juventus
V polfinalu se bo Milan srečal z Napolijem, Juventus pa z Interjem ali Romo.

Presenečenje na teniškem prvenstvu Avstralije Šved Wilander ugnal športnega Beckerja

Izločitev Borisa Beckerja predstavlja doslej največje presenečenje na letošnjem odprtem teniškem prvenstvu Avstralije. Zahodnega Nemca je v četrtfinalu v samih treh setih (6:4, 6:4, 6:2) premagal Šved Mats Wilander, ki se je tako nasprotniku maščeval za peko poraz v finalu Davisovega pokala. Wilander se bo v polfinalu srečal z rojakom Stefanom Edbergom, ki je odpravil Američana Davida Whetona v štirih setih. V drugem polfinalu si bosta stala nasproti favorit številk ena, Čehoslovak Ivan Lendl, in francoz Yannick Noah. V četrtfinalu sta se oba znebila nasprotnikov s čistim 3:0: Lendl je pregazil Sovjeta Čerkasova s 6:3, 6:2, 6:3, Noah pa Šveda Pernforsa s 6:3, 7:5, 6:2.

»Že zjutraj sem začutil, da danes ni moj dan,« je po izločitvi izjavil Boris Becker. »Komaj sem začel servirati,

sem zaslužil, da je bil tisti jutranji občutek pravičen. Nisem in nisem mogel servirati tako, kot bi hotel, brez pravega servisa pa ni bilo mogoče zoperstaviti se razigranemu Wilanderu.« Becker je nadalje dodal, da sta ga precej motila toplota in veter, prav vetrovnemu vremenu pa se je Wilander na tiskovni konferenci po srečanju »zahvalil« za zmago. Kljub porazu je bil Becker zelo sproščen, izkazal pa se je tudi za zelo športnega. Med dvobojem je namreč posegel pri glavnemu sodniku, da je popravil napačno odločitev stranskega sodnika, ki je prvotno dosodil točko Nemcu, medtem ko je po mnenju Beckerja pripadala Wilanderu.

Edberg se je moral proti Wheatonu potruditi več kot so predvidevali teniški izvedenci. V tem srečanju je tudi izgubil prvi niz na tem prvenstvu. Noah je premagal Pernforsa predvsem zaradi izredno napadalne igre. Z zmago je potrdil, da je v dobri formi: njegova uvrstitev v finale turnirja v Sidneju izpred dvema tednoma torej ni bila naključna.

Včeraj so odigrali tudi srečanja v dvojicah.

REZULTATI

Mešane dvojice (polfinale): Leach (ZDA), Garrison (ZDA) - Fitzgerald, Smylie (Avstralija) 6:1, 6:3; Pugh (ZDA), Žvereva (SZ) - Smith (Bah.), Adams (ZDA) 6:2, 6:2.

Ženske dvojice (četrtfinale): Fendick (ZDA), Fernandez (ZDA) - Savcenko (SZ), Žvereva (SZ) 6:1, 6:3; Novotna (ČSR), Sukova (ČSR) - Mac Gregor (ZDA), McGregor (ZDA) 7:5, 6:2; Fernandez (ZDA), White (ZDA) - Medvedeva (SZ), Meški (SZ) 6:3, 6:1; Schultz (Niz.), Temešvari (Madž.) - Falu (Avstralija), McQuillan (Avstralija) 6:4, 6:2.

Ponoči sta bili na sporedu polfinalni srečanja med posamezniki: Favoritinja Steffi Graf (ZRN) se je spoprijela s Sukovo (ČSR), Fernandezova (ZDA) pa s Porwikovo (ZRN).

Na sliki: Ivan »Grozni« Lendl je za nastop v Avstraliji izbral nov look - »a la tujska legija«, da se je lahko uspešno branil pred žgocimi sončnimi žarki.

Sinoči v košarkarskih pokalih

Smelt Olimpija pregazila Enimont iz Livorna (112:81)

POKAL POKALNIH PRVAKOV

V včerajšnjem košarkarskem srečanju za pokal pokalnih zmagovalcev je v A skupini bolognski Knorr v gosteh premagal ekipo Žalgirisa iz Kaunasa z rezultatom 86:83 (45:35) in s tem napravil velik korak na poti za uvrstitev v polfinale. Najboljši pri Italijanih je bil Binelli (23 točk), ob njem pa sta se izkazala še Richardson (21) in Brunamonti (17). Pri domačinih je največ košev dosegel Kapricas (23).

V B skupini je Partizan v gosteh klonil Mulhouse z izidom 71:80 (32:37). S tem so Beograjčani izgubili praktično vse možnosti za uvrstitev v polfinale.

SKUPINA A

IZIDA: Žalgiris Kaunas - Knorr Bologna 83:86, Makabi Ramat Gan - Sunair Ostende 107:116.

LESTVICA: Knorr Bologna 6 točk, Žalgiris Kaunas in Makabi Ramat Gan 4, Sunair Ostende 2.

SKUPINA B

IZIDA: Mulhouse - Partizan Beograd 80:71, Paok Solun - Real Madrid 80:77.

LESTVICA: Real Madrid in Paok Solun 6 točk, Partizan in Mulhouse 2.

KORAČEV POKAL

V tekmovalju za Korčev pokal so sinoči v štirih kvalifikacijskih skupinah odigrali 1. povratno kolo. V A skupini je Bosna v gosteh premagala Iraklis s 105:87, Phonola pa je izgubila v Moskvi s CSKA z 82:70.

V B skupini je atenski Panionios premagal izraelski Hapoel Holon z 91:88.

V C skupini je ljubljanska Smelt Olimpija brez težav odpravila italijanski Enimont iz Livorna s 112:81 (58:37). S tem so se oddolžili za poraz v Livornu, kjer so izgubili z 21 točkami razlike. Ljubljancani so sredi drugega polčasa vodili celo s 37 točkami prednosti. Najboljši pri Olimpiji so bili Vilfan (31 točk), Zdovc (29) in Čurčič (24). V drugi tekmi je Cai Zaragoza odpravila francoski Cholet s 93:73. LESTVICA: Smelt Olimpija, Enimont, Cholet in Zaragoza 4 točke.

V D skupini je Scavolini Pesaro brez težav nadigral Zadar s 112:93 (58:45). Italijanska ekipa si je s tem praktično že zagotovila napredovanje v nadaljni del tekmovalja, Zadar pa ostaja na dnu lestvice. V drugi tekmi te skupine je Juventus Badalona v gosteh presenetila Pau Orthez s 87:78. LESTVICA: Juventus 8 točk, Scavolini 6, Orthez 2, Zadar 0.

Disciplinski ukrepi v A ligi: izključenih kar 20 nogometašev

Športni sodnik je v zvezi s tekmami zadnjega in predzadnjega kola italijanskega nogometnega prvenstva A lige izključil skupno kar 20 nogometašev. Za dve koli je bil izključen Bonetti (Juventus), za eno kolo pa Agostini (Cesena), ki bo moral plačati tudi 600 tisoč lir globe, Caniggia (Atalanta), Dell'Oglio (Fiorentina), Berthold in Nela (Roma), Citterio (Cremonese), Crippa (Napoli), Cvetković (Ascoli), Francini (Napoli), Gregucci (Lazio), Iorio (Verona), Righetti (Lecce), Govani (Bologna), Galia in Zavarov (Juventus), Mannini (Sampdoria), Nappi (Fiorentina), Troglio (Lazio) in Vertova (Atalanta).

Dragocene sekunde rallyja Montecarlo

MONTECARLO — Z zadnjimi posebnimi voznjama na že legendarnem hribu Turiniju se je ponoči končal letošnji rally Montecarlo. Pred zadnjimi voznjama je bil še vedno v vodstvu Auriol (lancia delta V16) s pičlimi štirimi sekundami prednosti pred Špancem Sainzom na toyoti.

Naši smučarji in smučarke na raznih tekmovanjih Francesca Rapotec odlična

Tudi za mlajše in starejše pionirje MZSTE Hobles so se v nedeljo začela tekmovanja. Na sporedu je bil slalom na Piancavallu. Po programu bi morali nastopiti že v soboto v superveleslalomu, a zaradi že kroničnega pomanjkanja snega je ta odpadel, ker z umetno zasnežitvijo organizator ni uspel pripraviti dovolj dolge proge.

Nedeljski slalom se je odvijal v dveh spustih na progi Sauc, katera je bila ledena in še kar dobro pripravljena. Organizatorji pa se niso izkazali s trasiranjem slaloma, saj je bilo nekaj vratic nejasno postavljenih, kar je pripomoglo k precejšnjim izpadom ter umesnemu popravljanju količkov. Višinska razlika je znašala 120 m, postavljenih pa je bilo 38 vratic. Konkurenca je bila dokajšnja, saj obsega okrožje v katerem tekmujejo poleg tržaške tudi goriško in videmsko pokrajino.

Med mlajšimi pionirkami je Tania Pitacco (MZSTE Hobles Mladina) zasedla 5. mesto, Jasmina Štrekelj (Brdina) pa 7. V moški konkurenci se je Fabio Germani (Brdina) uvrstil na 7. mesto, Aleks Praselj MZSTE Hobles (Mladina) pa na 11.

Lep uspeh smo dosegli v kategoriji starejših pionirk, v kateri je Heidi Sigoni MZSTE Hobles (Mladina) zasedla 3. mesto. Na najvišjo stopničko je stopila Valentina Šuber, članica openškega kluba Brdina.

Kristjan Volpi (Brdina) je med starejšimi pionirji zasedel 5. mesto, Peter Ferluga (Brdina) pa 12.

V Padoli se je konec prejšnjega tedna odvijalo tekmovanje za mladince iz dežele FJK in Veneta. V soboto je bil na sporedu veleslalom, v katerem se je Francesca Rapotec (MZSTE Hobles Breg) prebila na zelo dobro 5. mesto v FJK. V moški konkurenci sta se dobro odrezala Robert Renčelj (MZSTE Hobles Devin) z 32. in Andrej Kosmač (MZSTE Hobles Breg) s 43. mestom na skupno 123 tekmovalcev.

V nedeljo se je na zahtevni ledeni slalomski progi zopet izkazala Francesca Rapotec (MZSTE Hobles Breg) tokrat z odličnim 2. mestom v FJK. Med moškimi sta bila solidna Marko Šuber (Brdina) 25, Andrej Kosmač (MZSTE Hobles Breg) 26.

Proga je bila zelo selektivna, saj se je v ženski kategoriji od 57 atletinj uvrstilo le 18. V moški pa je od 130 prišlo na cilj le 30 tekmovalcev. (B. M.)

Zaostala tekma 1. ženske odbojbarske divizije Borovke boljše v tie-breaku

ROZZOL - BOR FRIULEXPOR 2:3
(3:15, 7:15, 15:13, 16:14, 9:15)

BOR FRIULEXPOR: Gulič, Superina, Gregori, Brazzani, Pernarčič, Mezgec, Vižintin.

V zaostali tekmi prvega prvenstvenega kola so igralce Bora Friulexport v gosteh premagale ekipo Rozzola. Čeprav so bile plave boljše v vseh elementih igre, so le v tie-breaku uspeli streti žilav odpor nasprotnic. Tekmo bi sicer lahko zaključile v 3. nizu, ko so vodile celo s 13:6, a sta jim podcenjevanje nasprotnika in strah pred zmago prekrizala račune. Četrti niz, ki so ga domačinke osvojile po razburljivi končnici z rezultatom 16:14, je bil za naše igralko skoraj tragičen, saj so domala odpovedale na vsej obrambni črti. Tie-break je tudi tokrat nagradil ekipo, ki je manj grešila in bila drzejša v napadu. (Igor)

UNDER 16 MOŠKI

VIVIL - TEKNO PROGRES 0:3
(3:15, 1:15, 6:15)

VAL TEKNO PROGRES: Paoletti, Florenin, Kovic, Devetak, Korečič, Maraž, Mužič, Gravner.

Že od vsega začetka je bilo jasno, da bodo Markičevi varovanci premagali tudi to oviro in ohranili vodilni položaj na lestvici. Zaradi slabega nasprotnika so predstavniki združene ekipe med srečanjem preiskusili nekaj novih shem. (A. D.)

PRATA - SLOGA 3:0
(15:5, 15:3, 15:11)

SLOGA: Čuk, Glavina, Kralj, Marc, Maver, Mijot, Radetti, Spetič, Stranj.

Proti ekipi, ki je doslej le enkrat izgubila in deli prvo mesto na lestvici, so slogaši izgubili, kot je bilo sicer tudi pričakovati. Venar smo z igro, ki so jo prikazali, lahko kar zadovoljni. Razlika med šesterkama je seveda prevelika, da bi lahko naši upali v ugodnejši izid, vendar se niso že vnaprej predali. V tretjem setu pa so se vse do konca enakovredno borili. (Inka)

OSTALI IZIDI 9. KOLA: Volley Ball Videm - ACLI Ronchi 0:3, Corno - Pallavolo TS 0:3, Il Pozzo - ASFJR Cedad 1:3.

LESTVICA: Tekno Progres, Prata in ASFJR 14, ACLI Ronchi in Volley Ball 12, Pallavolo TS 8, Maniago 6, Vivil in Il Pozzo 4, Sloga 2, Corno 0.

Na državnem košarkarskem prvenstvu mladincev Jadran Farco zopet uspešen

Jadranovec Martin Pertot

SOTECO - JADRAN FARCO 79:93 (36:41)

JADRAN FARCO: Oberdan 11 (1:4), Sterni 12, Gerli, Pertot 31 (9:16), Lesica, Sosič 8 (2:4), Stanisa 12 (0:1), Crisma 19 (5:7).

ON: 21. PON: Oberdan (39). TRI TOČKE: Crisma 2.

Jadranovi mladinci so po domači zmagi proti Ricreatoriju slavili tudi v gosteh proti moštvu Soteca. Če za zmago so zaslužni vsi naši predstavniki, pa si posebno pohvalo zasluži predvsem Martin Pertot, ki je bil z 31 točkami neustavljiv pod košem in je poleg tega ulovil veliko število odbitih žog. Skratka, Martin je bil gotovo najboljši košarkar na igrišču. Dosledno delo, garanje na treningih in velika požrtvovalnost očitno dajejo svoje sadove. Če bo Martin Pertot nadaljeval po tej poti, potem ni dvoma, da bomo dobili močnega košarkarja tudi za Jadranovo člansko ekipo.

Če so povrnemo na torkovo tekmo, naj omenimo, da je bil prvi polčas dokaj izenačen. Gostitelji so vodili v 5. minuti z 11:7. Od 5. do 9. minute pa so se naši dejansko razigrali in povedli na 19:13. Odtlej pa so bili jadranovci vselej v vodstvu.

Po teh dveh uspehih so se naši predstavniki tudi pomaknili proti sredini lestvice.

LESTVICA: San Benedetto Gorica 22; Virtus Padova in Conegliano 18; Oderzo 14; Jadran Farco, Tecnoluce, Autosandra in Soteco Gradišče 8; Ricreatori in Ardita Gorica 6; Virtus Videm 4.

NARAŠČAJNIKI

BOR INDULES - POLET 88:69 (40:35)

BOR INDULES: Riccobon 2, Turco 2, Galoppin 15, Grbec 10, Samec 21, Giacomini 1, Cupin 6, Porporati 29, De Panfilis 2.

POLET: Pro, Devetak 3, Gerli 12, De Vescovi, Vatta 10, Švara, Šuligoj, Vavpetič 14, Milič 11, Vidali 19.

Borovi naraščajniki so zaslužno osvojili tudi drugi slovenski derbi s poletovci. Le-ti so se namreč enakovredno upirali gostiteljem le v prvem polčasu, v drugem pa jim je zmanjkala sapa in nič niso mogli proti tehnično boljšim borovcem.

PROPAGANDA

DON BOSCO - BOR INDULES 69:38 (39:17)

BOR INDULES: Kovač, Jogan 18 (4:10) Čufar, Sancin 5 (1:3), Oberdan 13 (3:7), Siega, Požar 2, Štokelj, Buda, Lapel.

Kovačičevi varovanci so proti Don Boscu tokrat slabo igrali. Zaostanek prve četrtine (19:11 za domačine) je v teku srečanja stalno naraščal do najvišjega vodstva gostiteljev (38 točk, z izidom 63:25). Gotovo je, da se je poznala odsotnost Uršiča in Colje, ki sta zbolela za gripo. Dejstvo pa je, da so v Borovem moštvu dosegli koš le štiri igralci, kar je za košarkarsko ekipo premalo. (U. A.)

ob robu naših nogometnih igrišč

Kriško igrišče velika pridobitev za naš šport

V Križu seveda nestrpno čakajo, kdaj bodo gornja dela na sliki dokončana. (Foto Magajna)

Tudi v nedeljo je bilo na nogometnih igriščih precej zanimivih dogodkov. Med drugim sta bila na sporedu kar dva derbija: Kras - Primorec in Vesna - Zarja. Prav ob koncu slednjega smo zvedeli, da bo prišlo pri Vesni, in to drugič v letošnjem prvenstvu, do zamenjave trenerja (o tem smo obširno poročali v torki).

Prav ob koncu derbija Vesna - Zarja smo se pogovorili s podpredsednikom kriškega društva Silvijem Bezinom o stanju kriškega igrišča, kar gotovo zanima vse ljubitelje nogometa. Kot je znano, se je tržaška občina odločila, da preuredi in razširi kriško igrišče. Z deli so že začeli takoj po tekmi z Muggesano (3. 12. 88).

Bezin se že vrsto let zanima za ureditev domačega igrišča in zato mu je bila tudi poverjena naloga, da sledi poteku del ter vsemu, kar je s tem v zvezi. Zato je seveda na podlagi dokumentacije, ki jo zbira že vrsto let, zelo izčrpno odgovarjal na zastavljena vprašanja.

Kako ste začeli in kdaj je stekla akcija za ureditev igrišča?

»Že vrsto let si v Križu prizadevamo, da bi uredili, oziroma razširili nogometno igrišče, ki je bilo nekoliko manjše od ostalih. Kljub dobri volji in prizadevanju pa nam kot društvu to ni uspelo, čeprav smo si igrišče zgradili sami s prostovoljnimi delom (pr. ur. uradna otvoritev 27. 4. 69). Sedaj pa je bilo treba odkupiti, oziroma razlastiti privatna zemljišča in zato smo se obrnili na Občino Trst, kateri igrišče pripada. Prvo prošnjo z ustreznimi načrti smo vložili 4. 10. 82, zgleda pa, da je ta dokumentacija običajna v zapresem predalu. Pred tremi leti smo ponovno začeli z akcijo in končno smo za našo prošnjo vendarle dobili nekaj posluha. Zavijati je bilo treba rokave in birokracija je stekla. Občinska uprava je preuredila naš načrt, prilagoditi se je bilo treba novim predpisom in načrt arhitektnje Angele Sello je bil odobren. Po končanih administrativnih postopkih si je zakup zagotovila trdnica Savino iz Trsta, ki je začela z deli v mesecu decembru.«

Kaj vse predvideva načrt in kakšno bo novo igrišče v Križu?

»Kot prvo naj omenim, da je občina za ta načrt nakazala 648 milijonov, seveda poleg igrišča je bil všteta še razsvetljava, zgraditev prepotrebne skladišča za potrebe igrišča ter nekaj popravil v slačilnici, kjer bodo uredili prostor za ambulanto. Nogometno igrišče bo seveda travnato in bo nekoliko večje od sedanjega, ki je merilo 101x51, novo pa bo 104x60. Zgradili bodo tudi nove tribune, ker dosežemo zaradi podaljšanja igrišča so uničili. Nove tribune s sanitarnimi prostori za gledalce bodo na strani, kjer je bilo nekoč begunsko taborišče, prosto-

ra pa bo za približno 800 gledalcev. Na razpolago bo tudi primeren parkirni prostor ob cesti, kjer je Ljudski dom. Zelo dobro pripravljena bo seveda drenaža igrišča z moderno kanalizacijo za odtekanje in namakanje vode. Igrišče bo ograjeno z visokim zidom. Skratka povedano to bo lep športni objekt, katerega bi morali dokončati v roku 300 dni.«

Kot vidimo torej, Križani bodo preostale domače tekme letošnjega prvenstva igrali v »gosteh« (Trebčah). Tudi v začetku prihodnje nogometne sezone ne vemo, če bo novo igrišče že pripravljeno in na razpolago za prvenstvene nastope Vesne.

Ob tej priliki seveda ne moramo mimo ugotovitve, da ima nogometno igrišče v Križu svojo zgodovino, ki sega že takoj po drugi svetovni vojni in bo gotovo ostalo v vaških analih. Prvi koraki, oziroma obrisi zgraditve nogometnega igrišča so bili storjeni že leta 1946, ko so domačini z udarniškim delom začeli nositi kamenje (ženske pa so bremena nosile kar na glavi) in tedajno gmajno (Jalovčevi orehi). Do uresničitve in dokončne ureditve igrišča s prostovoljnimi in udarniškim delom, pri katerem je sodelovalo mnogo vaščanov, je prišlo 27. 4. 69, ko sta se v prijateljski tekmi ob otvoritvi srečali Vesna in Triestina. Tekma, kateri je sledilo več kot 1000 gledalcev, se je po izenačenem prvem polčasu (1:1) končala z visoko zmago Triestine z 8:1. Ob igrišču so domačini uredili tudi zasilne slačilnice (bivšo taboriško barako), katero pa so morali uporabljati vse do leta 1981, ko so 10. maja s krajšo slovesnostjo uradno odprli nove slačilnice, ki jih je zgradila tržaška občina. Te slačilnice bodo uporabljali tudi za novo igrišče, ki se gradi v Križu in bo gotovo velika pridobitev za ves zamejski šport.

B. RUPEL

CICIBANI

PRIJATELJSKA TEKMA

SOVODNJE - PRIMORJE 2:8 (1:2)

STRELCI: K. Devetak 2, Semec 3, Carli in Šušteršič 2 ter Ž. Bukavec 1.

V prijateljskem srečanju sta se pomerili cicibanski vrsti Sovodnj in Primorja. Fizično močnejši in tudi zelo dobro uigrani gostje so zaslužno zmagali ter ob tem izpeljali tudi nekaj lepih akcij. Res pa je tudi, da si je Primorje tako visoko zmago zagotovilo v drugem polčasu, ko so pri Sovodnjah zaigrali tudi vsi rezervni igralci. So pa taka srečanja med najmlajšimi vrstami naših moštev še kako dobrodošla in bi jih moralo biti še veliko več. (E. Č.)

Na nedeljskem srečanju moške rokometne C lige

Tesna, toda zaslužena zmaga krasovcev

LIBERTAS - KRAS TRIMAC

26:27 (12:14)

KRAS TRIMAC: Klinc, Rossi, Raseni 3, Pertot 3, Fonda 1, Vremec 1, Milič 1, Kozlovic 8, Weissenegger 10, Grilanc, Peric.

Krasovi rokometasi so se morali res potruditi, da so osvojili tekmo proti tržaškemu Libertasu, in čeprav končni rezultat tega ne daje slutiti, je zmaga popolnoma zaslužena. Če izvzamemo nekaj trenutkov v 17. minutidrugega polčasa, ko je bilo stanje izenačeno (22:22), je bil Kras skozi vso tekmo v vodstvu. Seveda je treba priznati, da se Libertas, ki si ne zasluži predzadnjega mesta na lestvici, nikoli ni vdal in je bil Kras stalno za petami. Po obetavnem začetku (6:2 za naše v 9. minuti) so krasovci izgubili elan in zamislili nekatero priložnost, s katerimi bi si lahko priborili visoko prednost in spravili rezultat na varno. Tako pa ni bila prednost Krasa nikoli tako visoka, da je nasprotniki ne bi mogli nadoknaditi in izid tekme je ostal pod vprašajem vse do končnega zvižga.

Ko je Libertasu uspelo izenačiti, so Krasovi igralci zelo dobro reagirali, saj so ohranili mirno kri in s preudarno in požrtvovalno igro spet povedli za tri gole. Zmaga je bila spet v dnu pet minut pred zaključkom, ko je sodnik dosodil tretjo in dokončno dvominutno izključitev Kozlovicu zaradi prekrška, ki si sploh ne bi zahteval take kazni. Brez vitimizma naj omenimo, da sta sodnika bila pretrirano stroga s Krasovo ekipo v še prenekateri priložnosti, kar je našim rokometasem še otežilo še samo po sebi nelahko tekmo. Kmalu po tem dogodku se je Libertas z dokaj dvomljivo sedemetrovko spet približal na en sam gol. V preostalih minutah, ki so se našim zdele cela večnost, pa si niso domačini znali zgraditi nobene ugodne priložnosti in so se morali sprijazniti s tesnim porazom. Lazarjevi fantje pa še naprej ohranjajo četrto mesto na lestvici in to ne le po srečnem naključju. (Pjotr)

Trenutek z nedeljskega srečanja Libertas - Kras Trimac. (Foto Magajna)

OSTALI IZIDI 8. KOLA: Cividin - Q. d'Altino 16:15, Jolly - Cellini 20:17, Paese - Padana 13:23, Pastajolly - Nardi 22:14, S. Donà - Fides n.o.

LESTVICA

Pastajolly TV	15	8	7	1	0204:112
Cividin TS	15	8	7	1	0191:139
Q. d'Altino	12	8	6	0	2164:156
Kras Trimac	11	8	5	1	2176:169
Nardi V. Ven.	8	7	4	0	3131:127
San Donà	8	7	3	2	2157:147
P. Monselice	7	8	3	1	4175:174
Fides S. Vito	4	6	2	0	4163:150
Cellini PD	4	7	2	0	5114:159
Jolly C.	3	7	1	1	5124:173
Libertas TS	1	7	0	1	6147:185
Paese	0	7	0	0	7104:158

PRIHODNJE KOLO: Cellini - S. Donà, Cividin - Jolly, Fides - Libertas, Kras - Paese, Padana - Pastajolly, Q. d'Altino - Nardi.

ŽENSKE

KRAS - CIVIDIN 9:31
KRAS: Zitter, Jagodic 1, Calzi, Ukmar 1, Natural 1, Purič 1, Ferluga 3, Bizjak 2, Colja.

Krasovke so v soboto odigrale prvo tekmo povratnega dela prvenstva proti ekipi Cividina ter visoko izgubile. Poraz je bil neizbežen, saj so nasprotnice že takoj dokazale, da so izredno izkušena ter homogena ekipa, ki se bo letos prav gotovo borila za prestop v višjo ligo. Toda za krasovke ne sme to nikakor biti opravičilo. Morale bi vseeno zaigrati bolj zagrizeno in to še posebno v obrambi. Poleg tega so naše tudi v napadu veliko grešile in zaključevale akcije prehitro in nepremišljeno.

V naslednjem kolu se bodo naše v Trevisu pomerile z ekipo Pastajolly in sicer v nedeljo, 28. t. m., ob 11. uri. (Tanja)

POPRAVEK

V našem včerajšnjem poročilu o namiznem tenisu (glede ženske B lige) se nam je vrinila neljuba napaka: sponsor Krasove ekipe ni Coreum, temveč Corium.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Trekking v Nepal

SPDT pripravlja za mesec september zanimiv trekking do baznega tabora pod Everestom v Nepal. Gre za zanimiv pohod od kraja Lukla do baznega tabora, ki bo predvidoma trajal tri tedne in se bo odvijal sočasno z odpravo na Everest, ki jo prav tako organizira društvo in so zanj vse priprave že v teku. Za udeležbo na trekkingu imajo prednost člani SPDT. Predvidoma bodo odpotovali v prvih dneh septembra v Katmandu in se konec meseca vrnil domov.

Omeniti je treba, da je število udeležencev trekkinga omejeno, zato bodo imeli prednost tisti, ki se bodo javili prvi. Skupino bo vodil priznani poznavalec Nepala in tamkajšnjih razmer, ki je obenem tudi zdravnik. SPDT se obvezuje, da bo v roku do konca februarja sporočilo vse potrebne podatke o ceni potovanja, o točnem datumu odhoda in povratka. Ponavljamo, da je trekking zanimiv in lahko za udeležence pomeni izredno novo življenjsko izkušnjo, ne glede na dejstvo, da bodo imeli priložnost spoznati se z ljudmi, z njihovimi običaji in navadami v tej azijski kraljevini, ki je potisnjena med dve veliki državi, kot sta Indija in Kitajska. Če bo mogoče, je v okviru trekkinga predviden tudi obisk tibetanskega glavnega mesta Lhase. Vse potrebne informacije daje SPDT, oziroma L. Abram (tel. 415534). (L. A.)

Vendarle nekaj snega

Načelnik smučarskega odseka SPDT Pavel Fachin je imel vendarle prav. Pripravil je izlet smučarskih tečajnikov in ljubiteljev snežne opojnosti ter udeležence popeljal v Pustrsko dolino, od tam pa na vrh gore Helm, s katerega je bila prejšnjo nedeljo odlična smuka do doline. 43 udeležencev smučarskega izleta SPDT se je ves dan zabavalo in tudi na-

smučalo. Nasmučali so se tudi mladi tečajniki, katere so spremljali in učili voditelji SPDT: Jasmin Rudež, Robi Devetak, Peter Gerdol in Aleksander Žezlina, ki so se vsestransko potrudili in najmlajšim smučarjem pomagali, da so tudi oni uživali v smuku. Vsem štirim požrtvovalnim voditeljem se SPDT zahvaljuje, da so v korist mladih začetnikov žrtvovali svoj prosti čas in znanje.

Če se bo le dalo in bo zapadlo kaj snega, bo smučarski odsek čez kak te-

den organiziral še tak izlet na sneg. Seveda bo treba kam daleč, vendar ljubitelji snega se ne bodo prestrašili dolge vožnje. Na zadnjem izletu na goro Helm je klub skoraj štiriurni vožnji, s kratkim postankom v Sappadi, vse potekalo kot po olju, v splošno zadovoljstvo vseh, zato je načelnik odseka mnenja, da se bodo prijaviteli še za tak izlet, o katerem bodo vsi pravčasno zvedeli za datum, uro odhoda in podobno. (L. A.)

Na zadnji seji odbora SPDT je potekala razprava tudi o predavanjih, ki jih bo društvo obnovilo sredi prihodnjega meseca. Svojem članom in prijateljem namerava društvo pokazati lepote slovenskih gor s predvajanjem filmov iz televizijske serije "V hribih se dela dan". (L. A.)

obvestila

ŠD MLADINA
Smučarski odsek ŠD Mladina prireja v nedeljo, 28. t. m., v sodelovanju s Shinkaj Karate Cluba smučarski izlet v Valzoldano (Civetta). Vpisovanje in informacije v društvenem baru Doma A. Sirk v Križu od 18. ure dalje še danes, 25. t. m., in pri odboru Shinkaj Karate Cluba.

ŠD POLET
vabi na redni letni občni zbor, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah v sredo, 31. januarja, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: poročila, razprava in volitev novega odbora. Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji društva.

ŠPORTNO DRUŠTVO BREG SMUČARSKI ODSEK
obvešča, da je odhod avtobusa v Sappado, v nedeljo, 28. t. m. ob 5.45 iz Doline, ob 6.00 iz Boljuna in ob 6.15 iz Boršta.

POSVET O TELESNI KULTURI

Kakšne perspektive, kakšna vsebinska zasnova, kakšna struktura slovenske telesne kulture v Italiji.

GORICA - KULTURNI DOM: v nedeljo, 28. 1. 1990, ob 9. uri.

ŠE POSEBEJ POZIVAMO NA PRISOTNOST ODBORNIKE IN TRENERJE NAŠIH DRUŠTEV

Vertikala SPDT

Kot smo že poročali v tej rubriki, se odborniki SPDT trudijo z obnavljanjem in iskanjem novih poti na znameniti Vertikali, ki jo je leta 1975 začrtalo SPDT. Še pred občinim zborom društva, ki bo predvidoma v začetku marca, so si odgovorni za markacijo zadali nalogo, da zaključijo obnovo Vertikale na ozemlju tržaške pokrajine. Trenutno manjkata še dva odseka. Markirati je treba še od Opčin do Proseka in odsek od Praprota do Slivnega.

V bodoče se bodo odgovorni za markacijo pri SPDT v sodelovanju z goriškimi planinci, lotili obnove v goriški pokrajini. (L. A.)

Predavateljska sezona

Bi se bila že morala začeti. Nepredvideni zadržki in zdravstveni razlogi so bili krivi, da se je vse nekoliko zavleklo.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 4 - din (40.000 - din), naročnina za zasebnike mesečno 70 - din (700.000 - din), polletno 390 - din (3.900.000 - din), letno 780 - din (7.800.000 - din). Celoletna naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glomarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

četrtek, 25. januarja 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Japonski ministrski predsednik Kaifu včeraj razpustil spodnji dom parlamenta Predčasne volitve bodo prihodnji mesec Socialisti glavni nasprotniki liberalcev

TOKIO — Japonski ministrski predsednik Tošiki Kaifu je včeraj razpustil spodnji dom japonskega parlamenta in s tem sprožil postopek za razpis predhodnih volitev. Po predvidevanju naj bi Japonci volili 18. februarja, toda uradno bodo datum volitev sporočili 3. februarja, ko se bo tudi začela volilna kampanja.

Predhodne volitve bi lahko prinesle preobrat na japonskem političnem prizorišču in ukinitve monopol, ki ga je Liberalno-demokratska stranka LDS imela v zadnjih 35 letih. Pravi trijumf je LDS doživela na volitvah leta 1986, ko je osvojila kar 295 mest v 512-članskem spodnjem domu japonskega parlamenta. Toda od takrat se je razpoloženje Japoncev najbrž močno spremenilo. Najprej davčna politika, nato pa nekateri škandali so povzročili, da so lani iz vrst LDS imeli kar tri ministrske predsednike. Tako je moral zaradi vpletenosti v finančni škandal aprila

odstopiti Noburu Takešita, njegov naslednik Sosuke Uno, ki je bil protagonist nekaterih »pikantnih«
zgodbic, pa je moral odstopiti po porazu na volitvah v zgornji dom. Takrat je LDS prvič po letu 1955 zgubila večino v zgornjem domu, kjer je slavila Socialistična stranka poslanke Takako Doi, ki je bila v zgornjem domu tudi izvoljena za ministrsko predsednico, vendar je v skladu z japonsko ustavo premier postal Kaifu, ki je bil izvoljen v spodnjem domu.

Prav Kaifu naj bi vrnil ugled Liberalno-demokratski stranki in je že najavil, da bo odstopil, če bodo volilni rezultati zanj nezadovoljivi. Njegovi glavni nasprotniki bodo socialisti, ki pa so za mnoge Japonce usmerjeni preveč na levo, da bi lahko že zdaj z gotovostjo napovedovali izid predčasnih volitev.

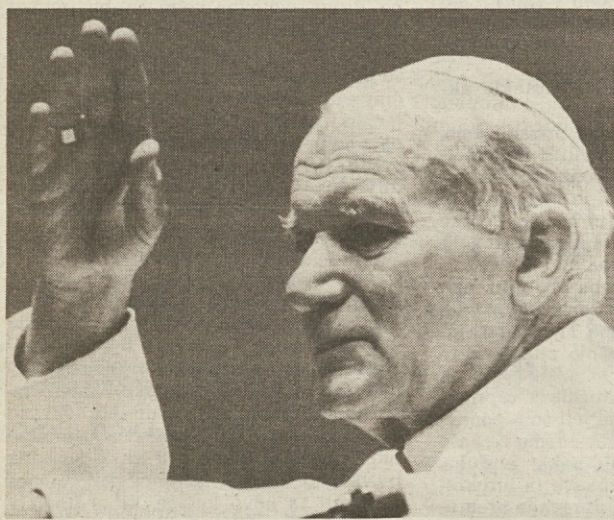
Na sliki AP: glasovanje o razpustitvi spodnjega doma.

Princ Sihanuk ni več vodja odpornikov iz Kambodže

PEKING — Princ Norodom Sihanuk je včeraj v Pekingu sporočil, da odstopa s položaja vodje odporniškega gibanja in koalicijske vlade Demokratične Kampučije. Za odstop naj bi se Sihanuk odločil zaradi splošnega »sovražnega razpoloženja«
proti njemu. Pri tem naj bi Sihanuk mislil vlade, časopise in politike nekaterih zahodnih držav.

Nekdanji kamboški voditelj je v izjavi tudi navedel, da v bodoče ne misli več sodelovati na konferencah, na katerih se bo govorilo o prihodnosti Kambodže, in da se bo tudi izogibal stikov s tiskom, diplomati in drugimi politikami. Izjemo naj bi predstavljali »prijatelji iz LR Kitajske in LDR Koreje«. Sihanuk je še poudaril, da želi še naprej ohraniti zakoniti naslov kambodškega voditelja, saj meni, da je bila njegova odstranitev po Lon Nolovem državnem udaru leta 1970 popolnoma nezakonita.

Papež Janez Pavel II. na obisku v najrevnejših afriških deželah

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. bo danes začel svoje 45. potovanje v tujino. To pot je namenjen v Afriko, kjer se bo mudil osem dni, obiskal pa bo pet držav, ki sodijo med najrevnejše na svetu. Razen na Kapverdskih otokih, kjer so življenjske razmere kolikor toliko sprejemljive, bo papež obiskal še Gvinejo Bisau, Mali, Burkino Faso in Čad. Kljub temu, da je prisotnost misijonarjev v teh državah zelo pomembna, je katoličanov še zelo malo, saj pred verskim vprašanjem prednjačijo problemi golega preživetja.

Jozef Tomko, vatikanski prefekt, ki je odgovoren za evangelizacijo in bo papeža spremljal v Afriko, je dejal, da to potovanje ne bo lahko, saj se bo moral spopasti z dvema bistvenima problemoma, in sicer z lakoto in pomanjkanjem ter islamom, ki kljub vsemu prevladuje. Afriški obisk zato nima večjih ciljev, saj bo skušal Janez Pavel II. narediti neke vrste obračun dela, ki so ga verski delavci naredili v približno desetih letih, se pravi od časa papeževega prvega potovanja v Tretji svet. Islamska veroizpoved v teh državah prevladuje, čeprav se v njej istovetno le 20 odstotkov ljudi, katoličanov je le 8 odstotkov, večji del prebivalstva pa še vedno verjame v naravne pojave in nadnaravne sile, še vedno so zelo izraziti razni poganski kulturi, ki jih je skoraj nemogoče odpraviti. Tudi zakrament krsta se še ni uveljavil in prefekt Tomko je dejal, da je v zadnjih letih celo v nazadovanju.

V Italiji vse manj redovnic

RIM — Redovniško življenje vse manj priteguje italijanska dekleta, tako da se samostani najrazličnejših redovniških kongregacij postopoma praznijo. V državi je kar 645 verskih zavodov, v zadnjih petih letih pa se je redovniškemu življenju zapisalo 10 tisoč žensk manj kot v prejšnjem petletju. Letos je na primer le 900 redovniških pripravnic, skupno pa je v Italiji 117.685 redovnic proti 27 tisoč menihom in 37 tisoč duhovnikom.

Prednica Lilia Capretti, ki zbira podatke o stanju v italijanskih redovniških kongregacijah, pa je zaskrbljena tudi nad dejstvom, da se je ustvarila prava »trgovina«
s pripravnicami. Po raznih samostanih sicer trdijo, da je mladi priraslek edini pogoj za preživetje, kljub temu pa se sestra Capretti ne strinja z načinom, kako dekleta privabljajo v tako zahtevno versko poslanstvo. Podatki govorijo tudi o začetni veliki verski vnemi, ki pa že po nekaj mesecih pripravništva usahne.

Izjemna delovna vnema neapeljskega redarja

NEAPELJ — Vesoljni svet ve, da obstajajo v Neaplju zelo prožna pravila v zvezi s prometno vzgojo. Ta pregovorna prožnost pa je oni dan presešla vsako možno mero. V mestnem središču je bil na nekem pločniku parkiran mini kombi, ki ga je pokrajinska uprava opremila z napravami za merjenje onesnaženosti zraka in hrupa. Napis, da gre za »službeno«
vozilo, je bil zelo viden, vozilce samo pa je tako majhno, da komajda preseže dimenzije fiatovega 500. Kljub temu je bil kombi nekemu redarju v tolikšno napoto, da je za brisalec zataknil listek z globo zaradi nepravilnega parkiranja.

V neapeljskih upravnih palačah so se temu podvignu najprej grenko nasmehnil, po krajšem premisleku pa so udarili na dan protesti. Prvi se je oglašil pokrajinski odbornik za okolje Capano, ki je županu po-

slal že kar sarhastično pismo. V njem med drugim piše, da si je možak, našemljen v občinskega redarja dovolil pravo pustno šalo, in to v mestu, kjer je na semaforjih prižgana samo in izključno zelena luč, kjer se na mopedih pelje več oseb kot v fiču, kjer je zaščitna čelada sramota. »V Neaplju se dogaja to in še marsikaj, seveda s tihim in nemara že resigniranim privoljenjem občinskih redarjev,«
meni odbornik Capano.

Vzrok, da je »pustno«
razpoložen redar kaznoval pokrajinsko upravo z globo, pa morda le ni tako naključen. Kombi je menda stal na nekaj kvadratnih metrih, ki so »v zakupu«
kakega krošnjarja na črno. V Neaplju je namreč »kšeft«
pomembnejši od zdravja prebivalcev, najrazličnejša zavezništva pa učinkovitejša od sleherne uradne oblasti.

V britanskih šolah šador ne moti več

LONDON — Tudi v Londonu kot pred časom v Parizu, je prišlo do incidenta zaradi nošenja šadorja v šolah. Tokrat pa je islamska tradicija prevladala nad jeklenim šolskim pravilnikom prestižne zasebne dekliške šole Altrincham Grammar School.

Sestri Fatima in Aisha (na sliki AP) sta morali sredi decembra zapustiti šolo, ker se nista hoteli odreči šadorju. To pokrivalo je obvezen del ženske garderobe, dekleta pa ga nosijo od pubertete dalje. Šolskemu osebju in nekaterim dijakom njun »look«
ni bil po godu, starši deklet pa se niso kar tako vdali. Zahtevali so uveljavitev svojih pravic in jih po daljšem pravdanju tudi dosegli. Šolski svet je po seji, ki je trajala skoraj vso noč, sklenil, da se muslimanki lahko vrmeta, vendar pod pogojem, da bo odslej njun šador nekoliko bolj prijeten in v skladu z barvami šolskega prapora. Prvi pogoj je čisto praktičnega značaja, drugi pa pričča, da Otočani veliko dajo na skladnost.

Zahod se ne boji več spopada v Evropi

WASHINGTON — Potres, ki je s sovjetsko prestojko zrušil monolitnost komunističnih režimov v Vzhodni Evropi, je doobra zmanjšal vojno nevarnost v Evropi. To je spodbudno mnenje direktorja ameriške protioobveščevalne agencije CIA Williama Webstra in šefa vojaške protioobveščevalne službe generala Harryja Soystra. »Ni dvomov, da se v Evropi nihče ne boji več konvencionalnega spopada«, je dejal Webster pred komisijo za oborožene sile ameriškega senata. Soyster je šel še dlje, ko je napovedal, da bo že v nekaj letih varšavski sporazum izgubil svojo vojaško vlogo.

»Spremembe v državah varšavskega sporazuma, je razložil general Soyster, so zmanjšale tako nevarnost evropskega kot svetovnega spopada.«
Po njegovem mnenju Moskva ne more več računati na svoje evropske zaveznike v primeru spopada in je zato prisiljena spremeniti svoje strateške koncepte.

»Sovjeti so že začeli upoštevati, da bi v omejenem konvencionalnem spopadu morali računati le na lastne sile, kar bi bilo zanje zelo nevarno in nezadržljivo.«

Po Soystrovem mnenju bo že v prvi polovici devetdesetih let prišlo zaradi razvoja gospodarskih in političnih odnosov med državami vzhodnega bloka do postopne ukinitve varšavskega sporazuma.

Spodbudno so tudi vesti s področja razorožitve. Webster je navedel, da je Sovjetska zveza že 50-odstotno uresničila napoved Mihaila Gorbačov v decembru 1988 o enostranskem znižanju sovjetskih vojakov za 500 tisoč mož. Ob koncu svojega posega je direktor tajnoobveščevalne agencije CIA poudaril, da se bodo sovjetski voditelji vsaj še štiri leta predvsem ubadali z notranjimi težavami, kar bo še zmanjšalo sovjetsko vojaško nevarnost.

Webstrove in Soystrove ocene so vzbudile precejšnje presenečenje, ker bi moral ameriški obrambni minister Dick Cheney v prihodnjih dneh kongresu predstaviti svoj obrambni proračun. Cheney bo zahteval, da mu odobrijo 295 milijard dolarjev (400 tisoč milijard lir), po včerajšnji izjavi šefov obeh protioobveščevalnih služb, pa je gotovo, da bo kongres zahteval nadaljnje klestenje obrambnega proračuna.

Webster je senatorje seznanil tudi s položajem na raznih kriznih območjih. Po njegovem čaka Kitajsko težko obdobje zaradi sporov v vodstvu in rastočega ljudskega nezadovoljstva. Glede Bližnjega vzhoda bodo prišli do izraza dobri odnosi SZ-ZDA, Webster pa je skrajno zaskrbljen zaradi vse večje odvisnosti Zahoda od nafte, ki prihaja iz Perzijskega zaliva.